

PARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 P.TS. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 P.TS. Trimestre

Any XXXI. - Núm. 8.488 - Dimarts, 14 d'agost de 1923

Edició del matí

Oficines: impremta Escudellers, 10 bis - Telèfon 1848

La crítica situació d'Alemanya

El canceller Cuno presenta la dimissió del seu govern El President Ebert encarrega a Stresemann la formació del nou gabinet

Vagues i desordres - Greus incidents a Hannover, Ratibor i Lubeck - Nombrosos morts i ferits

Dimissió de Cuno

Berlin, 13. — El canceller Cuno ha presentat la dimissió del Gabinet al president de la República senyor Ebert, el qual l'ha acceptada. — Havas.

Stresemann

críat al poder

Berlin, 13. — El senyor Stresemann ha estat encarregat de formar govern. — Havas.

Berlin, 13. — El senyor Stresemann espera que durant el matí d'avui podrà ultimar les seves gestions per la constitució de Govern, fent aquesta nit la declaració governamental. — Havas.

Paris, 13. — Al «Echo de Paris» li telegrafen de Berlín que sembla que el senyor Stresemann, un cop posat al poder, s'encarregarà de nomenar ambaixadors per a París i Brussel·les. — Havas.

Gestions de Stresemann

Berlin, 13. — El senyor Stresemann comença ahir a la tarda les seves gestions amb els representants de diversos partits polítics i personalitats polítiques de relleu, a l'objecte de formar Govern.

Sembla que el senyor Stresemann troba moltes dificultats per a la designació de ministre de Negocis Estrangers. Al mateix temps es creu que el socialista Solmann encetarà de la cartera de l'Interior. — Havas.

Vagues i incidents

Paris, 13. — Al «Matin» li comuniquen de Berlín que mans criminals intenten cremar el domicili del copol francès de la missió Nollet, el qual actualment estiuja a Hartz. — Havas.

Berlin, 13. — Les vagues parcials continuen augmentant, amb tot i l'oposició dels sindicats.

Sembla que aviat començaran a funcionar diverses organitzacions tècniques de socors. — Havas.

Kiel, 13. — Els obrers que treballen al canal s'han declarat en vaga. — Havas.

Stettin, 13. — Els patrons dels tallers de construcció d'aquesta ciutat han acomiadat el personal que hi treballava. — Havas.

Dantzing, 13. — Continua en estat d'agitació la vaga general d'aquesta ciutat, sense que s'experimenti cap millora. — Havas.

Dusseldorf, 12. — Continuen en vaga els minaires de la regió del Ruhr.

Alguns tractaren de saquejar les caixes produint-se amb aquest motiu una collisió amb els pàgesos.

En algunes localitats els minaires arribaren de paraula i d'obra les autoritats i la policia. — Havas.

Halle, 13. — El Consell d'obres empreses han decretat que durant tres dies es practiqui la vaga general. — Havas.

Dusseldorf, 12. — A una mina de ablay s'ha declarat un violent incendi, ignorant-se les causes que l'han produït. — Havas.

Berlin, 12. — Per ordre dels elements directors del partit comunista ahir suspengueren el treball els

obers de la Central elèctrica de Colpa.

Amb aquest motiu els tramvies no pogueren circular, i deixaren de funcionar alguns fàbriques.

S'han declarat en vaga els metal·lúrgics de Leipzig i els minaires de Borna (Saxònia).

A Pasewark s'ha declarat la vaga general.

Continuen sense rependre el treball els obrers dels tallers de ferrocarrils, els del Metropolità de Berlín i els de construccions marítimes d'Hamburg.

En aquest últim punt els obrers organitzaren manifestacions, havent-hi d'intervenir la policia, la qual va tenir algunes topades amb els manifestants. — Havas.

Dusseldorf, 13. — La situació econòmica empitjora per moments. A les mines i fàbriques regna un gran desgavell ocasionat per la manca de queviures.

Acaben de rebre's notícies que a Genseldorfen s'ha produït una collisió entre la policia i els obrers sense treball que realitzaven una manifestació, havent resultat un obrer mort i deu ferits.

an estat saquejades algunes botigues i magatzems, però a l'hora que es telegrafia la policia és mestressa de la situació. — Havas.

Dusseldorf, 13. — A Grefeld continua el saqueig de botigues, havent-se practicat fins ara 120 detencions.

A Waltp, els obrers, armats de ganivetes i garrots, recorren els camps obligant els pàgesos i hortolans a donar-los queviures.

A Mondenheim, al sud-est de Ludwigshaf, un grup de 10 alemanys atacà un soldat francès.

Manquen detalls.

A Naustadt, quatre alemanys, entre ells una dona, escometeren un tirador argelí, mancant també detalls sobre l'esdeveniment.

Diuen de Worms que un individu detingut el 9 de l'actual a Karlsruhe, en intentar realitzar un acte de sabotatge a una xalana i que estava detingut a la presó de Worms ha estat trobat mort a la seva cella; es suïcidà per extrangulació. — Havas.

Topades sagnants a Lubeck

Lubeck, 13. — La policia ha fet diversos disparos contra un grup d'obres que intentaven reunir-se, resultant unes deu víctimes. — Havas.

Alemanya i Grècia

Atenes, 13. — L'encarregat de Negocis d'Alemanya en aquesta capital ha notificat al senyor Alexandris la resolució adoptada pel Govern del Reich de suspendre les compensacions en especie.

El senyor Alexandris s'ha donat per assabentat i s'ha reservat donar una resposta. — Havas.

Els separatistes renans

Dusseldorf, 13. — Els separatistes renans han celebrat una reunió magna. En mig de grans aclamacions, el leader senyor Matthes reclamà la implantació de la República nenana i codemà la política fraudulenta seguida pel Govern de Berlín, així com la resistència passiva oposada a les tropes d'ocupació.

L'orador acabà preconitzant la pau amb França a base del pagament de les reparacions. — Havas.

Greus esdeveniments a Ratibor

Ratibor, 13. — Ahir es produïren unes manifestacions de protesta a causa de l'encariment de la vida. Entre els manifestants i la policia es produïren sagnants topades, creuant-se nombrosos disparos que causaren quatre morts i uns trenta ferits.

Els manifestants anaven proveïts de granades de mà i saquejaren diversos magatzems. — Havas.

El Consell de Guerra de Landau

Landau, 13. — El Consell de Guerra, reunit en aquesta població, ha condemnat a sis anys de presó i cent cinquanta milions de multa l'enginyer Juli Knierin, director de la Badische Anilin.

Cada un dels altres directors de fàbriques, que igualment van compareixer davant del Consell, han estat condemnats a vuit mesos de presó i cent quaranta milions de marcs de multa.

El motiu de la condemna es haver-se oposat a l'embargament i posterior utilització dels stocks de què s'incautaren les autoritats d'ocupació. — Havas.

L'actitud dels socialistes

Berlin, 12. — El grup socialista ja dubtava que el canceller senyor Cuno pogués aconseguir en la votació de demà la confiança dels grans partits del Reichstag, indispensable perquè seguis al cap del Govern.

El grup socialista sollicita, entre altres coses, l'aplicació immediata i energica de mesures de caràcter financer: l'execució de reformes econòmiques i monetàries, preconcitant entre aquestes la introducció de la moneda d'or; l'estabilització dels salaris i pensions; la solució dels problemes de les reparacions, de manera que resti salvaguardada la autonomia d'Alemanya, i, finalment, la seva admissió a la Societat de les Nacions.

El grup socialista ha acceptat pendre part en la gran coalició.

El president de la República, senyor Ebert, ha rebut el cap del partit socialista, senyor Muller.

Es creu que el canceller Cuno serà substituït pel senyor Stresemann, el qual formarà un Govern burgès, amb participació dels socialistes.

Berlin, 13. — Els comunistes treballen desesperadament per a precipitar la vaga general, però els socialistes es resisteixen vigorosament, exhortant l'obrer que segueixi treballant. — Havas.

La nota d'Anglaterra als aliats

Paris, 13. — Ahir, a les cinc del matí, es va rebre al Quai d'Orsay la nota de la Gran Bretanya en contestació a la recent comunicació del Govern francès. — Havas.

Brusselles, 13. — Durant el matí del dia d'ahir, es va rebre al ministeri de Negocis Estrangers la resposta de la Gran Bretanya a la nota que li va dirigir el Govern belga. — Havas.

Sagnants desordres a Hannover

Hannover, 13. — Ahir foren saquejats nombrosos magatzems, produint-se amb aquest motiu diversos avta-

lots i topades amb la policia, a conseqüència dels quals resultaren tres morts i deu ferits.

A conseqüència de les manifestacions que ahir tingueren lloc a Neudorf, prop de Breslau, hi hagué tret-

ze morts. — Havas.

Paris, 13. — Al «Petit Parisien» li comuniquen de Hannover que a conseqüència dels avalots d'ahir resultaren 32 morts i uns 40 ferits. — Havas.

La campanya del Marroc

RECONeixEMENTS I ESCARAMUSSES

La «Fulla Oficial» diu el següent: «Comunicat del dia 12, a les vint-i-quatre hores. — Zona Oriental: Pedrius sortiren columnes efectuant marxes tàctica i tornant sense novetat. Columna Tafersit realitzat marxa i reconeixement sector Delmidar, establint-se a uns sis quilòmetres de Tariat-Tarset sense novetat. Durant l'avancament tincien-se replegament tirotejat grups enemics procedents Yebel Hermin, sense novetat nostra part.

Bateria Tizzi-Assa feu foc grup en ésser rellevada guàrdia Yebel-Hermin. La de Tayutari també feu foc aviació. Primera esquadreta Bristol bombardejà ahir Adelazis i restants de dreta pista Yebel Kudia a Anual. Segona Bristol bombardejà Azbul i pobles Yebel Kudia, tirant ametralladores i efectuant reconeixement fotogràfic. Esquadreta hidro-avió bombardejà pobles mehalia Elmar i des-embocadura Tasagur sense novetat. Zona occidental: Efectuat rellevament posicions Moter i Ubad Laud forces mehalia estat bombardejada esquadreta Tetuan i altra Larraix també fogueja ametralladora, dispersant-los. Posicions Uad Laud se suïcidà legionari portuguès tret cap.»

DEMANANT PADRINES DE GUERRA

Els soldats Francesc Prieto Manós, del sisè regiment d'artilleria pesada, i Iridon Martínez, del regiment del Rei, primera companyia, destacats a Ben Tol (Mallorca), demanen padrines de Guerra.

Municipi

ALINEACIONS, RASANTS I URBANITZACIO DE CARRERS

Al Negociat d'Urbanització i Reforma de la Secció de Foment hi estan exposats al públic els projectes: d'alineació del carrer de Rialp, entre la Riera de Sant Andreu i Passeig del Dr. Pi i Molist; de rasant del carrer del Guinardó, entre els carrers Garrotxa i Indústria; d'urbanització de les finques d'En Narcís Verger i En Joan Riera, situades entre la carretera de les Aigües i el camí de Garrà i la Budallera.

DELEGACIO

L'Alcalde ha delegat la seva representació en el tinent d'alcalde don Victor Blajot per assistir dimarts vinent a l'Ofici que amb motiu de la festa patronal se celebrarà a l'església parroquial de Santa Maria de Vallvidrera.

VISITA

Ha visitat al senyor alcalde el president de la Diputació, senyor Vallès i Pujals.

EXPROPIACIO DE FINQUES PER AL PARC DEL MONTJUIC

Al despatx de l'Alcalde s'ha efectuat l'atorgament i la signatura de cartes de pagament, corresponents a l'expropiació de les finques números 21 de la Casa de Caritat, núm. 116 de donya Rosa Esteve i núm. 121 de donya Teresa Vilalta, afectades totes pel Parc Municipal de Montjuic.

UN LLIBRE DE DEMOGRAFIA

Ha visitat a l'alcalde el director de l'Institut Municipal de Demografia, doctor Raduà, per a fer-li remesa del llibre que acaba de publicar referent al «Moviment natural de la població de Barcelona, any 1922».

El doctor Raduà ha manifestat a l'alcalde que molt aviat es publicaran els corresponents als anys posteriors.

Musicals

Han sortit cap a França, Alemanya, Austria i Itàlia, el pianista del Trio de Barcelona En Ricard Vives, i l'Es-tève Piñol, proposant-se visitar la Fira musical i instrumental de Leipzig i assistir a les representacions de un ciclo wagneria a Munic.

Avui, dimarts, a les deu de la vetlla, concert i ballada de sardanes per la cobla «La Principal de Pereladà», contractada per la comissió de festes intimes de l'Orfeó Català.

El regionalisme a França

Proximament a Marsella, la gran ciutat provençal, es celebrarà un Congrés Regional organitzat per la Federació de grups originaris de països de Llengua d'Oc.

L'actiu regionalista G. de Bousquet-Florian, cap del moviment, propugna perquè els nuclis regionalistes treballin en l'acció econòmica.

La Federació fins ara sols actuava dintre del departament de Gotes del Roine, però davant de la importància dels temes a tractar ha decidit admetre els delegats de totes les associacions basades en el principi d'aproximació dels originaris.

Les ofícines del Congrés estan a càrrec de E. Crouzet, secretari federal d'exterior, Boulevard d'Estrasburg, 56, Marsella.

Avís:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraïx cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggestions dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes els segells per a les respostes.

Tots ells comprendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggestions que siguin útils.

Don Manuel Dalmau Oliveres

mori el dissabte, 11 del corrent, a les onze de la nit,

a Vernet-Les-Bains (França)

(A. O. S.)

La seva desconsolada vídua i família tota, i el Consell d'Administració dels Establecimientos Dalmau Oliveres, S. A., participen als amics i coneguts tan sensible pèrdua i els preguen el tinguin present en llurs oracions

EL SENYOR

JOAN B. MARLÈS I COLL

VIDU DE D.ª ROSA VILARRODONA I MACIÀ

HA MORT A LLORET DE MAR A L'EDAT DE 94 ANYS

(A. O. S.)

Els qui el ploren: fills Just i Joan, nores Concepció Casalf i Maria Botet, néts, nétes i família tota, en assabentar llurs amistats de la trista nova, els preguen una oració per l'ànima del finat.

D. FRANCESC VILA GISPERT

ha mort a l'edat de 89 anys

havent rebut els Auxilis Espirituals i la Benedicció Apostòlica

(A. O. S.)

Els seus afligits esposa D.ª Antònia Olivella, fill D. Gabriel, filla política D.ª Assumpta Soler, germà, néts Joaquima, Francesc, Josepa, Assumpta i Mercè, néts polítics D. Sergi Escofet i D. Josep M.ª Arañó, besnéta, germans polítics, cosins, parents tots i la raó social **Francisco y Gabriel Vila**, en participar als amics i coneguts tan sensible pèrdua, els preguen que el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir als funerals i enterrament que s'efectuaran avui, dimarts, dia 14, a les deu del matí, a la vila de Sant Feliu de Llobregat

No es convida particularment

Surt tren del Baixador del Passeig de Gràcia a les 9'12.

EL SIGLO

DURANT EL MES D'AGOST **GRANS DESCOMPTES DE FI DE TEMPORADA**

En cartells fixats en les respectives seccions s'anuncia la quantia del descompte que correspon a llurs articles.

DE L'1 AL 15 D'AGOST

IMPORTANTES DESCOMPTES

SOBRE LES PECES CONFECCIONADES EN EXISTENCIA

75 per 100 en models de vestits per a senyora i capells per a senyora i nena.
65 per 100 en models de vestits per a nena.
50 per 100 en models de bruses, faldilles, refajos, abrics de senyora i formes per a capells.
30 per 100 en plastrons i corbates per a senyora i capells per a nens.
25 per 100 en davantals per a nena.

OCASIÓ en trossos de LLANA, SEDA, COTÓ I GÈNERES BLANCS

Espardenyes «Nacional» pis de goma

per a	Senyor	Senyora	Noi
el parell a ptes.	4'95	4'50	3'90

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1

Telèfons números... 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Dr. Montaña dels Hospitals de París. Pell i Veneri. Sant Pau, 23, principal, 2.^a

Dr. Boada Vies urinàries, pell, Raigs X, Diatermia. Rambla de Catalunya, 31. 1.er, 2.ª De 2 a 5 i de 7 a 8. — Clínica: Sant Pau, 44. De 7 a 10 nit.

Gelatina de carn i dega-

llina. Aliment poderós per a persones delicades. E. Martignole-Escudellers, 8

El Dr. P. Puig i Roig, metge toòleg, ha tornat a Claris, 71, 1.er, 2.ª, de 2 a 4 (llevat els dimarts). Telèfon 1428 - G.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

MORT DE FERREIRA D'AMARAL
Lisboa, 12.—Ha mort en aquesta capital l'ex-ministre senyor Ferreira d'Amaral.—Havas.

EL CONSELL DE MINISTRES

Madrid, 13, 2 tarda.

El Consell celebrat ahir va durar de dos quarts de deu del matí fins més enllà de la una de la tarda.

La nota oficial diu així:
«El Consell va aprovar els següents projectes de Reials Decrets:
Fent extensives les atribucions del Tribunal de Comptes del Regne a les operacions d'intervenció i fiscalització de la zona del protectorat espanyol al Marroc.

Facultant els obrers perquè, mitjançant delegats vigilin el compliment dels preceptes relatius a la policia minera.

Regulant la promulgació dels beneficis pertanyents a les fundacions benèfiques particulars.

Limitant les atribucions de les Còmerces de Comerç i Mineras, respecte de la percepció de les quotes per a llur sosteniment.

Autoritzant els navilers perquè, en determinades condicions, puguin assegurar els mateixos les dotacions de llurs vaixells.

S'acordà, demés, la separació definitiva del servei del delegat d'Hisenda, a Biscaia, don Lluís Marzò.

Començà l'estudi d'un extens projecte de Real Decret sobre la intervenció i el poder públic en les vagues i fixació de tràmits de conciliació prèvia a la declaració d'aquella.

El Consell suspengué aquest examen per a continuar-lo en la seva propera reunió.

AMPLIACIÓ DEL CONSELL

Segons manifestacions fetes avui als ministres, el Consell d'ahir va començar llegint-se l'acta, i després el ministre del Treball, del Consell d'ahir, en el qual s'apropien els acords sobre el Marroc.

El Consell aprovà l'acta.

La continuació, el ministre de la Guerra va donar compte de la dimissió presentada pel general Martínez Anido, i els ministres acordaren enmarcar un telegrama perquè deposés la seva actitud, ja que el Govern la considera com un acte de delicadesa.

Per això té la confiança que serà retirada l'esmentada dimissió.

Queda pendent per al proper Consell, que se celebrará demà, dimarts, el projecte establiment de la conciliació prèvia en tots els conflictes, abans d'anar a la vaga.

També en el Consell de ministres es demà es tractarà de la modificació i prorroga del decret sobre l'hoquei i el conflicte del Matagorda.

El reglament sobre el Cos de Correcs no podrà estudiar-se, perquè ha de passar abans a informe del Consell d'Estat.

Davant la taula del Consell resten els següents projectes del ministeri del Treball:

Asssegurança contra l'atur forçós; modificació; estímul a la indústria i la propietat; bancs agrícoles i veïnats socials.

No cal dir que els mateixos ministres que ens facilitaven aquestes referències desconfeïen que hi hagués temps d'aprovar-les totes en la reunió de demà.

ENTERRAMENT D'EN SOROLLA

Ahir al matí es digueren misses en la capella ardent de l'insigne pintor Sorolla.

Foren oïdes per nombroses persones.

A les sis de la tarda tingué lloc el trasllat del cadaver del llorejat artista, de la casa mortuoria a l'estació del Migdia.

L'escultor Benlliure va rebre ahir un telegrama del Rei ordenant-li de donar el condol a la família i encarregant-li que el representés en tots els actes.

Com havem dit abans, a les sis de la tarda va fer-se el trasllat, organitzat-se el seguici i el següent ordre.

Obria la marxa un piquet de la guàrdia municipal muntada.

Després la clerecia parroquial amb seu alçada.

A continuació el fèretre, de caoba, amb formalis d'argent, portat a pes de braços pels alumnes de l'Escola de Belles Arts.

Seguia la presidència del dol formada pel ministre d'Instrucció pública, senyor Salvatella, el director de Belles Arts senyor Weyler (don Farren); el senyor Benlliure, en representació del Rei, i el senyor Arnau, fill polític de Sorolla.

En el dol, nombrosíssim hi figuraven el capità general don Valeri Weyler, Francesc, Francesc Rodríguez, nombrosos artistes, literats i altres amics del finat.

A la carroça fúnebre, que anava darrera, es veien moltes corones.

En passar per la Biblioteca Nacional la comitiva es deturà i la clerecia resà una absoltia.

A l'estació se'n resà una altra.

El fèretre es diposità a un furgó que s'afegí al correu de València.

Acompanyaren les despulles mortals fins a València els familiars i l'escultor Benlliure, que atengué la indicació del Rei i l'acompanyarà en representació d'aquest fins al sepeli.

EL MINISTRE DE MARINA RESULTA FERIT EN UN ACCIDENT AUTOMOBILISTA

Ahir el ministre de Marina passà la tarda a la serra amb la seva família.

Hi anà en automòbil amb la seva esposa i fills.

En emprendre la tornada, vesprejava, durant el viatge, sortí una roda de l'auto, i com que aquest anava a gran velocitat, bolcà.

El ministre de Marina resultà amb una ferida al cap i altres contusions.

La senyora del general Aznar i els fills també resultaren amb diverses ferides i lesions.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 13, 4 15 tarda.

El cap del Govern, en rebre a primera hora de la tarda els periodistes, han confirmat que en el Consell d'ahir el Govern va acabar l'estudi de diferents projectes de llei.

Ha anunciat que demà, a dos quarts de sis de la tarda, es reunirà novament el Consell de ministres.

Ahir — ha afegit — vaig celebrar una conversa amb el general Weyler, al qual es comunicà avui de real ordre els acords de l'últim Consell sobre el Marroc.

El general Weyler sortirà demà o passat demà, amb la comissió de l'Estat Major Central, cap a Melilla, amb el fi de complir, en un termini màxim de vint dies, la missió que el Consell de ministres últim li va confiar a la zona oriental del Marroc.

També ha conferenciat el president amb el senyor Silveira, el qual sortirà demà o passat demà cap a Tetuan.

Un periodista li ha preguntat si era certa la notícia de la dimissió del general Martínez Anido.

El president ha contestat: «El general Martínez Anido ha presentat la dimissió del càrrec, però el Govern li ha enviat un telegrama, en el qual li diu que l'haver-se prescindit del pla que va redactar no significa desconfiança ni desconeixement per part del Govern de les seves altes qualitats, per la qual cosa espera que continuará en el seu lloc.

—S'ha alterat el pla d'estuig dels ministres? — ha preguntat un reporter.

—Res d'això — ha assegurat el president. — El ministre de jornada sortirà de seguida cap a Sant Sebastià i jo em proposo fer-ho aquesta setmana cap a Cestona, si no hi ha cap novetat.

MORT D'UN PERIODISTA

Segons un cablegrama rebut a la redacció de la United Press, de Madrid, a Buenos Aires, ha mort don Just López de Gomara, director del periòdic «El Diario Español».

EL CONFLICTE SANCARI

La publicació del manifest del senyor Sales, en el qual es donava per acabada la vaga dels empleats de Banca i Borsa, i anunciant que avui s'havien de reintegrar tots al treball, en vista que serien respectades la majoria de les bases primerament aprovades, va produir entre el personal del Sindicat Lliure gran desorientació, i ahir, diumenge, eren nombrosos els empleats que acudiren a les oficines del Sindicat.

Entre els vaguistes les discussions

eren apassionadíssimes. En més d'una ocasió estigueren a punt d'arribar a les mans.

De la discussió no sortien molt ben parats els elements directores de la vaga.

En determinat moment estigueren a punt d'ésser agredits, i fins un sindicalista català lliure, tragué la pistola per a defensar-se.

Avui, des de les vuit del matí, i de conformitat amb l'ordre de terminació de la vaga, davant dels domicilis dels Bancs s'han estacionat grups de vaguistes que esperaven l'arribada de l'hora d'entrada al treball per a reprendre llurs tasques; però, en presentar-se, a les nou, es trobaren els vaguistes que se'ls ha manifestat que no podien entrar col·lectivament. Cada vaguista havia de presentar una instància sol·licitant l'empleu, com si fos de nou ingrés, i el Banc aniria avisant els que admetés, prèvia l'obligada selecció.

Els vaguistes es mostraven defraudats i la desorientació entre ells era absoluta, no sabent quin partit prendre.

Sens dubte, comprenent que el moment els era propi, individus de la Casa del Poble han repartit profusament entre els vaguistes una convocatòria en la qual es diu, entre altres coses:

«No us llueu lligats de peus i mans als banquers. Sou traïdonats. Us han venut. Però si voleu salvar la vostra dignitat i els vostres interessos, encara hi sou a temps. No us ha venut la classe patronal. Us han fet rendir els falsos directors. Ara és quan comença la lluita. No entreu a treballar. A baix els traïdors!»

La convocatòria acaba anunciant la celebració d'una Assemblea general de la classe, al Teatre de Casa del Poble, demà, 14 d'agost, a les onze del matí.

El ministre de la Governació, parlant als periodistes d'aquest assumpte, ha confirmat que aquest matí s'havien congregat a les portes dels Bancs molts grups d'empleats per a entrar al treball, però que se'ls ha contestat que presentin instàncies i que s'avisarà els que hagin d'ésser admesos.

—Han estat detinguts els sindicalistes Sales i Montuï? — li ha preguntat un reporter.

—Jo crec — ha dit el ministre — que l'ocorregut ha estat que ahir, a la Plaça d'Orient, un nombre grup de vaguistes tractà d'agredir-los i ells sol·licitaren l'auxili de la força pública, la qual els va custodiar fins a casa llur.

—S'ha presentat alguna denúncia contra aquests sindicalistes?

—No, ho sé.

—Es diu que han desaparegut amb diner...

—Això no ho sé. Sols coneix el que abans els he dit.

COMISSIÓ DE L'ESTAT MAJOR A MELILLA

Al ministeri de la Guerra han facilitat la següent nota:

«Amb l'express d'Andalusia marxarà demà a Melilla, presidida pel capità general senyor Weyler, la comissió de l'Estat Major Central, formada pel tinent coronel d'artilleria don Gregori Esteve, comandant d'infanteria don Josep Escarot, capità de cavalleria don Valeri Weyler Santocana, coronel d'Estat Major don Alfréd Gutiérrez, coronel de cavalleria don Josep Alvarez Sotomayor, tinent coronel d'Estat Major don Josep Benedito Martín, tinent coronel d'enginyers don Félix Angosto, comandants d'Estat Major don Julià Fernández Quintero i don Manuel Gomayo, comandant d'artilleria don Lluís Odriozola i capità d'infanteria don Fidel de la Cuerda Fernández.

SOCORS

El Diari Oficial de Guerra concedeix el socors de 61'90 pessetes als pares dels individus desapareguts a l'Àfrica, corresponent a la distribució del donatiu dels espanyols residents a l'Havana, que figuren a les relacions que es transmeten als capítans generals de les diverses regions.

EL PERSONAL DE BANCA I BORSA

Madrid, 13, 5 15 tarda.

En el Frontó Modern va celebrar-se ahir l'anunci de miting, organitzat pel Sindicat de funcionaris de Banca i Borsa.

Parlaren els senyors Sales, Montuï, Dieste, Homs, i alguns altres.

El primer va dir: Els banquers han signat amb nosaltres una acta, en virtut de la qual es comprometen a fer que sien respectades les bases de millores; no hi haurà represàlies; s'admetrà tot el personal i es reconeix el dret a la sindicació.

Com que algun dels concurrents dubtava de les paraules pronunciades pel senyor Sales, pregà al president de la Corporació General de Treballadors que aclarís el seu discurs, dient el nom de la persona que havia signat el pacte, en representació dels banquers.

Com que el senyor Sales no volgué dir el nom, els ànims dels concurrents s'anaren excitant i arribà a produir-se un gran rebombori, sovintejant els incidents, terminant l'acte en mig d'un formidable escàndol.

A dos quarts de tres de la matinal, un grup de vaguistes trobà a la Plaça d'Orient els senyors Sales i Montuï, directores del moviment.

Els vaguistes, en veure'ls, es dirigiren envers ells, insultant-los.

Els àrbitres del Sindicat s'hagueren de defensar amenaçant amb les pistoles.

En vista que els grups eren cada vegada més nombrosos i que els ànims s'excitaven de minut a minut, uns agents de policia intervingueren en l'alterc que s'havia format, protegint els senyors Sales i Montuï, els quals foren portats en un cotxe a llur domicili.

Alguns sindicats, excitadíssims, davant la desaparició dels senyors Sales i Montuï, s'han dedicat durant tot el matí a cercar-los, sense poder aconseguir-ho.

MILITARS I PAISANS

A les primeres hores de la matinal d'ahir, i quan major era l'alegria en el barri de la Paloma, amb motiu d'inaugurar-se la revetlla del dit nom, alguns veïns del carrer de la Ventosa, que es divertien ballant en un ball instal·lat al dit carrer, s'han vist sorpresos per un grup de soldats legionaris de l'Africa, els quals, després d'estar mirant com dansaven els veïns, s'han decidit a entrar, cosa que se'ls ha permès.

Un dels legionaris ha tret a ballar una noia, la qual ha refusat la invitació.

Com que el soldat repriminava a la noia la seva actitud, alguns individus hi han intervingut, treballant una violenta discussió.

Ràpidament han passat als fets i s'ha iniciat una forta baralla, en la qual han intervingut tots els que es trobaven allí.

Quan major era la confusió entre els que es barallaven, s'han sentit alguns trets, veient-se caure ferits dos legionaris.

A la casa de socors han estat curats el legionari de la segona bandera Josep Maria Mesa, natural de Colòmbia, el qual presentava dues ferides produïdes per arma de foc, una situada a la regió glútea i una altra a la cama, i el de la cinquena bandera Josep Montuï Acosta, natural de Venezuela, d'una ferida també d'arma de foc, situada a la cama esquerra, tots dos de pronòstic reservat; el paisà Marcel·lí France Tomasín, d'una ferida contusa al cap, produïda amb un bastó; la veïlla de 76 Jacoba Branda González, la qual presentava diverses contusions lleus, causades en ésser tirada a terra pels que es barallaven, i la jove Antonia Martín Madera, la qual presentava ferides contuses a l'espatlla, produïdes amb un bastó.

En l'assumpte intervé el jutjat militar.

No s'han practicat detencions.

EL SINDICAT DE BANCA I BORSA

Durant tota la tarda, l'estatge del Sindicat Lliure d'Empleats de Banca i Borsa ha estat animadíssim.

Les discussions eren molt violentes. De tant en tant sorgien oradors improvisats que aconsellaven cercar els senyors Sales i Montuï per a demanar-los explicacions de la desfeta esdevinguda en el Sindicat.

Quan els ànims estaven més excitats han aparegut al Sindicat l'advocat senyor Homs i el president del Sindicat de Madrid, els quals han estat rebuts amb xiulets i protestes.

El senyor Ochoa ha pronunciat un

discurs dient que la vaga estava perduda i aconsellant als vaguistes que es reintegrassin al treball.

Ha dit que si el creien culpable que el matessin.

Diversos vaguistes els han dirigit novament impropis i alguns han tret pistoles que els han estat prese-

per llurs companys.

EL DEFICIT

El sots-secretari de Finances ha manifestat que des d'abril a juny, inclús, del present any, s'ha recaptat un total líquid de 542.609.728'09 pessetes, que comparat amb el recaptat en igual període del pressupost anterior, dona una diferència de 25.524.939'22 pessetes més.

En els pagaments líquids, hi ha hagut una diferència en menys de 24.613.027'23 pessetes.

Comparant aquestes xifres resulta que el deficit del pressupost en relació amb l'anterior ha disminuït durant el dit primer trimestre en pessetes 81.137.956'05, xifra satisfactòria que obra ampla porta a l'esperança d'arribar en data pròxima a elxug f completament el deficit del nostre pressupost.

LA GACETA

La «Gaceta» publica: Real decret d'Hisenda autoritzant la Direcció general de Duanes perquè durant dues oposicions a l'ingrés en el cos es realitzin els exercicis amb subjecció al pla d'estudis aprovat pel reglament orgànic del 30 d'abril de 1909.

Real ordre de Guerra circular concedint un mes de termini perquè es puguin acollir als beneficis del capítol XX de la vigent llei de reclutament els minyons del reemplaç de 1923 i agregats al mateix.

Real ordre de Finances, aprovant els programes de Geografia i d'Arxius de Duanes i pràctiques de reconeixement i afraiments per a les oposicions a ingrés en el cos de Duanes i disposant que es publiquin en aquest diari oficial.

COM HA ACABAT LA VAGA SANCARIA

Madrid, 13, 9 15 nit

Un periòdic relata la història dels darrers moments de la vaga bancària en la forma següent:

Fa tres o quatre dies es presentà al Sindicat un individu que digué anomenar-se Antoni López Pérez i que desitjava parlar amb els individus del Comitè de vaga per a resoldre, amb poders que portava dels banquers, el conflicte pendent en forma que quedessin a resguard totes les millores i prerrogatives assolides pels empleats.

Aviat es posaren en contacte els directius i l'inesperat emissari.

Aquest els manifestà que els banquers, comprenent que la situació creada era insostenible, i que en el sindicat hi havia elements dels quals no podia prescindir de cap manera, volia transigir i arranjar justament l'assumpte, però d'una forma privada i particular, perquè d'efectuar-ho oficial i públicament, el seu prestigi es ressentiria.

Davant d'aquestes manifestacions començaren les entrevistes i posteriorment de les tres que celebraren per a resoldre l'assumpte, fou el manifest que la Directiva llençà abans d'ahir a la nit, sorprenent als seus afiliats amb la notícia de que tot havia quedat arranjat, i que avui, diumenge, berien admesos als bancs tots els vaguistes que tornessin al treball.

Però arribà ahir al matí i es va veure que tot havia estat una comèdia.

Els Bancs no havien comissionat ningú perquè pactés en llur nom, i per tant no tenien perquè admetre els empleats que voluntàriament abandonaren els seus llocs en iniciar-se la vaga.

L'efecte que aquesta negativa féu en els burlats vaguistes no hi ha paraules per a descriure-ho. Van veure clarament que es quedaven definitivament al carrer, i que havien perdut la vaga mercès a una farsa indigna i cruel.

La Directiva ahir acordà separar-se de l'Agrupació General de Treballadors i trencar tota relació amb el seu president don Ramon Sales, al qual es va creure causant d'aquest desastre inexplicable.

A la nit, un grup d'uns 200 vaguistes es dedica a cercar el senyor Sales per a demanar-li compte de la conducta un xic fosca i negativa. El van trobar a la fi als environs del carrer de Ballén, i s'hagué de defensar revòlver en mà perquè els ànims estaven excitadíssims.

El jutge l'obligà anar a la Comissaria del districte, on tractaren de presentar una denúncia criminal en contra seva per defraudació de 15.000 pessetes que no havia lliurat al Sindicat malgrat haver-les rebudes de Barcelona amb aquest objecte; però com que l'assumpt no estava clar, es va deixar per a un altre dia fins que es depurin les responsabilitats que contraiu per aquest motiu.

Els empleats, convençuts de que el Sindicat desapareix, han sol·licitat el reintegrar als bancs on servien.

Els periodistes han parlat aquesta tarda amb el senyor Ochoa, president del Sindicat d'empleats de Banca i Borsa de Madrid.

Es mostrava molt apesarat.

Des d'ara — ha dit — es pot donar per fracassada definitivament la vaga d'empleats de Banca i Borsa.

Ahí, a la tarda, ens vam reunir, els senyors Sales i altres companys que havien vingut de Barcelona arran de la constitució del Sindicat i els que formàvem part del Comitè de vaga.

El Comitè preguntà al senyor Sales si la Corporació general de treballadors es comprometia a resoldre el conflicte.

El senyor Sales va respondre que, donada la situació actual, no es pot comprometre a res, i que recaptava la seva llibertat d'acció.

Vist això, el Comitè de vaga va decidir recaptar l'ajut de la Casa del Poble, de la qual ja teníem ofertes oficiosos.

Anit passada vam anar a l'edifici del carrer de Plamonte, on se'ns dispensà una afectuosa acollida i se'ns va oferir el més decidit ajut en defensa dels empleats de Banca i Borsa.

Vam convenir en celebrar avui, a l'efecte, una conferència; però aquest matí he vist amb el natural disgust, que els empleats, perduda tota moral, acudien als Bancs demanant llur reintegrar.

Aquesta petició l'ha formulada individualment el 90 per 100 dels empleats.

Vist això, en nom del Comitè de vaga, he dirigit una carta al president de la Casa del Poble, donant-li compte de la deserció dels empleats i recomanant-li que no intervingui.

Preguntat el senyor Ochoa sobre si tenien algun fonament els rumors circulats amb insistència sobre la desaparició de cabals socials, el president del Sindicat els ha desmentit terminantment.

El senyor Ochoa lamenta profundament l'esdevingut.

Crec — ha dit — que l'assaig de constitució del Sindicat Lliure a Madrid ha fracassat definitivament. Ho sento sincerament, però em dol molt més en veure tants empleats al carrer. En el que es refereix a mi, he dimissat el càrrec de president del Sindicat i he renunciat al lloc que exercia al Banc Espanyol del Río de la Plata.

A darrera hora de la tarda el senyor Ochoa ha reunit al Sindicat, als empleats que allí estaven i els ha dirigit la paraula, aconsellant-los que els companys que no haguessin presentat la sol·licitud de reintegrar que ho fessin ràpidament, per considerar-se ja completament fracassada la vaga.

Quasi tots els empleats ho han fet ja.

DESGRACIA

Al quilòmetre 9, i al pas a nivell entre Villaverde i Jetafe, el tren de mercaderies número 230 ha atropellat un carro de tres mules procedent de Sant Martí de la Vega, que menava el seu propietari, Miquel Jiménez Cisneros.

El carro ha quedat totalment destruït i morta una de les mules.

Un veí del dit poble que anava en el carro, anomenat Miquel Bernardino García, de 58 anys, ha sofert la fractura del fèmur dret, ferides i contusions al parietal esquerre i maladeres generals, qualificant-se el seu estat de pronòstic reservat.

El guarda-barrera de servei al pas a nivell, Antoni López Armuni, de 77 anys, sofreix fractura de diverses costelles, contusions al cap i commoció cerebral, essent gravíssim el seu estat.

ELS SOLDATS DE QUOTA

Madrid, 13, 10'30 nit. Novament ha visitat el ministre de la Guerra la comissió encarregada de gestionar el llicenciament dels joves del 20 i 21.

El ministre de la Guerra ha contestat als requeriments que fins que la comissió de l'Estat Major Central tramessa al Marroc no dictimini, serà impossible resoldre en definitiva.

VISITES

Entre les visites que ha rebut avui el ministre de la Guerra, figura la del general Rodríguez Mourelo, ajudant del Rei.

A primeres hores de la tarda ha visitat el ministre d'Estat l'Alt Comissari al Marroc, senyor Silvela.

NOTA BURSATIL

Els cabals públics acusen irregularitat.

La partida de l'interior no es cotitza, però en altres sèries es produeixen avantatges de 25 a 50 cèntims.

Les accions i obligacions a penes es negocien, repetint, algunes, llurs preus anteriors.

Al grup de moneda estrangera es destaquen la lliura i el dòlar, que pugen 44 i 16 cèntims, en arribar a 33'74 i 7'40.

El franc baixa 30 i queda a 41'40, i la lira puja a 31 per cent.

AL SINDICAT DE BANCA I BORSA

Al local del Sindicat hi ha hagut gran animació durant tot el dia.

Al matí molts sindicats es dedicaren a cercar els senyors Sales i Montuïl i l'interès.

L'atenció ha crescut a la tarda.

A les pissarres s'havia escrit: «Cura amb que ningú s'emporti aquests mobles. Els lladres que s'han emportat el diner, que vinguin a donar-ne compte».

Un representant de la Corporació general de treballadors va voler pujar a una taula per a parlar i li ho impediren amb amenaces, insults i crits.

El senyor Ochoa, president del Sindicat de Madrid, ha pujat a una cadira i ha aconseguit que l'escoltesin.

Ha dit:

Volguts companys: hem fracassat totalment. Tots els recursos que hem cercat ens han fallat. Ultimament hem demanat que ens prestés ajut la Casa del Poble, però allí ens han dit que no és possible, ja que quasi tots els vaguistes han demanat el reintegrar, i els que no ho han fet, tenen la Casa del Poble que és l'única.

Sembla el més probable que el senyor Sales hagi marxat cap a Barcelona.

Al local del Sindicat hi ha hagut un moment que la indignació ha arribat a l'últim extrem, i sembla que arribaren a reluir armes.

El senyor Ochoa, sortint al pas d'una versió avui molt estesa, ha dit: No és cert que el senyor Sales s'hagi escapat amb 18.000 pessetes. El que ha fet és negar-se a repartir 15.000 pessetes que de Barcelona havia rebut per a socórrer els vaguistes.

Enten el senyor Ochoa que el Sindicat de Madrid no té cap acció legal contra el senyor Sales, i que aquesta acció correspon a l'entitat que li havia tramès els cabals.

En Dalmau Oliveres és mort

Afectat ja feia temps per una greu malaltia que patia, morí, dissabte passat, a les onze de la nit, a l'estació sanitària del Vernet, al peu del Canigó, on havia anat per a gaudir d'una més suportable temperatura.

La notícia de la mort d'En Manuel Dalmau i Oliveres ha causat un gran dol entre les seves nombrosíssimes amistats. En Dalmau, era conegudíssim entre totes les classes socials de Barcelona, perquè la seva activitat comercial s'estenia a diverses indústries, en les quals intervenia no sols amb els seus capitals, sinó amb la seva direcció personal.

La més important era la gran casa de productes químics, de drogueria, de farmàcia, indústria i perfumaria a l'engròs, tenint escampats per Barcelona diversos establiments per a la venda a la menuda.

Aquest comerç l'obligava a tenir relacions amb tots els grans centres productors o de comerç de les grans nacions.

Era, com pot suposar-se, un temperament inquiet, arriscat, però a l'enseny amb el seny característic de la nostra raça. Per totes aquestes qualitats, en iniciar-se el moviment polític del catalanisme, ell s'hi va sentir identificat, i si bé no hi cooperava personalment, perquè li absorbien tota la seva activitat les múltiples ocupacions de les seves em-

presas industrials i comercials, hi contribuïa pecuniàriament, ajudant totes les empreses de caràcter nacionalista.

LA VEU DE CATALUNYA ha d'agrair-li la seva contribució.

Va trobar manera de coordinar les seves relacions comercials per tot Europa, amb els seus entusiasmes nacionalistes. Durant una llarga temporada era la seva constant preocupació que la propaganda nacionalista no s'havia de circumscriure a Barcelona, a Catalunya, sinó que havia d'expandir-se per l'estranger, guanyant-se les voluntats dels escriptors, dels periodistes de les grans nacions que tenen la direcció dels moviments mundials.

El fou qui durant alguns anys feta publicar articles sobre els ideals de Catalunya en les grans revistes i diaris de les principals ciutats de França i Anglaterra.

A mida que s'allunyava de la joventut anava minvant en entusiasmes polítics per a dedicar-se en absolut als negocis, i per últim la malaltia, durant aquests darrers anys, va arrabassar-li totes aquelles admirables energies, fins que les ha deixat absolutament anulades.

Es de doldre que s'hagi acabat aquella gran activitat. Era en el seu terreny un factor de gran ponderació en la vida del nostre poble, impulsant empreses, creant indústries, fent riquesa.

Que Déu l'hi acollit en la seva santa glòria i que doni a sa família i amics íntims una cristiana resignació.

Festes Majors

Animació

Ens trobem amb els preparatius de les festes majors de la Mare de Déu d'agost.

La calor apreta, però no és obstacle perquè a les nits s'actui de valent, a fi de que els carrers i els envellats siguin ben agradables al públic.

Gràcia es troba en plena activitat. Els carrers es van guarnint, prometent un devassall de llum i frescor.

A Badalona també els preparatius fan preveure una gran animació.

Vallvidrera, Martorell, Hospitalet, Cornellà i totes les localitats on hi ha festa es preparen a l'enseny dies animats.

I, al cor de la ciutat, arran del mur romà, en la típica Plaça Nova, com un ressò de la festa major que omple Catalunya, se celebren les festes dedicades a Sant Roc, advocat contra els flagells de la salut.

A L'ORFEO GRACIENC

Heu aquí el programa del concert benèfic que, amb motiu de la festa major de Gràcia, i a profit dels pobres de la barriada, celebrat l'Orfeo Gracienc, demà, dimarts, a les deu de la nit:

Primera part. — «Vòltant la senyera». Balcells; «El pardal» i «Els farinets de Sant Boi», Pérez Moya; «Les fulles seques», Remondino; i «La sardana de la Pàtria», Morera; «Himne català», Apelles Mestres.

Segona part. — Secció d'infants: «Arri, arri cavallet», Camellas Ribó; «Tan petit i el didal», Freixas; «Sol, solot», Camellas Ribó, Morera. Orfeo Gracienc i cobla Catalònia: «La canço nostra» i «La font de l'Albera», Morera.

Tercera part. — Ballad de sardanes per a ésser dansades al pati de l'estatge de l'Orfeo: «La filla del mar», Estela; «L'heren i la pubilla», Toldrà; «La rondalla», Molins; «Vòltant la foguera», Serrat; i «Gracienc», Serra.

En el concurs per a petits sardanistes que, organitzat per l'Orfeo Gracienc tindrà lloc al seu estatge social dimecres, diada de l'Assumpció, a dos quarts de cinc de la tarda, podran ésser ballades pels concurrents a la dita festa i al pati de l'estatge solal de l'estamentada entitat, les següents sardanes:

«L'encis d'un retorn», Baró; «Nit serena», Serrat; «Dalt les gabarres», Garreta; «Espurnes d'or», Serra. Les dites sardanes seran executades per la cobla Catalònia.

AL CARRER DE RABASSA

Programa de les festes que el carrer de Rabassa celebrarà els dies 15, 16 i 18 d'agost amb motiu de la festa major de Gràcia:

Dia 15, a les set matí, gran despertar en senyal de festa, per un espectacle de trons i morterets. A les nou, començament de la festa de la flor, per elegants nenes de la barriada, a benefici de les famílies necessitades.

del carrer. A les onze, primera part del concert, executat a la part baixa del carrer de Rabassa. A les dotze, segona part del concert, executat a la part baixa de la Plaça d'En Rovira. Tarda a les quatre, la popular sortija per als infants. A les sis, grans festes infantils. Nit, a les deu, ball de gala.

Dia 16, a les onze del matí, gran carrera a peu per la Unió Excursionista Mont, fent un recorregut de cinc quilòmetres, passant pels següents carrers: carrer de Rabassa, Travessera de Dalt, plaça de Lesseps, carrer de Salmeró, Travessera, carrer de Joan Blancas, carrer de Congost, Torrent de les Flors, Travessera de Dalt i Rabassa, lloc de la meta. Primer premi, una copa, donatiu de Félix Jover; segon, premi, una copa, donatiu de J. Maria Torras; i tercer premi una medalla donatiu del Grup Rabassa. Tarda, a les quatre, repartiment de premis obtinguts en la carrera a peu, del matí. A les cinc, ball per a la mainada. A les sis, ball. Nit, ball del clavell.

Dia 18, a les deu de la nit, ball artístic.

Nota: La part de concerts i balls seran executats per la Banda del Regiment de Vergara.

L'adornament i electrotat, de la casa B. Marinello S.

AL CARRER DE TORRIJOS

Programa de les festes que es celebraran al carrer de Torrijos, entre Travessera i Dr. Ramon i Cajal, els dies 15, 16, 18 i 19 d'agost:

Dia 15.—A les sis del matí, tronada anunciant el començament de les festes.—A les onze, concert a càrrec de la banda L'Armònica Barcelonense, que dirigeix el mestre En Manuel Iglesias.—A les dotze, concert donat a les autoritats municipals del districte davant de Casa la Vila (Plaça Riut i Taulat) per la banda L'Armònica Barcelonense.—A la una, repartiment de pans als pobres de la barriada, presentant el corresponent bon.—A les cinc de la tarda, ball al jovent de Gràcia a càrrec de la banda L'Armònica Barcelonense.—A les vuit, inauguració de la il·luminació a càrrec de l'electricista Amadeu Carbonell.—A les deu de la nit, ball de gala.

Dia 16.—Tarda, festes per a la mainada.—A les deu de la nit, ball per fumat.

Dia 18, a les deu de la nit, ball amb un variat repertori.

Dia 19.—Fi de festes. A les deu de la nit, ball dedicat a totes les donzelles graciencs com a fi de festes.

AL CARRER DE VICH

Programa de les festes del carrer de Vich:

Dia 15, a les cinc del matí, tronada per a desvetllament del veïnat i iniciació de l'alegria. A les dotze, cercavila seguit d'un concert per la Banda Barcelona, composta de 20 professors de la banda del Gran Teatre del Liceu, sota la batuta del mestre Angel Hernández. Tarda, a les quatre, festes d'infants consistents en sortija, cameres de sacs, joc del xocolata, etc.

Dia 16, a les quatre de la tarda, sortija amb alegria ballaruga de nois i noies. A les cinc, titelles a càrrec del titellaire En Joan Rosich. Seran representades: «Els dos pinxos», dos actes; «El burro coix», un acte, i «El dimoni pelut», un acte. Nit, a les deu, ball amenitzat per la Banda Barcelona. Obsequis i totes diverses i magnífiques.

Dia 17, a les quatre de la tarda, altra vegada sortija per a esbargiment dels petits i barrilla dels grans. Es farà tot el repertori de jocs haguts i per haver: des de l'olla trencada a gamotada de cec, fins al plat de farina bufat amb tota l'ànima. A les cinc, segona funció de titelles. Programa altament còmic, compost per les obres:

«En Peret fantasma», un acte; «El burro coix», un acte, i «Qui comprà ou», un acte, i acabat amb el ballet de la mena dels russos, incomparable obra d'enginy admirada per tota Europa: «El ball del Tururut».

Dia 18, a les quatre de la tarda, tindrà lloc la darrera sortija, que per ésser la darrera, serà la més completa. Magnífiques olles, foscques paelles, carrera de sacs, cubells curulls de fruita del temps, etc., etc. Nit, a les deu, ball per fumat executat, com els altres, per la Banda Barcelona.

Dia 19, a les cinc de la tarda, berenar a tota la xifalla del barri, servit per les mans d'un pomell de joves i xamoses veïnets. Nit, gran sorpresa.

A LLAVANERES

El Centre Català de Sant Vicenç de Llavanes, celebrarà grans festes d'estiu durant els dies 15 i 16 d'agost.

Hi acudirán il·lustres personalitats del nacionalisme català.

El cor del Centre inaugurarà una

bandera, la benedicció de la qual serà apadrinada pel senyor baró de Güell, diputat a Corts pel districte, i la seva senyora, havent promès llur assistència els senyors Miracle, Campany, Colomé, Estapé, Marial, Frigola, Cabuti, Maynés i altres.

Dia 15, a les deu, Ofici a l'església, assistint-hi la cobla «L'Empordanesa». De les dotze a les dues, sardanes a la Plaça. A les quatre, benedicció de la bandera al pati de l'església, i seguidament, al Centre, el cor cantarà «Els Xiquets de Valls» i altres peces, finalitzant amb «Els Segadors». Importants parlaments. Ball de tarda. A les deu de la nit, sardanes, i seguidament ball de nit.

Dia 16, a les dotze del matí, sardanes al Centre. A les tres de la tarda, sardanes al Centre. A les sis, sortirà el cor del Centre cap a la Plaça, on cantarà les peces: «Xiquets de Valls», «Cant a la vinya», les sardanes «Tossa, flor de mar», «Nit de l'amor» i «Els Segadors». I tot seguit, el cor anirà cap al Centre acompanyat de la cobla. A les deu de la nit, sardanes i ball. A tots els balls hi haurà escolits balls d'obsequi.

Durant els dies de les festes hi haurà autos de Sant Vicenç a Caldes i viceversa.

A AMPOSTA

Durant els dies 15, 16, 17, 18 i 19 del present mes celebra la ciutat d'Amputa la seva festa major.

En l'església parroquial predicarà els tres primers dies de festa el reverend Carmelita descalç Serafi del Carmel de la residència de Terragona.

El Casino Ampostí, en programa editat en la nostra parla anuncia un ball per als dies 16, 17, 18 i 19.

El F. C. Amposta, fent un esforç i sense reparar en sacrificis econòmics ha ultimant cinc partits en la forma següent:

Dia 15, partit entre l'equip del Barcelona F. C. Els Aguilas i F. C. Amposta, campió comarcal, essent tirat el «kif kif» per una gentil damisella de la localitat. Hora, a les quatre i cinc minuts de la tarda.

Dia 16, a les cinc de la tarda, F. C. Ulldecona i F. C. Amposta.

Dia 17, a les cinc de la tarda, F. C. Benicarló i F. C. Amposta (reserva).

Dia 18, a les cinc de la tarda, partit entre jugadors seleccionats i combinats del Reserva de Vinaròs i a reserva del F. C. Amposta.

Dia 19, a les cinc de la tarda, partit entre l'equip de l'E. C. Gràcia (Barcelona), Morters del 42 i F. C. Amposta.

El primer dia s'inaugurarà una nova tribuna, on es podrà gaudir de l'espectacle amb tota comoditat.

Individus del Sometent lesionats

Al carrer de Pere IV, una panella de la guàrdia civil i uns individus del Sometent van donar l'alto a un automòbil i fos que el xofer no volgués obeir, fos que portés excess de velocitat i no pogués frenar-la, el cert és que l'automòbil va precipitar-se contra el grup, fent mal a un guàrdia civil i a dos dels Sometent, els quals foren conduïts al dispensari del Taulat.

El guàrdia civil Antoni Quirós González, de 24 anys, tenia contusions al costat i cama drets, de no molta importància.

Joan Buré Reig, de 49 anys, fractura de la cama esquerra i contusions al cap, pronòstic reservat.

Candid Matas, de 50 anys, fractura de la cama esquerra.

L'automòbil, que portava el número 4657, va ésser detingut i el xofer posat a disposició del Jutjat.

Una ronda del Sometent de Sarrià baixava de la Font del Lleó, i el sots-caporal Vicenç Artigas Albert, de 48 anys, arquitecte, va fer un mal pas per haver-hi un clot, va caure i va trencar-se el fèmur esquerre.

Va ésser assistit al dispensari del Sarrià, i després conduït a la Clínica del doctor Cornachan.

LA DIABETES es cura radicalment amb el Vi Uranat PESQUI

que elimina el sucre a raó d'un gram per dia, fortifica, calma la set, evita i cura

Les complicacions diabètiques

De venda en les bones farmàcies i drogueries

Els Esports:

Futbol, Regates, Automobilisme, Tennis, Atletisme, Excursionisme, Aviació, Ciclisme, Natació, Hípica, &c.

Futbol

Notes d'estiu

L'Ajuntament de Barcelona, que en diverses ocasions ha demostrat pràcticament que les qüestions esportives no li són tan indiferents com suposen els crítics i bescantadors d'ofici, ens consta que té en projecte un pla de proteccionisme esportiu, tan senzill i viable com eficaç i pràctic, el qual, de moment, serà aplicable als esports més popularitzats, entre aquests al futbol especialment.

Res d'invertir milers de pessetes en parcs d'esport, gimnassos, etc., municipals, que si bé ningú podrà dubtar que podrien arribar a començar-se, en canvi ningú gosarà afirmar que llur acabament i utilitat poguessin començar-se com un tema d'actualitat contemporània. No. La nostra corporació municipal desitja incorporar-se definitivament al ritme esportiu de la ciutat, sense recórrer a parenceries enlluernants i episòdiques, sinó modestament, gairebé anònimament i d'una manera eficaç i positiva en forma que la seva acció arribi directament a les societats esportives i al públic.

Tocant als clubs de futbol, pocs són els avantatges que al pla municipal de proteccionisme esportiu els atorga; però aquests pocs avantatges han estat encertats i tan en consonància amb el sentir i pensar dels clubs i del públic que difícilment es donarà un altre cas de compenetració tan íntima entre les autoritats urbanes i el poble.

Vegeu, si no. Eximir els clubs de futbol del pagament de l'arbitri municipal que grava els espectacles públics; urbanitzar, empedrar, embellir, regar, sobretot regar abundantment, els dies de partit, els carrers que circundant els camps de futbol i aquells que hi condueixen; i finalment establir un premi anual, honorífic o efectiu (això no està encara ben determinat) per al club que, durant la temporada, en les lligues interregionals i internacionals, hagi guanyat més de la qualitat i importància dels contrincants, més hagi honorat i enaltit el nom de la ciutat i res més. I, no cal pas que l'Ajuntament faci res més, per ara, exclamarà tothom en conèixer els propòsits del Consell municipal, que, si no hi ha cap destorb, i és de desitjar que no hi sigui, començaran a tenir efectivitat el dia primer del proper setembre.

No cal ponderar la modesta però transcendental iniciativa del govern de la ciutat. Nosaltres, francament, no trobem paraules escalfants que puguin dir-ne el fervor i el merescut elogi. Tan més quan tota l'eloqüència amb que es podria exaltar el gest benemerit i exemplar de la nostra assenyada Corporació municipal, està sintetitzada en aquella exclamació que endevinem en llavis de l'afició futbolística: «No cal pas que, per ara, faci res més».

L'ambició del «Barcelona» no coneix límits. Un dia un pas, l'altre dia un altre, va estenent el seu radi d'acció de manera que tota la ciutat sembli per ell intervinguda. Primer, el seu estatge social radicava en el mateix camp de joc; després s'atreia a instal·lar-lo, com una mena de penetració pacífica, al carrer d'Aribau; quan li semblà conquerida la zona, es plantà al carrer d'En Fortuny, o sigui, metre encà metre enlla, al cor de la ciutat. Ara, prenent haver ja guanyat, a la seva causa el cor de la ciutat, encara no en té prou i d'una gambada salta, gairebé a l'extrem inferior de la urbs (plaça del Teatre, estatge ane-

al Principal Palace) com si amb un braç a Les Corts, vora la muntanya, i amb l'altre al final de les Rambles, arran del mar, volgués estrènyer en una abraçada gegantina tota la ciutat i dir-li: «D'un extrem a l'altre, tota tu ets meua; tu captiva en els meus braços i jo emparat en els teus, ple-gats entonarem el càntic d'alegria o el plany de tristesa d'aquesta nostra vida única: Barcelona!»

Mireu que n'hi ha d'audàcia i presumpció pel món!

CORREQUITA

Confederació Deportiva de Catalunya

En la reunió celebrada l'últim divendres per la dita entitat es va procedir a la revisió del repartiment de la subvenció que fou sol·licitada a l'Ajuntament en instància presentada pel Consell Superior de la C. E. C. La distribució definitivament acordada, segons les nostres informacions oficials, és com segueix:

Atletisme	15	per 100
Rem	12	"
Natació	10	"
Rugby	9	"
Ciclisme	8	"
Tennis	8	"
Esports d'hivern	7	"
Confederació	7	"
Hockey	5	"
Esgüima	4	"
Motorisme en terra	3,5	"
Vela	3	"
Tir	2,5	"
Esport base	2	"
Motorisme marítim	2	"
Gimnàstica	1	"
Reserva per a premis	1	"

El tant per cent reservat en l'últim capítol per a premis, juntament amb la resta d'ingressos que pot obtenir la Confederació, es destinarà a la designació de premis per a les proves d'importància dels esports no afavorits per aquest repartiment, i a la vegada, si els mitjans ho permeten, al foment donat en la reunió de l'anterior Consell.

L'acord adoptat divendres passat, fou transmès a l'Ajuntament en comunicació complementària dirigida al senyor alcalde, esperant-se una favorable i prompta resolució de la nostra municipalitat i quedant encoratjats tots els elements de la Confederació d'apoiar les gestions d'aquesta amb la seva opinió particular en pro de la justícia que assisteix a la petició, i més si es té en compte que el 81 per 100 de la subvenció es destina a esports pròpiament atlètics, el 11, per a esports mecànics i la resta destinada a premis i a la Confederació.

Un altre aspecte interessant relacionat amb la subvenció, és l'acord adoptat pel Consell, de remetre les quantitats corresponents al percentatge, segons les necessitats de cada esport i a mesura que trimestralment vagin donant compte de l'execució dels seus respectius programes, amb l'objecte d'assegurar el compliment d'aquests i obtenir un registre adequat del que en matèria esportiva es realitza a Catalunya.

En últim lloc, després d'haver estat despatxats alguns assumptes de tràmit, el Consell s'assabentà del préstec fet per la Federació Catalana de Clubs de Futbol, amb l'objecte que els atletes designats per la Federació Catalana d'Atletisme poguessin concórrer als Campionats d'Espanya que tingueren lloc ahir a Bilbao.

El gest altament esportiu de la directiva del futbol català, va merei-

xer les unànimes lloances de la Confederació per l'esmentat acte, que aquesta entitat no va poder fer per falta de mitjans, i en fer constar en acte la satisfacció dels reunits davant d'un gest tan desinteressat i esportiu, a petició de la Federació Catalana d'Atletisme es va acordar convocar la de Futbol per a resoldre el préstec quan aquella cobri la seva part de subvenció.

Marítims

CAMPIONATS DE CATALUNYA

Organitzats pel C. N. Guixols, en delegació de a F. C. de N. A., es feren per primer cop en aquell bonic port, amb un temps excel·lent i nombros públic que acudí a presenciar-los, els Campionats anuals. Els resultats que ens comuniquen per telèfon foren els següents:

Al matí es feren les següents proves:
2.000 metres: Campió Josep M. Puig, del C. N. B., 41' 27" 4/5; Borràs, del mateix, 43' 32"; Estapé i Rebollo, etc. El nou campió arriba amb un avantatge d'uns 60 metres.

A la tarda, es feren també als banys de Sant Talmé les següents proves:

100 metres lliure: Pinillo, 1' 15" 3/5; Berdemàs i Roig, tots del C. N. B.
400 metres braçada: Costa, del Pop de Badalona, 7' 22" 2/5; Bauser, del Sabadell, 7' 36"; Lavilla i Garcia.
400 metres lliure: Domingo (C. N. A.), 6' 33" 1/5; Bretos (C. N. B.), 7' 7". Fins als 200 metres anaren junts, essent tercer en Basté, i quart en Galan, del Sabadell.

250 metres relleus, 5 per 50; C. N. B. amb Pinillo, Berdemàs, Roig, Trueta i Ferrés, 2' 53" 2/5; segon, C. N. A., amb Garcia, Pros, Fernández, Feliu i Domingo, 3' 5" tercer, C. N. Arenys, P. Brull, Costa, R. Borrell, Mayoral i Robert, amb 3' 25"; quart, Sabadell, i cinquè, Club de Mar.

Salt de trampolí: Primer, Lasplazas; segon, Tort i Camino, tots del C. N. B. En Fernández es retirà.
Finalment es féu un partit de polo com a fi de festa, lluitant dos equips formats per: Solé, Garcia-Sala, Bretos, Berdemàs-F. Gibert i Trigo, el qual guanyà per 3 a 2 al format per: Blanxart, Bretos-Galilea-Borràs, Rosich-Estapé i Peradejordi.

Avui, dilluns, continuaven les proves, segons el programa que publicarem.

Grans partits internacionals de futbol

Dies 15 i 19 d'agost

Festa Major de Gràcia Alessandria F. C.

(famos equip del Nord d'Itàlia)

Club Deportivo Europa

(campió de Catalunya i finalista del Campionat d'Espanya)

Camp del C. D. Europa

A tres quarts de cinc de la tarda

Entrada general 2 pessetes

Tribuna popular gratuïta

Entrades i localitats en el local social, Salmeron, 25 i 27, principal (Bar Monumental), i el dia de partit en el camp de joc.

Els senyors socis han de presentar el rebut del corrent mes per l'entrada al camp el dia de partit.

FESTIVALS INTERNACIONALS

El C. N. B. prepara nous partits de polo i festivals de natació amb equips internacionals, els quals segurament cridaran altament l'atenció dels aficionats i del públic en general.

Per als dies 5 al 8 de setembre rebrem la visita del Sporting Universitari Club de França (de París), i, més tard, probablement cap al 22, la del Nepti d'Estocolm, el formidable equip suec, que segurament tindrà una gran importància, car el componen diversos campions mundials de natació, i, sobretot, saltadors, els quals s'els ha considerat dels millors del món. Es de creure que, corresponent als grans sacrificis que s'imposa el Club, el nostre públic esportiu sabrà correspondre-li com es mereix.

Demés, el Club prepara una excursió cap a les terres del Nord d'Espanya, per als dies darrers del present mes, la qual durarà vuit dies, visitant el Club de Gijón, on es faran els campionats d'Espanya d'enguany, i el Club de Santander.

A mitjan setembre aniran cap a Marsella, per a lluitar contra el Cercle des Nageurs de la dita ciutat.

Es d'agrair l'esplèndida campanya que el nostre degà dels Clubs de Natació ha organitzat com a mitjà d'afavorir el progrés dels nostres nedadors, preparant-los conscientment abans de la vinent Olimpíada.

Ciclisme

BADALONA

Amb força públic s'hi féren diumenge a la tarda les eliminatòries per al Campionat local, en la distància de 10 quilòmetres, 50 voltes al Velòdrom amb entrenadors.

Participaren en la segona prova Prat, Oliver, per Treserras, retirant-se els darrers a la volta 23, i classificant-se primer Prat, en 15', i segon, Duran.

En la segona prova hi participaren Duran, I. Soriano, Carbonell-Tresserras i Giral-Rubio. Malgrat l'encert reconegut del seu entrenador, en Giral caigué a la volta 35, retirant-se quan anava ja retardat, mentre en Duran es classificà primer en 15', i el seu company estava 150 metres enrrera.

La tercera prova fou la més interessant, disputant-la Tauler-Rubio, Duran i Soriano i Carbonell-Tresserras. Una temeritat d'en Soriano a la volta 40, obligà l'equip Tauler-Rubio a retenir un xic la marxa, desanimant-los l'incident, que aprofità en Duran per a guanyar la carrera, havent esmerçat 14' 45", estant en Tauler a 100 metres i Carbonell a 150.

Acabà la festa amb una carrera d'eliminació, retirant-se un corredor cada cinc voltes, i prenent-hi part Prat, Carbonell i els Duran, quedant fora aquests dos, després En Prat, i quedant així vencedor en Carbonell.

Dimecres es faran les proves finals.

PENYA ESPORTIVA GRACIENCA

Aquesta entitat està ultimant els preparatius per al Campionat de Gràcia, pel qual, ultra diversos premis en metàl·lic i primes, s'han ofert diversos premis, com segueix:

Copes ofertes per l'Anís Morera, Bar Monsec, Ruiz, Penya, Buxadé, un altre premi Ruiz, etc.

El circuit serà: Diagonal, carretera Guell, Pedralbes, Cornellà, Viladecans, Gavà, Castelfel·ls, Sitges i retorn.

SANS

La carrera de tres hores a l'americana que anunciava per a diumenge

el Club Ciclista de Sans, ha estat ajornada per avui, a les deu de la nit.

BARCELONA-MANRESA

Per al dia 9 de setembre s'organitza aquesta carrera per la Unió Ciclista Bordeta, dotada amb nombrosos premis, per a corredors de totes les categories.

VOLTA A BADALONA DE MARXA

Organitzada per l'Esport Ciclista Badaloní es correrà aquesta prova el dia 19 pròxim, sobre uns 5.000 metres escassos.

L'entitat organitzadora treballa activament per aconseguir que sigui aquesta prova un nou triomf per a l'Atletic, havent-se cursat invitacions a tots els Clubs perquè inscrivin llurs atletes, pregant, als que per qualsevol causa no l'hagin rebut, que es donin per convidats.

Ultra el premi d'una formosa copa ofrena de l'iniciador de la volta, En Francesc Benages, es compta amb una valuosa i elegant figura d'un marxador, ofrena de l'Ajuntament, una esplèndida copa de l'Esport Ciclista Badaloní; tres copes més i diverses medalles, donatiu d'alguns entusiastes.

Les inscripcions s'admeten a casa del comptador (Reial, 120, telèfon 174, B), havent de presentar la llicència de la F. C. d'A.

Atlètiques

ELS CAMPIONATS D'ESpanyA

El dissabte passat marxaren cap a Bilbao els atletes seleccionats per la nostra Federació d'Atletisme, per disputar, en nom de Catalunya, els Campionats d'Espanya, els quals han de fer-se allí al camp de Romo els dies 13, 14 i 15 del corrent, havent començat diumenge les eliminatòries entre els equips representatius de la nostra terra, els de Biscaia, Guipúscoa, Castella, Aragó, etcètera.

La «forma» actual dels nostres atletes, de la qual ja informarem els nostres lectors en donar compte la passada setmana dels Campionats de Catalunya, en els quals es batren alguns records (alguns espanyols), ens permet esperar que els resultats que s'obtingan ens poden ésser favorables aquest cop, si descomptem el fet que els nostres atletes no han tingut aquí una pista adequada on entrenar-se, i que no sorgeixi alguna sorpresa, car cal recomptar que els atletes de les províncies basques, millor entrenats i lluitant a casa llur, estan en molt millors condicions que els qui, com els catalans, han de viatjar i sojornar fora de llur estada habitual.

També és cert que allí se sent més entusiasme pels esports atlètics i es compta amb més mitjans, coses ambdues que estan estretament lligades amb els noms de les persones que porten la direcció de l'atletisme, les quals, a casa nostra, i precisament aquests darrers dies, han donat lloc a incidents bastant lamentables en anar a captar el diner necessari per a fer el viatge.

Hi ha realment coses que no es fan prou bé, com és el de trametre tres homes per una sola prova, per exemple, la marxa, en la qual tenim el primer lloc amb En Meléndez, com tampoc sabem veure prou la raó d'enviar, en l'estat financer deploable de la F. C. d'A., els atletes en primera classe, i anar-hi tres delegats a augmentar les despeses, quan el lògic i natural fóra que es procurés la màxima economia possible.

Contem molt en l'equip de Tarra-

CITROËN

L'automòbil més econòmic

cost i entreteniment

5.500 Pts.

AGENTS: Autolocomoción, S. A. - RAMBLA DE CATALUNYA, 90 - TELÉFON 422 G.

Automòbils OPEL

El cotxe ideal per a carreteres dolentes
TORPEDES DISPONIBLES 75 X 122

Bruch, 166

proves, mentre deplorem que En Carrià no vegi a disputar els 100 i 200 metres, cosa que podria forçar influir en la classificació total, ja que tenim dues proves per les quals n'hi haurà cap defensor català, amb tot i anar-hi un equip d'una vintena d'atletes.

C. D. MASNOU

Per al diumenge dia 26 del corrent, organitzada aquesta entitat en el seu magnífic camp d'esports el tercer Campionat atlètic, segons el següent programa:

Carreteres de 100, 400 i 1.500 metres. 1.000 metres marxa; llançaments del pes, javalina i disc; salts d'alçada i llargària i carrera de relleus de 4 per 100.

Els augurem un nou èxit.

BOXA

Entre els aficionats hi ha gran expectació per la propera vetllada del l'actuació del water Saes, vencedor l'actuació del water Saes, vencedor del Campió de Catalunya davant de l'Alberich i per la reaparició del boxador Moro, d'estil semblant al del famós negre Dixie Kid, sinó pel color. F. Alís-Calvo, ja que és tan poc corrent veure pesos foris en el nostre ring.

La vetllada, malgrat la qualitat del programa, no es separarà de l'orientació esportiva dels organitzadors que tenen el decidit propòsit de propagar l'eficàcia per mitjà de vetllades populars.

Motor

VELOMOTORS

Amb motiu de la festa major de la veïna ciutat de Badalona, s'hi celebrarà diumenge, dia de la Mare de Déu, una carrera de velomotors, patrocinada per la Comissió de festes, seguint el següent circuit: Badalona, Mongat, Tiana, Montalegre i Badalona, 10 quilòmetres. En aquest circuit s'hi donaran cinc voltes, o sia 50 quilòmetres en total, donant-se la sortida al carrer Reial, entre els carrers d'En Prim i Triomf, a les deu del matí.

Es donarà com a premi una copa oferta per l'Ajuntament, amb altres premis en metàl·lic i objectes d'art.

Barreja

BANQUET

Diumenge es celebra al Metropolita Hotel el dinar anual dels companys que componen la Penya d'Informació del S. de P. E.

Mentre es descabdellava un exquisit menú, molt ben servit pels subdits de l'antic Campió ciclista d'Oscà, En Gregori Campaña, després motorista i aviador, amb el número tres dels espanyols i guanyador de més de cinquanta premis de tota mena, ja fa més de trenta anys, avui propietari de l'Hotel, on els esportius són sempre exquisidament servits, es comentaren humorísticament les més interessants noves d'actualitat i es parlà llargament de grans projectes de la nostra vida esportiva futura que aviat cristallitzaran.

Hi assistiren els senyors Miró, Masferrer, Elias, Altirris, González, Llorens, Bernades, Torrents, Cladellas, Caballé, Millan, Montagut, representant els periòdics «Diluvio», «Vanguardia», «VEU», «La Premsa», «Noticias», «Publicitat», «Mundo Deportivo», «Stadium», «Gazeta de Catalunya», «Liberal», «Correo Catalán», «Comercio», adherint-se demés els companys Rodríguez, d'El Noticiero, i Astell. Foren admesos com a nous socis els companys Canto i Grau, reelegint-se la Junta que cessava.

La revista «Stadium» obsequi als concurrents amb exquisits havans.

NOVA JUNTA

En la reunió general ordinària, celebrada últimament pel líder F. C. quedà unànimement elegit el següent Consell directiu:

President, En Narcís Masferrer i Alfonso; vice-president, En Jaume Tamborero; secretari, En Joan E. Iglesias; tresorer, En Josep Sauqué; vocal primer, N'Artur Blasco; vocal segon, En Manuel Domingo; i secció atlètica, En Josep Romeu.

TIR

Diumenge es va veure molt concorregut al «Stand» de Montjuich, amb motiu de celebrar-se el primer Campionat de precisió a 50 metres, blanc amb diàmetre de sis centímetres, 30 disparos en tres sèries.

El nombre i la qualitat dels concursants i l'interès que havia despertat aquest concurs, feu que resultés en

extrem interessant i renyit, amb la qual cosa s'ha evidenciat que actualment hi ha en aquesta representació un nodrit equip d'excel·lents tiradors de carabina de precisió.

Després d'algunes alternatives en cada una de les tres sèries que s'efectuaren, restaren guanyadors «els senyors següents: Primer: don Emili de Cruz, copa Alella; segon: don Angel Sales; tercer: don Antoni Prevosti; quart: don Josep Esquena; cinquè: don Ventura Bagaria; sisè: don Alexandre Badia; setè: don Antoni Modolell; vuitè: don Iluminat Cneude; novè: don Inyigo Mas; desè: don Vicens Queralt; onze: don Bonaventura Duran; dotze: don Francisco Masvidal; tretze: Dr. don Joan Marimón; i catorze: capità don Antoni Azplazu».

Actuà de jutge camp don Llongin Almarçha. El jurat estigué constituït per don Lluís Mas de Ribas i don Eduard Mas.

Resultat de la tirada efectuada per a classes i individus de tropa:

Grup de fusell: Primer: don J. Esquena; segon: don E. Aparici; tercer: don J. Castro; quart: don C. Solís; i cinquè: don J. Moncanut.

Grup de mosquetó o carabina:

Primer: D. J. Guardiola; segon: D. L. Fernández; tercer: D. M. Tena; quart: D. F. Parramón; i cinquè: D. C. Fruchin.

Actuaren de jura: els senyors don Antoni Prevosti i don Ventura Bagaria.

CICLISME

Veritable esdeveniment, per Mollet, seran lyes curses de bicicletes que la Penya Ciclista Molletenca està organitzant per al vinent diumenge, dia 19, en ocasió de celebrar aquesta vila la festa major.

Han quedat inscrits els corredors Llopis, Monleys, Armengol, Tresserras, Alegre, Solanas, Español, de primera categoria; Camp, Farré, Herrison, Gómez, de segona; Bisbal, Fargas, Alcáide, Prats i Ullé, de tercera; dels locals correran En Simó Rabassa, Josep Cuni, Pinto i Manuel Galland, Joan Roca i Rafael Costa.

Es disputaran les copes Ajuntament, copa Tiffon, copa Sanromà, igual que nombrosos objectes artístics i altres propis de ciclisme; igualment hi hauran premis en metàl·lic i primes pels corredors locals que primerament passin pels controls. Volta a Montcada, Caldes i Granollers, oferta pels socis Pl. Domènech i Darachon.

S'esperen altres importants premis.

Bisbat

Amb l'express de França ha arribat el bisbe de Lleida, doctor Miralles.

Ha pres possessió del benefici eclesiàstic de canó residencial, sota l'advocació del Sagrat Cor de Jesús, Sant Josep i Santa Cecília, a l'altar del Sagrat Cor de la cripta del Temple Expiatori de la Sagrada Família, el capellà custodi de la dita monumental església, mossèn Gil Paré Vilasau. Pro-

Fórmula patentada a Espanya

per a fer miralls. Tothom pot fabricar miralls i adobar a casa els tacats. No es necessiten aparells, experiència ni capital. Fabricueu miralls en hores perdudes i guanyareu diners. Tinc fórmules i procediments alemanys per a tota classe de preparats o indústries. Consulteu-me sobre el que disitgeu fabricar o preparar. Demaneu Catàleg gratuït.

Antoni Formoso Permy

Inventor

Santa Catalina, 12. — La Corunya

vetren a la fundació En Joan Rifa i Munt i Na Gràcia Roura i Puig.
Donat la possessió, delegat pel vicari general, l'oficial de la Curia eclesiàstica, reverend doctor En Josep M. de Dalmases Bo-cadella, i llegí el decret conferint a mossèn Paré el benefici del vicari de l'esmentat Temple, Rnd. Dr. En Jaume Llonch.
El nou benefici, tercer des de la fundació del Temple, porta annexes les càrregues del capellà custodi, estatutades al reglament interior de la Junta de construcció del Temple de la Sagrada Família i Associació Espiritual de Devots de Sant Josep.
Per molts anys.
— Es troba en aquesta capital el reverend En Joaquim Jovani, rector del Col·legi Pontifici Espanyol, de Roma.
— Ha sortit cap a Vich el reverend doctor En Jacint Comella, fiscal del tribunal eclesiàstic d'aquesta ciutat.

terrada ahir al matí al Cementiri Nou.

Na Gumersinda Company i Stachos, vídua d'En Miquel Florença. Enterrada ahir al matí al Cementiri Nou.

En Jaume Montserrat i Grau. Ha mort a Saragossa, a l'edat de 74 anys.

Na Josepa Volart i Pou, vídua de N'Antoni Tondo. Enterrada el matí d'ahir al Cementiri Vell.

La nena Núria Font i Catseth. Ha mort a Espinques de Llobregat.

Na Dolores Castañé i Martí, vídua de Gastan. Enterrada ahir al matí a Teyà.

Na Miquela Constanç de Gorgas. Ha mort a l'edat de 28 anys. Enterrada ahir al matí al Cementiri Nou.

En Joan B. Maris i Coll. Ha mort a Lloret de Mar, a l'edat de 94 anys.

En Manuel Dalmau Oliveras. Ha mort al Vernet.

Obituari

ENTERRAMENTS

En Vicens Ballester i Puig. Ha mort a l'edat de 56 anys. Avui, a dos quarts de quatre. Escudellers, 19. Parròquia de Sant Jaume. Cementiri Nou.

En Francesc Vilà i Gispert. Ha mort a l'edat de 89 anys. Avui, a les deu, tindrà lloc el sepeli a Sant Felu de Llobregat.

Surti un tren al Passeig de Gràcia a les 9.12.

En Salvador Ramon i Soler. Ha mort a l'edat de 64 anys. Avui, a dos quarts de cinc. Diputació, 353. Parròquia de la Concepció. Cementiri Vell.

FUNERALS

Na Lluïsa Vilajoana i Sorribas. Morí el 5 del corrent. Avui, a les deu, funerals a la parròquia de Santa Maria del Poble Nou.

N'Antoni Llompallas i Alsina. Morí el dia 11 del corrent. Avui, a les deu, funerals a la parròquia de Sant Francesc de Paula.

En Joan Arribas i Socias. Morí el 4 del corrent, al 63 anys d'edat. Avui, a les deu, funerals a l'església de la Casa de Caritat.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Frederic Musolas i Sabater. S'avisarà l'hora de l'enterrament amb oportunitat.

N'Agustí Rubias i Gual. Ha mort a l'edat de 73 anys. Enterrat ahir al matí.

En Francesc Ferrer i Miral. Enterrat ahir al matí, al Cementiri Nou.

En Josep Tarré i Roca. Ha mort a l'edat de 69 anys. Enterrat ahir al matí a Sant Pol de Mar.

Na Joaquina Balber i Casals. En-

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Genar i C. «Minerva». Centre de subscripcions i cobraments. Tudescos, 39 i 41, baixos.

També es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Peligros, de don Patrici Lujan.

A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 8.

A VALENCIA: A «La Correspondencia de Valencia», Mifiana, 7 i 8.

A PERPINYA: Francesc Comellas.

A PORT-BOU: Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Alma.

da, Largo S. Domingos, 11; «Tabacaria Restauradores» i «Messegeries de la Presse», rua d'Ouro, 146.

A PALMA DE MALLORCA: Gabriel Llorca, quiosc del Born.

A OPORTO: Rua Santa Catarina, 8.

A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.

A BRAGA: Conceição da Rocha (agent).

A PARIS: Kiosque Franco-Italien, 16, Vaudeville, Boulevard des Capucins.

A FUNCHAL: Jacint Figueira (agent).

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA
11 14 AGOST 1923

LA FAMÍLIA DELS GARRIGUES

J. Pin i Soler

vall ple de galons, com més de quatre.

I l'hereuet, pugnànt entre la reserva i la vanitat d'home jove, feu saber al secretari que aquella Tutes tan bonica era el seu bé.

Enraonant d'amor i de guerra, l'hereuet i el secretari arribaren ple-gats a la Secuita, on totes les portes estaven ja obertes, les davants de les cases escombrats i regats. Alguna veïna, més peresosa, s'estava enlaira a la finestra o al brancall de la porta escarpint-se els cabells; mes les homes, amb blanca camisa i calça rapada, elixien ja de val barber. Uns s'agrupaven per a parlar dels llops, sis eren homes fets; de la pil·lota o de mosses, si eren gent llova.

Quan l'hereuet arribà, fou de se-

guida, centre d'un rotlle on tots convenien en què el terme havia de formar sa companyia, que seria bo parlar-ne al balla, escriure, escollir los oficials, sargentos, cabos... I, tement indiscrets o mofes, seguit del seu futur estat major, se n'entrà a cal Manel, l'amo de la taverna, ont els liberals es reunien.

— Oia, camarada — li feu aquest, donant-li una patxada a l'espatlla. — El mestre! encara no hem menjat al mateix plat.

— No t'enfadis, hereuet! L'home, «llibre».

— No m'enfado ni us dono llicència per a tocar-me.

I com lo Manel feia ganyes d'allò més bufones, tothom rigué.

Ningú ignorava que lo Manel era un sac de gràcies, lo mateix que tothom sabia que l'hereuet era un valent i el secretari una ploma de cap d'ala.

Era cosa convinguda i no hi havia remei ni apel·lació.

Quan en una villeta s'ha decretat que lo tal és un Merli i lo tal altre un Tanoca, los que fan de Merli o de Tanoca ho seran tota llur vida. Si un del veïnat arriba i escoltant al qui «fa riure» no riu, los de la villeta es cremen i asseguren que l'altre fa el sonso... En canvi, ells van al poble de l'altre, on també n'hi ha un que fa riure, i el troben sense gràcia.

La Manel deia sovint — a pèl o a repel — «l'home és llibre» i la gent de la Secuita relen, afegint el «riu» no era prop franc... i la dona, llibreta... llavors tots es torçaven. Una altra gràcia seva eren les llatínades, no en llaz, naturalment. Es

reduïen a dir sempre el contrari de lo que volia dir.

Qui no l'entenia reia, per a no passar per ase, i si algun devinava, reia també, en primer lloc perquè el Manel era graciós i després per no perdre el costum.

Sols l'hereuet es quedava seriós en mig de tant fari de riure, i la seva serietat, que en altre hauria passat, per desprec, en ell era atribuïda a falta de vivesa... No és cap mustelal murmuraven els riellers, puix tots creïen, quan lo Manel llencava una llatínada i l'hereuet no reia, que era perquè no n'havia comprès el «salero».

Lo Manel se contentà fent riure als qui venien amb l'hereuet — val més poc que gens! — i un cop assentats, o drets, prop del taulell, los hi preguntà què volien pendre.

— Jo — respongué l'hereuet — un parell de llonzes a la brassa.

— Tant de matí llonzes?

— I què?

— Nada... l'home llibre.

Corp d'estat major: — Ja! ja! ja! ja!

— I vosaltres? — preguntà als riellers.

Qui ditets sucats amb mistela, qui un glop d'anissat, qui rosquilles i gernetxa, qui barreja, qui rosoli, tots «refrescaren» i entre un gotet i altre anava teixint-se la tela de la conversa... que versava sobre política.

— Jo — sostenia l'un — vos dic que tornaran a posar els consums.

— Ca — feia l'altre. — Que ho provin: los de Raus tornaran a cremar barraques i barraquers.

— I encara que els posin, què ens farà a nosaltres? — afegia un altre. —

Lo dolent seria que augmentessin los pagos.

— Doncs, no hi haurà més remei — sentencià el secretari. — Si totes les contribucions donen menos serà forçós que uns o altres paguin mes.

— Si! — interrompé furient lo de més a prop seu. — Ja us entenc, volem dir que el pagós pagarà lo que manqui dels consums.

— Jo no vull dir res: lo que em sembla és que si la Nació gasta i ningú paga...

— Que es peli, la Nació... Per què no paguem vos? Tot això és bo per dir quan es viu amb l'esquena dreta.

— El Mestre! Poc a poc, Jo treballa tant com vos: treballa de cap! — Treballa de cap, l'home — replicà tronc lo pagós. — Alaba't ruc, que a vendre et duc.

I el novíssim punt de si el treball de cap és més o menos noble i fatigós que el treball de peus, fou discutit amb força crits i renecs, resultant, com no podia menys de ser, que el secretari passà per un gandul als ulls d'aquella gent que de les vintiquatre hores del dia ne treballaven divuit, de cap, de peus, de cames, de braços, de tot.

Quan l'hereuet, que escoltava la disputa menjant i bevent, s'hagué acabat lo darrer boc de pa sucat de l'apetitós greix fós de les llonzes, s'alçà de la taula que li havien apartat, i seguit dels seus, elixí a la plaça altra vegada.

Passaven la tia, sa germna, lo Jaume i el Narcís que anaven a missa.

La Mercè li toà el cotze.

— I això, on anem? — feu ell tot esvanit de què el veïessin tan cortejat.

— A missa; vine amb nosaltres — feu la tia.

— A missa? No sóc cap fanàtic.

Lo secretari, volent allunyar-se de les mirades de la família Garriga que podia atribuir-li les bestieses de l'hereuet, digué de baix en baix:

— Vaja, Déu vos guard; és tard i tinc feina.

— Espereu-me, home; hem de parlar; no hem quedat en res.

— Ja ens veurem a la tarda.

— Deixa'l anar — li feu la Mercè — Val més que vinguis amb nosaltres.

— Ton pare n'estaria tan content si et veïes a missa a prop nostre!

— Ala, vine — afegí el Jaume.

— Si! Encara me'n recordo del per-ró d'ahir vespre.

— Que rancorós! No et fas càrrec que fou sense intenció? Si l'hereuet vist — pobre pare — l'interès amb què em preguntava si t'havia fet mal. Estic cert que li sabé greu.

— Oh, és clar, tu sempre hi dones la raó.

— I jo — feu la tia.

— Si té raó, que se la guardi. Jo no li faig, i ell... En fi, avui és diumenge, me sembla que sóc amo d'anar per les meues.

— Es a dir, que no vols vindre!

— No, tinc feina.

I els uns se n'anaren dret a la parròquia, mentre l'hereuet es dirigia altre cop a cal Manel preguntant pel secretari.

— Ara mateix estava amb tu — digué el taverner.

— Gran notícia! Massa que ho sé, per això m'estranja que hagi desaparegut... Que no l'heu vist vosaltres? — seguí preguntant als que entraven i sortien.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

L'Assemblea d'Angora

Angora, 13. — L'Assemblea nacional celebrà ahir la seva sessió d'obertura essent elegit president provisional el senyor Ali Fouad Patxà.

Acte seguit començà la comprovació de les credencials. — Havas.

Angora, 13. — Per a avui està anunciada a l'Assemblea nacional la discussió de la política seguida per Mustafa Kemal Patxà. — Havas.

Les finances belgues

Brusselles, 13. — El Govern belga ha signat un acord amb la Banca Francesa, en virtut del qual aquesta posarà a disposició d'aquella la suma de cinc cents milions de francs francesos. — Havas.

El tractat de Lausana

Atenes, 13. — Segons els diaris d'aquesta, els Governos d'Atenes i d'Angora ratificaran el tractat de pau de Lausana, per decret i per llei, respectivament. — Havas.

Mort

del senyor López Gomara

Buenos Aires, 13. — Ahir morí en aquesta ciutat el director del «Diario Español», senyor López Gomara. —

Discurs de Poincaré

París, 13. — En un discurs pronunciat ahir, pel president del Consell de ministres, senyor Poincaré, afirma de nou la voluntat del Govern, de no abandonar la defensa dels interessos francesos abans d'haver obtingut plena satisfacció davant de tot el món. França, afegí el senyor Poincaré, temena ésser indemnitzada dels danys que sofrí, i això no és una pretensió exorbitant. Aquells que cànclidament s'intencionaven sentir la influència d'Alemanya, ens atribuïen la intenció d'anorrear-la i annexar-nos diversos territoris.

Res podem fer, sinó repetir-los que no volem anorrear a ningú. No diem «defensa de Germania» ni volem apropiarnos d'un sol pam de terra que no ens pertanyi.

El senyor Stresemann, seguí dient el president, repetia en el seu discurs del dijous, que Alemanya ens detesta perquè estem al Ruhr, i s'atreu a dir que, fins durant la guerra Alemanya no va tenir odi contra França.

Què haurien fet els alemanys aleshores, si haguessin sentit odi envers nosaltres?

No caldrà suposar precisament que seria per estimació ni per amistat pel que s'obligà als països francesos indefensos a marxar al cap de les seves columnes per a protegir-les contra les bales franceses i pel que deixaren la nostra terra coberta de ruïnes, mentre que la seva no sofria les conseqüències de les hostilitats.

Al dia següent de la victòria, terminà dient el senyor Poincaré, hem proclamat que estèvem disposats a deixar que amb el temps arribés l'oblit. L'odi i la venjança no arrelen als pïts francesos, però cal que no s'abusí de la nostra generositat sobretot tenint en compte que no treballam solament per França, sinó per la pau de la Humanitat. — Havas.

París, 13. — En el discurs pronunciat ahir en la petita Comuna de Marville, departament del Meuse, amb motiu de la inauguració del monument erigit a la memòria dels morts de la gran guerra, Mr. Poincaré recordà les exaccions que els seus habitants hagueren de sofrir durant l'ocupació, i els odiosos tractaments infringits per aquell exèrcit, principalment a les dones i a les noies joves.

Davant d'aquests tractaments, digué el senyor Poincaré, ens volem avui astorats advertint el cinisme alemany que per a fer oblidar llurs maldats es lamenta avui sorollosament d'una ocupació pacífica de la qual els ciutadans alemanys no tindrien motiu de queixar-se, sinó estiguessin empenyuts pel seu Govern, per a la realització d'una violent bogeria.

UNA EXPEDICIÓ AL PAIS DELS PAPUES

Entre les regions del globus menys conegudes, ocupen el primer lloc les grans illes de la Melanèsia. Llur allunyament d'Europa i de totes les vies mundials regulars de comunicació, llur clima, llurs habitants, les dificultats del viatge a l'interior de les terres, tot ha contribuït a mantenir aquesta ignorància. El capità Franc Hurley, australià, va sentir l'ambició d'explorar aquells països, i va demanar al seu Govern que fos encarregat d'una expedició que procuraria penetrar a la Nova Guinea, i estudiar-ne la topografia, l'etnografia, la fauna i la flora. El capità Hurley, expert aviador, ajudat d'un jove savi australià, Mr. Mac Culloch, ha adoptat l'hidroplà com a mitjà de transport.

L'expedició és actualment en curs, i les primeres noves dels seus èxits acaben d'ésser publicades per «The Sun», de Sidney, havent-ne fet un resum M. Forth a la revista «Nature».

La Melanèsia, és a dir, les illes Negres, és el nom donat al Sud-Oest de l'Oceania, habitat per homes de raça negra, anomenats papues. Comprèn la Nova Guinea, així com totes les illes que s'estenen a l'Est i al Sud, especialment l'arxipèlag Bismark, les illes Salomó, les Noves Hebriides, la Nova Caledònia, i diuen alguns geògrafs, per extensió, la Nova Zelàndia. Aquesta darrera està poblada per Maoris que són probablement mestissos dels Polinesians i Papues. Els indígenes d'aquests països llunyans, els costums dels quals són molt poc coneguts, tenen tots els cabells riurolats. El cap espès — és una de llurs principals característiques, derivant-ne el nom de Papues, tret del més «papuash», que significa riurolat.

L'estudi dels usos i costums, així com de la mentalitat de la Melanèsia, és interessant per als savis francesos, no sols intrínsecament, sinó també comparativament, car Madagascar fou poblada originàriament per indígenes procedents de les grans illes indonèsiques, i la majoria de les cerimònies que celebren s'assemblen amb les dels melanèsians.

La illa més gran de la Melanèsia, i fins de tota la terra, després del Groenland, és la Nova Guinea. La seva superfície aproximada és de 800.000 quilòmetres quadrats. Abans de la guerra estava dividida en tres parts: una colònia holandesa que ocupa la meitat occidental de la illa; una colònia alemanya anomenada Terra de l'Emperador Guillem, al Nord-Est; i una colònia anglesa designada sota el nom de Territori de Papua, al Sud-Est. Des de 1901, aquesta darrera està lligada administrativament i política a la Federació Australiana. Seguint la sort de les colònies alemanyes, la segona ha esdevingut colònia britànica, i probablement serà annexada al territori de Papua.

És impossible saber actualment, ni tan sols de manera aproximada, la importància numèrica de la població d'aquest vast país, puix pràcticament és inexplorat, sobretot la part holandesa de l'interior de la qual no se'n sap res. Els papues en formen la majoria, però hom ignora encara quins altres elements componen la resta de la població, llevat dels Negrets, misteriosa raça que es troba en tot el Sud-Est de l'Àsia i al Nord de l'Oceania. Algunes bandes d'aquests pigmeus han estat assenyalades a la

Nova Guinea. Segons alguns exploradors, i sobretot, segons les explicacions dels Papues, a l'interior de la part holandesa existeixen races molt primitives amb pronunciat caràcter simícs. Respecte als papues, pràcticament dits, formen una raça intel·ligent, valenta, aventurera, però cruel, puix tenen en molt poca estima la vida d'altri, i mostra una violent tendència pel canibalisme.

La primera escala dels hidroplans del capità Hurley, ha estat a la població de Kalmari, situada al centre d'una badia, ample de 80 quilòmetres, que la marea baixa asseca en bona part. Compta prop de 300 focs. Totes les cases, així com els carrers, són construïdes, sobre estacs, i tant el pis de les habitacions com el de la planta baixa, són formats per grosses branques de palteu.

Les habitacions són espaioses, ben construïdes i recobertes per espessa capa de palme que les pluges torrencials no poden traspasar. Llurs dimensions són generalment de 10 metres per 6. Les de la «Casa comú», en la qual se celebren els Consells i les cerimònies, són molt més imponents. L'edifici té 80 metres de llargada, 6 metres d'amplada i 6 d'alçada.

Aquesta construcció, que en el llenguatge dels Papues té el nom de «savi», sols està il·luminada a l'interior per un immens cancell. Ultra el seu començ de sala de Consell, serveix de vestíbul a una cambra secreta, tinguda constantment en l'obscuritat que amaga als ulls dels mortals, els temuts idòls que sols poden veure els sacerdots i els bruixots, sense exposar-se a la mort.

Aquests idòls, serveixen per a representar cocodrils monstruosos. Fabricats de branques i plantes, recoberts d'un vast teixit de fibres vegetals, plantats en quatre peus, presenten per la part del davant una ampla obertura per la qual hi pugui passar un home: és la gola del monstre. El ventre porta una altra obertura la qual permet a un bruixot acarhi el cap i les espatlles en l'interior de l'objecte, i fer-lo marxar i saltar durant les cerimònies religioses.

Però no són pas aquests idòls els objectes més temuts que tanca el «savi». Entre els peus de cada idol, hi ha un paquet el qual conté pals de fusta dura, afilats i que tenen una llargada de 20 a 40 centímetres. El sacerdot, fent volar els volants del cap aquests pals, produeix un soroll sinistre, el qual se sent de lluny i que els innocents papues prenen per la veu de l'idol irritat. Els papues no poden sentir aquest soroll sense tremolar, i estan convençuts que si algú, llevat dels sacerdots, dona una mirada sobre aquells pals, mori a l'acte.

No fa gaire que els habitants de la Nova Guinea anaven sense vestits, i molts hi van encara, llevat una mena de «taparrabos» fet d'escorça dels arbres i una cintura d'herbes per les dones. Els dos sexes estan enamorats de llurs cabells que combinen de mil maneres, guarnint-los de flors i de plomes d'ocells. Entremig dels forats del nas s'hi passen, en forma d'ornament, una petita barra de fusta, d'os o de marfil. No els manquen tampoc els ornaments pintorescos penjats al coll, ni les pintures vermelles, grogues, blanques i negres, amb les quals donen color a la pell.

Es Alemanya la que serà víctima d'aquesta ogeura voluntària de son Govern. Tan bon punt el canceller acabava son discurs quan el seu ministre d'Hisenda era acollit en el Reichstag per aquestes paraules significatives: «Els dòllars a vuit milions».

L'enfocament de la moneda alemanya és en efecte l'obra mestre econòmica i financiera a lo qual el Govern del Reich s'ha entregat aquest any amb un èxit tan desastros que si persisteix en ell conduirà triomfalment a son país cap a la catàstrofe.

En quan a nosaltres no podem fer altra cosa sinó somriure amb indulgència davant les etzeggades del canceller Cuno.

Si el Canceller creu que Alemanya no ha estat vençuda en la guerra, que

Cada esdeveniment important de la vida dels indígenes, és marcada per cerimònies rituals, especialment la mort que és l'objecte de llurs constants preocupacions. A la Nova Guinea, igual que a Madagascar, una malaltia, i més encara una mort, no són atribuïdes mai a una causa normal, explicable, sinó que són sempre la conseqüència d'un maledicció o d'una sort llançada per un bruixot o algun enemic. És, doncs, molt natural que els enterraments siguin ocasió de llargues i costoses cerimònies, regulades minuciosament i variables, segons les tribus.

Per exemple, quan és mort un membre de la tribu dels Kotta, es prepara el seu cos per les cerimònies. La figura és ornamentada de línies de pintura vermella, penjant-se-li nombroses joies. El cap del cadàver reposa sobre els genolls de la vídua. Un cop acabats aquests preparatius els habitants del poble entren a la casa i toquen la cara del mort del capdamunt del nas (sempre que equival per ells al petó). Després nombrosos visitants s'installen per a veure i plorar tota la nit, sense menjar res.

Durant aquest temps, els parents construïen una caixa mortuòria en forma de bano. S'hi posa el cadàver i a cada costat d'ell, s'hi installen la vídua i el fill gran. Una hora seguida es toca el tambor, es canta i es trenquen els objectes que servien quotidianament al difunt, col·locant-se els trossos al peu de la caixa. Es retiren després quasi totes les joies, es celebra una nova defunció en la qual es repeteix el «petó», i finalment al mort és embolicat i portat a una tomba oberta a terra.

El segon i tercer dia després de la mort són consagrats a festes al final de les quals la vídua és pintada de negre de cap a peus, se li tallen els cabells i se l'omple d'insignies de dol. Durant sis mesos ha de restar així, ense hontar les restriccions fatídiques a les quals està sotmesa. Acabats els sis mesos, té lloc una altra festa que allibera la vídua, treient-se-li la pintura negra per mitjà de llet de coco fresc.

Si l'antropofagia ha desaparegut des de fa uns deu anys entre les tribus del litoral que són vigilades per la gendarmeria, existeix encara clandestinament als districtes llunyans i sobretot als arxipèlags propers a la Nova Guinea, que són habitats també per papus.

Abans de l'arribada dels europeus, o sigui a l'any 1884, existien en aquestes illes veritables mercats de carn humana. Desprevinguts traficlers portaven allí la pobre gent per vendre-la o canviar-la per altres productes.

Un altre costum no menys abominable entre els papus, és que maten els vells esdevinguts inútils per al treball. Aquesta pràctica sembla que està estesa per tota la Melanèsia. Així que una persona entra en la decrepitud se l'emporten lluny del poble per degollar-la o tancar-la en una barraca fins que mor de fam.

Els papus s'indignen que els blans qualifiquin de crims aquests costums que han heretat de llurs avantpassats. Per ells és una llei normal, natural i justa el que les boques inútils no siguin una càrrega pels altres. Davant d'això acaba remarçant M. Forth que la moral és lluny d'ésser «uma».

ella mateixa havia declarat; si creu que pot impunement estripar el Tractat que va subscriure; si creu que estem disposats a pagar indefinidament nosaltres les reparacions que Alemanya ens deu; si creu, en fi, que sortirem del Ruhr abans d'haver rebut l'import del nostre crèdit, s'equivoca lamentablement.

I si no creu res d'això, si accepta solament creure-ho, si únicament ho diu, és als seus compatriotes als quals enganya i als quals condueix a la ruïna.

Nosaltres no estem sols segurs dels nostres drets, sinó que estem a més segurs dels nostres mitjans.

Com en 1918 en vigílies de la seva debacle militar, Alemanya busca ara encara enganyar al món. Com en 1918, ens basta a nosaltres avui no defallir per a ésser qui diguem l'última pa-

raula; el que ens va permetre guanyar la guerra no fou solament la bravura dels exèrcits aliats, fou també la inquebrantable voluntat de la nació, que volia guanyar la guerra.

Tota la nació té avui la mateixa voluntat de guanyar la pau, i la guanyarà. Lurs morts ho exigeixen. La seva voluntat serà executada. — Havas.

La nota anglesa

París, 13. — Els diaris creuen que la nota tramesa pel Govern anglès està desproveïda de lògica i de justícia per complet i no és susceptible de significar un avanç en la solució del problema de les reparacions.

Principalment els diaris crítiquen el principi de prioritat concedit als banquers sobre les víctimes de la guerra i la solidaritat entre els deutes francesos i alemanys, recordant que la legalitat de l'ocupació del Ruhr no fou mai posada en tela de judici quan en 1921 tots els aliats amenaçaren el Reich amb aquesta sanció i quan en gener de l'any actual mister Bonar Law desistí bon èxit a l'acció franco-belga.

Tots els aliats es mostren d'acord en què França no podrà modificar la seva actitud i que ha de prosseguir sense vacil·lacions la política de guany efectius. — Havas.

Londres, 13. — L'Agència Reuter diu que la nota del Govern anglès tramesa a París i Brusselles declara que les respostes dels dos Governos causaren una decepció al Govern britànic, creient necessari que una enquesta imparcial de caràcter internacional fixi la quantitat total de les reparacions.

Assegura que Anglaterra està disposada a reclamar als aliats i a Alemanya únicament el reembors del deute consolidat amb els Estats Units o siguin catorze mil dos cents milions de marcs or.

París, 13. — La primera impressió produïda en els centres polítics i diplomàtics per la nota anglesa, resulta desfavorable. Reconeixen, per regla general, que el document està redactat en to conciliador, però no deixen d'observar que en ell el Govern anglès sense oferir cap compensació, ni dur a la discussió cap argument nou, persisteix i insisteix en demanar la disminució dels crèdits que França té sobre Alemanya i l'abandó de les penyorés que aquella ha pres legítimament, en unió de Bèlgica, per a obligar al Govern del Reich a complir els seus compromisos.

Quant al judici contrari a la legitimitat de l'ocupació del Ruhr, que va expressat en aquesta nota, fan observar els esmentats centres que és completament inadmissible, tota vegada que aquesta ocupació no s'efectuà sinó després de consultats els més eminents juriconsults, els quals la jutjaren completament legal.

Demés, l'article 18 de l'anexe segon del Tractat de Versalles, estipula ço que segueix:

«En el cas de no quedar complides les obligacions per part d'Alemanya, els aliats poden d'una manera general, prendre tals i totes les mesures que a llur judici poguessin exigir les circumstàncies, i això sense cap limitació.»

El dia 5 de maig de 1921 es redactà, en efecte, a Londres, un ultimàtum dirigit a Alemanya, en el qual anava estampada, entre altres, la següent frase:

«Les potències aliades acorden adoptar i portar avui mateix a la pràctica, totes les mesures preliminars que es creguin precises per a l'ocupació de la Vall del Ruhr.»

El Govern alemany, cedint davant d'aquest ultimàtum, acceptà totes les condicions dels aliats, si bé les deixà després sense complir.

especte al pla formulat per Anglaterra per a l'arrendament dels pagaments interallats, cap dir que els seus resultats serien els següents:

Fer responsable a França del que Anglaterra reclama d'Alemanya, és dir, que si Alemanya no pagava a França, aquesta seria la que tindria de pagar; i quan més debilitada estigués Alemanya i, per tant, quant menys cobrés França, més tindria aquesta de pagar a Anglaterra.

Frància mai nega els seus deutes, ni s'inspirà mai en idees de conquesta ni anèxio; no vol, de cap manera, destruir ni arruïnar a Alemanya. Però s'afirma que no es deixarà enganyar i obligar al país que la va agredir a complir llurs compromisos. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dimarts, 14 d'agost de 1923

La cotització de la pesseta

Hi ha molta gent a les terres d'Espanya que no té esment de l'enorme desvalorització que ha patit la pesseta d'ençà de l'acabament de la guerra gran. El fet que els països més immediatament veïns tinguin llur moneda depreciadíssima, com a conseqüència de la guerra, ha amagat una mica, a la massa del públic, la situació lamentable de la pesseta.

Comparada amb el franc i la lira, com a exemple, sembla una moneda sana. Però el franc i la lira comparats amb la corona austríaca, els rubles i els marcs, podrien donar la mateixa impressió. I la corona austríaca pot arribar a semblar una moneda sana, comparada amb els marcs i els rubles.

El fet, però, és que la pesseta no s'havia cotitzat mai amb tanta depreciació com ara, d'ençà dels temps del desastre colonial d'Espanya.

Ahí, a la Borsa de Barcelona, es cotitzà la lliura esterlina a 33.85, i el dòlar a 7.40. Depreciació anàloga pateix la pesseta comparada, com a exemple, amb els francs suïssos i els florins, és a dir, amb tots els països de moneda sana. Fa vuit mesos la cotització de la lliura esterlina era de 29.30 i la del dòlar de 6.49. És a dir, la prima de l'or sobre la pesseta era d'un 29 per 100 i ara passa d'un 45 per 100.

En tot el que va d'any la pesseta ha perdut més d'un 15 per 100 de la seva valor i ningú no pot profetitzar encara on es deturà.

Aquest és el resultat, és a dir, un dels resultats de la política anticatalana que han seguit els darrers governs conservadors i liberals. Per tal de perjudicar la indústria catalana han obert les fronteres del país a la competència estrangera. Comercialment, Espanya ha estat envaïda i vençuda. L'enorme dèficit de la seva balança mercantil és una de les causes més directes de la desvalorització de la pesseta. Una altra de les causes n'és el dèficit crònic dels pressupostos, mantingut especialment per la voracitat d'una burocràcia improductiva, enemiga dels ideals i de les solucions catalanistes, i pel càncer del Marroc, perpetuat contra la voluntat expressa i el pensament explícit de tots els sectors del nacionalisme català.

I així van continuant la història d'Espanya, és a dir, la història de la decadència i de la desintegració d'Espanya, els homes del partit conservador i els homes de la concentració liberal, és a dir, els polítics que s'oposen als drets, als ideals i als interessos de Catalunya, en nom d'un hipotètic patriotisme espanyol, que no senten i les úniques formes possibles i fecundes del qual, àdhuc des de llur punt de vista, ni veuen ni capeixen.

Del conflicte bancari

ELS EMPLEATS DE LA SOCIETAT ANONIMA ARNÓS-GARÍ

La comunicació que els empleats de la Societat Anònima Arnós-Garí trameten a la Federació de Bancs i Banquers de Barcelona, en remetre llurs carnets perquè fossin tornats al Sindicat Lliure Professional d'Empleats de Banca i Borsa, és com segueix:

«Els empleats de la Societat Anònima Arnós-Garí, creient que en consciència no poden fer-se solidaris de l'orientació que aquests últims temps ha marcat en la seva actuació el Sindicat Lliure d'Empleats de Banca i Borsa, per estimar que el desig de defensa i millora col·lectiva a què obel llur ingrés a la dita entitat — més en benefici d'altri que en interès propi, ja que personalment per a si res havien de reclamar — no solament no requereix, sinó que al contrari, repugna tot allò que tendeix a assenyalar o fer sorgir una suïcida incompatibilitat amb llurs principals, sols concebible pels que oblidaren llurs propis i directes interessos; i convençuts, demés, que llur adhesió entusiasta al moviment col·lectiu i llur fe en la unió professional dels que viuen del treball, mai podrien permetre que el natural desig de millora es traduís, en la pràctica, en aquest afany inexplicable i injustificat d'intervenir i pertorbar la delicada i difícil tasca que en l'èstera del crèdit correspon exclusivament a aquells als quals serveixen, han convengut, per lliure i espontani acord, donar-se de baixa col·lectivament del Sindicat, al qual havien pertangut fins avui, fent remesa dels carnets.

Acordant, demés, assabentar de tot ço que precedeix a la Direcció de la Societat Anònima Arnós-Garí, a fi que no pugui, en cap cas, atribuir els entusiasmes que sentiren per la tasca col·lectiva, a dissensions amb ella que no han existit mai, ni a quelixes que no haurien tingut raó d'ésser.

Atentament el saluden sos afins ss. s. q. e. s. m.»

Cultura

Ha quedat constituïda la Comissió delegada de l'Associació Protectora de l'Ensenyament Catalana a Montserrat del Montserrat, en la forma següent: President Jaume Janer, tresorer, Adolf Calonge, i secretari, Francesc Enrich.

Després de la nova elecció la Comissió delegada de Banca (Cuba) ha quedat així: President, Rafael Font i Baró, Pvre.; tresorer, Joan Rovira i Ferrando; secretari, Josep Riu.

L'Escola d'Arts i Oficis i Belles Arts de Barcelona ha anunciat la convocatòria d'exàmens extraordinaris i la matrícula d'ensenyaments lliures.

Generalitat

L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS La Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans acaba de publicar els fascicle V i últim del volum tercer de la Flora de Catalunya. És ja

Rectificació necessària

Com que hi ha hagut interès a dir i repetir «que els nacionalistes de la Lliga s'havien coaligat amb els radicals per a la constitució de la Diputació de Barcelona», creiem necessari desmentir-ho rotundament, per tal que d'ací endavant ningú de bona fe pugui tornar a emprar tal argument.

Els diputats de la Lliga no tenien necessitat de coaligar-se amb ningú per a la constitució de la Diputació, per la raó que, essent ells 15 i 3 els de la Federació Monàrquica Autonomista, els seus aliats permanents formen la majoria absoluta de la Corporació.

Per aquesta raó acordaren, com els corresponia i ningú els disputava, quedar-se els càrrecs de president i vice-president de la Diputació, el de vice-president de la Comissió Provincial i una de les secretaries de la Mesa i deixar l'altra secretaria — com s'ha fet sempre i com s'acostuma fer en tots els Parlaments — per les minories.

Això fou notificat «a totes les oposicions», sense demanar els vots de cap d'elles, i pregant-los sols que designessin qui havia d'ocupar la secretaria adjudicada a les minories i els noms que volien donar per ocupar llocs a les comissions. Cada partit donà els noms indicats i per la secretaria al·ludida fou designat el senyor Turró, radical, com fins ara ho havia estat el republicà senyor Casanovas, i més abans el radical senyor Pérez de Rozas.

En l'acte de la constitució, els nacionalistes de la Lliga votaren la candidatura indicada, la qual obtingué, demés, sis vots més que foren atribuïts a tradicionalistes, independents, republicans i liberals. Hi hagué, demés, sis vots en blanc, atribuïts a diputats d'Acció Catalana, Unió Monàrquica i reformistes. Les Comissions, amb representants de totes les minories, foren votades amb els vots de tots els sectors.

Breviari crític

RAJOLS BLAVES (EPIGRAMES) per Joan Clapés, prevere

Diffícil art el de l'epigrama. Gènere poètic eminentment cerebral, exigeix al poeta un do de subtilitat, un poder de condensació del pensament i de la paraula; i una facultat de precisió i claredat expressiva que rares vegades es troben reunits en el poeta. La màxima popular de «poques paraules i ben dites», troba en l'epigrama un camp d'assaig, com cap altre en pot oferir el món de la poesia. Un llampec de pensament filosòfic, una fuetada satírica, una associació d'idees paradoxal una sentència lapidària, un paisatge tractat amb uns pocs trets difinitius, el somriure etari d'una visió fugitiva, la gràcia alada d'un gest o d'una actitud, un sospir o una llàgrima d'amor... podem dir que no hi ha cap tema de poesia que no sigui susceptible d'esdevenir substància d'epigrama, sempre que el poeta posseeixi en grau extraordinari aquesta, que podríem dir-ne, facultat de cerebració.

La literatura catalana ha produït en el curt període de la seva Renixença, una poesia epigramàtica, prou rica perquè valgui la pena d'intentar una Antologia d'aquest gènere. Això he pensat mentre fullejava l'interessant prefaç que mossèn Clapés ha posat a la col·lecció dels seus epigrames publicats sota l'escaient títol de «Rajols blaves». Creiem que ell que ha demostrat haver-se especialitzat en l'estudi de l'epigrama, està en condicions per emprendre aquest recull tan interessant, el qual d'altra banda seria un expressiu exponent de la maduresa que han assolit la nostra poesia i la nostra llengua. I també creiem sincerament que aquest poeta, autor d'altres molt ben intencionats assaigs poètics, posseeix per aquest treball crític millors condicions que per produir epigrames originals. No manquen, certament en el seu llibre moments deliciosos; de les seves poesies, però, ben poques poden portar en rigor, al nostre entendre, el títol d'epigrames.

M. DE MONTOLIU

molt avançada la impressió del fascicle primer del volum següent.

EL CONSELL

DE LA MANGOMUNITAT

Aquesta setmana no es reunirà l'actual Consell Permanent de la Mangomunitat de Catalunya.

CANDIDATURA NACIONALISTA

Districte de Granollers-Badalona

Elecció de Diputat a Corts

JOSEP M.ª TRIAS DE BES

ADVOCAT I CATEDRÀTIC

La situació a Barcelona

SUMARIS PER AFERS TERRORISTES

En virtut d'unes manifestacions de «Solidaridad Obrera», ha estat desallotjat el sumari instruit amb motiu de l'assassinat de l'advocat senyor Layret.

Avui, l'Angel Pestaña ha declarat davant del jutge especial respecte de aquest assumpte.

També ha declarat respecte la detenció d'Alfons Miguel, el qual estava reclamat per l'assassinat de l'agent senyor Escartín. Sembla que En Pestaña ha assegurat que li constava que el dia que es va cometre l'atemptat, el Miguel era fora de Barcelona.

DETENCIO

La policia ha detingut un tal Manuel Balbano, acusat d'haver pres part activa en l'atracament de la Fonda del Ferrocarril.

LA COOPERACIO CIUTADANA. — L'US DEL XIULET D'ALARMA. — MANIFESTACIONS DEL GOVERNADOR.

Una nota del Govern civil, diu: La vigència de la nova llei sobre armes curtes vé a limitar en gran manera el nombre de persones que puguin usar-les.

Perquè això no contribueixi a la impunitat dels malfactors, es fa absolutament indispensable una més eficaç intervenció de la força pública, que sols pot aconseguir-se si els ciutadans requereixen el seu auxili en cas de delictes, sense perdre un moment.

En l'atracament de la fonda del Ferrocarril hi havia algunes parelles de seguretat i de la guàrdia civil a deu metres de distància quan es cometé el fet i a quaranta metres estava tot el retén d'ordre públic que s'estaja al Govern civil.

Totes aquestes forces resultaren inútils perquè entre els vint-i-tants atracats no hi hagué ni un sol que fes un crit d'alarma als agents.

Per a evitar que aquest inconcebible succés es repetís, els bancs, la recaptació de contribucions i altres nombroses entitats, han adoptat la prevenció que el seu personal vagi proveït de xiulets d'alarma amb «trémolo» dels quals haurà de fer ús en cas de perill, i sempre que es vulgui requerir l'auxili de l'autoritat.

Es d'esperar que altres molts ciutadans, tots els que desitgin lliurar de criminals a Barcelona, adoptaran també l'ús d'aqueixos xiulets d'alarma.

Els atracadors i pistolers confien amb la sorpresa i la por de les víctimes i del públic, per actuar lliurement; però en realitat, ells tenen encara més por d'ésser descoberts i perseguits. Així que els ciutadans reaccionin i conservant la serenitat ajudin a l'obra de mantenir l'ordre, s'acabarà la impunitat dels delictes, que és el major encoratjament perquè es cometin altra vegada.

Les instruccions per a fer ús dels xiulets d'alarma, són les següents:

Primera. — En cas d'atracament, d'atemptat, i també quant per a preparar un atemptat es realitza la persecució que en l'argot dels criminals s'anomena «parada» i que consisteix en seguir les víctimes per assenyalar-les als pistolers, o quan comés un delictes es tracta de perseguir als delinqüents, es farà sonar immediatament el xiulet d'alarma i amb ell es contestarà també a qualsevol amenaça que es rebí.

El xiulet no ha de portar-se a la butxaca, sinó penjat de manera que el seu ús sigui fàcil fins davant l'amenaça dels criminals. No ha de vacillar-se ne fer-lo servir perquè al més petit senyal d'alarma, els atracadors, lluny de complir les seves

amenaces fugiran immediatament com a únic recurs que els queda.

Segona. — En sentir-se un xiulet d'alarma, tots els que l'escoltin, han de cridar a la força pública, també fent ús del seu xiulet.

Tercera. — Tan aviat com se senti un xiulet d'alarma, tot individu que corri serà detingut per la força pública.

Quarta. — Tot individu que faci ús del xiulet d'alarma sense causa justificada, serà detingut aplicant-se-li cinc cèntes pessetes de multa i subsidiàriament quinze dies de presó.

El senyor Portela, comentant les anteriors disposicions deia que es precisa la cooperació dels ciutadans, sense la qual a cap país del món pot posar-se fi a una situació anormal.

Sembla — afegia — que hi ha un interès decidit a no perjudicar els atracadors i malfactors. S'ha dit, per exemple, que els detinguts darrerament per la policia havien estat deixats anar perquè els atracats no els havien reconegut. Això és inexacte. Per l'atracament de l'Arrendatària de Contribucions n'han estat reconeguts tres, i contra ells el jutge ha donat ordre de processament i presó sense fiança.

S'ha donat el cas que, després d'haver reconegut un malfactor pels perjudicats, s'ha fet gran pressió sobre aquests i han tornat enrera el que havien dit. Això equival a afirmar que la policia ha comès una falsedat, cosa que és un delictes penat pel codi.

A fi d'evitar tot dubte, el governador va fer anar un notari a la Inspecció general de policia i davant d'aquest funcionari de la fe pública, un dels empleats de la fonda del ferrocarril va reconèixer un dels detinguts com a coautor de l'atracament i va manifestar que la mestressa de la fonda exigia al personal que no reconeguess ningú. Això, segons el governador, causa un dany immens a la ciutat, és fer-se còmplice dels criminals, és encoratjar la repetició dels delictes i és una invitació a declarar en fals.

Creu el governador que el jutjat ho apreciarà així mateix.

«CATALUNYA SOCIAL»

El número 120, data de l'11 d'agost, publica el següent sumari:

Per l'agricultura catalana. L'acta de Falset. — El que passa, per J. — El gros pecat de la sociologia, per R. Rucabado. — Per mal camí (sobre els funestos resultats de les vagues), per Rafel Capdevila. — Angoixes socials (llibre de R. Rucabado). — Sobre el treball intensiu, (interviu decisiva), per S. — Un judici de qualitat. Nota de l'«Osservatore Romano» sobre l'Anuari Social d'Espanya, de l'Acció Popular. — La ideologia del sindicalisme català després de la vaga del transport. Públic i ambient d'un miting, per J. Bastons. — Diari d'un estiu, per J. Rucabado. — De la Rússia soviètica. La nova constitució. — Les plaques socials. Morfinisme i cocaïnomania, I, per Josep M. Comas i Roca. — Les modes a Yankilandia. Codi blanc. — Esguardant el món. — D'ací i d'allà. — Noticiari.

Gravats: El projecte d'autoritzacions aranzelàries (els voltors estrangers devorant la producció catalana), dibuix, per Quelus.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes duplicats, qual no ens és possible fer-ne la necessària absoluta (sense la menor cosa) d'avaluar degudament els originals amb un segell a una firma o un ús.

Butlletí internacional

13 d'agost de 1923

DE CUNO A STRESEMANN

Dèiem suara que el discurs de Stresemann al Reichstag havia sigut com unes oposicions a la cancelleria. Afegiem que les havia guanyades. Ja el tem — és a dir, ja el tenen els alemanys — al cap del govern llur.

Arriba Stresemann al poder en circumstàncies verament crítiques, que posaran a prova duríssima i violenta tota la seva aptitud d'estadista.

Sota l'epígraf *Els perills de la situació* i en aquest mateix Butlletí, diem el dia 12 de gener, tot just iniciada l'ocupació del Ruhr, aquestes paraules fàcilment profètiques:

«Es evident que França no podrà aconseguir les reparacions que cerca d'Alemanya, colpejant els centres industrials germànics i dislocant l'organització actual. Però aquesta tàctica temerària comporta un perill molt greu, car els atacs al capitalisme alemany per una potència burgesa poden encendre al cor d'Europa la discòrdia social que semblava evitada o apaivagada.»

Han passat set mesos i els fets han confirmat aquestes previsions. França no ha aconseguit cobrar les reparacions. Però Alemanya voreja la revolució social. A les fàbriques de Berlín ha estat hissada la bandera vermella del comunisme. A Crefeld i altres llocs els comunistes s'han apoderat, per la violència, dels tallers. A Hannover, Ratibor, Luck i altres ciutats alemanyes s'ha vessat abundantment la sang...

Aconseguirà Stresemann salvar l'Alemanya del caos i l'anarquia? Trobarà en Anglaterra i França l'ajut que li cal per a poder dominar la situació, engegant les finances alemanyes i contraure un compromís viable per a pagar efectivament les reparacions?

Sembla que Stresemann aconseguirà el concurs de tots els partits alemanys amb l'única excepció de l'extrema dreta imperialista i de l'extrema esquerra comunista. El seu govern serà un govern d'ample contracció. Els socialistes tornaran a col·laborar en el Poder. El gabinet Cuno, de concentració burgesa, ha fracassat. Avui a Alemanya no és possible un govern sense la cooperació activa dels socialistes.

Quina serà l'actitud dels aliats, especialment d'Anglaterra i França, envers el nou canceller alemany? Ha coincidit la crisi política d'Alemanya amb la nova nota d'Anglaterra als aliats? Trobarà Stresemann la col·laboració externa que necessita per a reeixir en la seva tasca d'evitar el col·lapse de la República alemanya, que produiria fatalment o una revolució comunista o una reacció imperialista o les dues coses en etapes successives?

Cal reconèixer que tot l'ajut que puguin oferir els aliats a Stresemann serà al capdavant un ajut interessat i egoista. Ni Anglaterra ni França farien un bon negoci amb la desaparició de la República alemanya. Ho comprendran així a París i a Londres? Intentaran cooperar unides a impedir el triomf de l'anarquia i el comunisme a Alemanya? Preferiran entendre's separatament amb Stresemann? Es un fet conegut que Stresemann puja al poder disposat a iniciar converses i obrir negociacions directes amb França per a la solució de la crisi europea.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Polítiques

A TARREGA

Ha començat l'excursió de propaganda a les terres de Lleyda, que ha organitzat Acció Catalana i Jovenut Nacionalista.

Tarrega se celebrà el míting primer, el qual tingué efecte a l'estatge de la Jovenut Nacionalista.

Presidí el senyor Sacanell i parlaren els senyors Brugués, Lluís Jover, Sant i Sala, Martí Esteve i Nicolau Oliver.

El hagué aplaudiments forts i cantaren «Els Segadors».

L'endemà, dissabte, els expedicionaris sortiren cap a Ager.

MITING DEL CASAL NACIONALISTA GUINARDORENC

Com estava anunciat, se celebrà al Casal Nacionalista Guinardorenc, un míting d'afirmació catalanista, el qual es veié molt concorregut, presentant-hi part diversos elements de la barriada.

Govern civil

Els contribuents i el fisco

Ha estat al Govern civil una comissió que representava la Unió de contribuents de Sant Andreu, l'Associació de defensa de comerciants i industrials de Sant Martí, id. de Gràcia i id. de Sans i Hostafrancs, la qual ha felicitat el senyor Portela per la seva actuació i li ha demanat que intercedís amb el delegat de financeria per tal que els sigui concedida la rebuda dels rebuts de la contribució dels propietaris, sinó que entre el 15 i l'altre trimestre hi hagi el termini mínim de 45 dies. Amb això el

pagament no els serà una veritable extorsió com actualment.

El senyor Portela, després d'agrair la felicitació, ha ofert que parlaria amb el delegat d'Hisenda.

Contra el tràfic de blanques

La Secretaria de la Societat de les Nacions ha tramès a les autoritats de Barcelona una denúncia en tota forma contra determinades persones que es dediquen al tràfic de blanques, essent aquesta ciutat un centre d'intercanvi entre l'Amèrica del Sud i diferents països europeus.

En la denúncia es citaven noms i domicilis amb una relació detallada dels negocis d'aquesta mena en els quals han intervingut cada una de les persones denunciades.

El document va ésser posat en mans del governador per mediació del consell de França i, en virtut de tal document, la policia ha efectuat algunes detencions.

El glap

Uns venedors de carn i altres de peix estigueren al Govern civil i es queixaren que els fabricants de glaç envien aquest producte a altres poblacions per fer la competència a les fàbriques de glaç que hi ha en elles, quedant sense els esmentats venedors.

El governador oferí posar remei a aquest abus.

Multes

El governador ha multat dos cafeters de Badalona per jugar-se als prohibits als seus establiments.

Necrològica

A l'edat de 56 anys ha mort el laboriós industrial En Vicens Balles-ter i Puig.

Era veí d'anys de les oficines i tallers del nostre diari, i en tota circumstància havia palesat la seva ciutadania i la seva catalanitat.

D. E. P. i rebí la seva família el nostre condol.

Les Idees i les Imatges

CLARETAT DE L'ABSTRACTE I DEL CONCRET (1)

Un poeta pot ésser clar, tot i predominant en la seva obra l'abstracte.

Un poeta pot ésser obscur, tot i manifestar-se com el més concret dels poetes.

La claredat poètica, en el fons, però, és una combinació, un pacte, una síntesi recíproca: una combinació semblant a la que hom ha constatat en els terrenys de la plàstica: una combinació justa de llum i d'ombra.

Posem, en el nostre cas, si us plau, una combinació justa de l'abstracte i del concret.

JOSEP MARIA JUNOY

(1) Vegeu LA VEU DE CATALUNYA de l'edició anterior.

Dietari històric

13 d'agost de 1522

SOLEMNE ENTRADA A BARCELONA DEL PAPA ADRIÀ VI

Fou aquest pontífex fill d'Utrecht, preceptor de Carles, bisbe de Tortosa i inquisidor general. Ja cardinal fou regent d'Espanya, primer, juntament amb Jiménez de Cisneros, i després sol, en el viatge que a Alemanya feu l'emperador, els interessos del qual va defensar sempre, i, sobretot, contra el moviment de les Comunitats castellanes. No va gaudir de gran popularitat per la seva condició d'estranger, distingint-se en la persecució de les doctrines luteranes.

Aquest mateix any que recordem, el 9 de gener, fou elegit Papa i del seu pas per la seu de Tortosa va quedar la facultat atorgada al bisbe d'aquella ciutat de poder dur el solideu amb els colors cardenalís.

Venia a Barcelona, de la part de Tarragona, amb onze galeres i tres fustes de 16 i 26 canes, encaminant-se a Roma. No volia desembarcar, però ho féu a precs dels arquebisbes de Tarragona i Montserrat, l'octient, general i persones principals, a fi de visitar el cos de Santa Eulàlia a la Catedral. Amb les presses que dugué no va esperar que s'acabés el pont que es construïa davant de Lloja, sinó que va desembarcar en una barqueta, de miller que es pagué el dit el «Libre de cases assenyalades» i sota el talem vell de la ciutat, per no estar acobat el nou, muntà en una mula i es va dirigir a la Catedral.

No esperà la processó de la Seu i de les parroquies, sinó que es dirigí pels Canvis Vells, Passar de Santa Maria, Born, carrer de Montcada, capella de Marçús i Borsg a la plaça de la Llana, on va trobar la processó que anava a cercar-lo. La va seguir llavors per la plaça del Blat i de les Cols i per la Calcesteria (davalada de la Presa), entrà per la plaça de Sant Jaume, carrer de la Diputació (Bisbe) i Palau Episcopal a la Seu.

Féu la solemne entrada pel port principal, orà a l'altar major, donà la benedicció al poble i descendí a la oripia de Santa Eulàlia. Perquè les cases s'agressessin més, va començar a ploure, i cavalcà de nou, sense esperar consellers, ni acompanyament, quedant-se sota el porxo de la ciutat, esperant que minvés el ruixat.

En canviar el temps, va anar a l'hort de l'Arquebisbe de Tarragona, on sopà i dormí fins a les tres de la matinada, embarcant-se després com a Roma. Havia desembarcat a les quatre de la tarda, i la seva estada aquí no arribà a dotze hores. La curta del viatge no treu la importància que se li dona d'haver estat a Barcelona un Sant Pare, recordada en vells papers.

ESPIGOLAIRE

14 d'agost de 1373

EL CONSELL DE CENT CELEBRA LA SEVA PRIMERA REUNIO EN L'HISTÒRIC SALO DEL SEU NOM

Fou l'any 1349 quan Jaume I des de València, expedit l'ordre dirigit a Galceran, Jaume Giralt, Betenguer Dufont i Arnau de Sanghaya, volent i manant que en aquell any fossin nomenats de la ciutat i Universitat (uni-

De Madrid estant

L'eterna vergonya

TOT el que assenyalava en la meua crònica anterior, ja haurà vist el llegidor que s'ha anat clarejant i palesant.

La silvestrada tràgica tenia una continuació. Es la continuïtat de l'eterna vergonya. El Marroc és el camp d'experimentació on es manifesten i defineixen totes les malures inexhauribles de la política espanyola.

El darrer Consell de ministres, i la difusa, confusa i grotesca nota oficiosa que n'és la substanciació, demostren una volta més la terrible inconsciència, la colpadora malvestat, la incapacitat palesa, la culpabilitat enorme que han fet de l'afer del Marroc la tragèdia espanyola.

Una sola cosa resta clara i rotunda de tot el desgavell retòric i absurd amb què el senyor Alba renuncià generós a la fama literària en la redacció de la nota del Consell: que el govern està mediatitzat per poders ocults o per poders irresponsables. (Que no sap un borrall del que cal fer al Marroc ja fa temps que ho tenia demostrat.)

Les contradiccions de la nota són, en efecte, per bé que incongruents i grotesques, suficientment esclaridores. Es declara en ella que el Govern vol anar a Alhucemas i no vol anar a Alhucemas, que s'intensificarà l'acció civil i que es faran operacions militars, que tot és urgent i que tot s'ajorna...

Net, curt i clar: Que el Govern ha estat al·lisonat i que no té llibertat d'acció ni plena sobirania de judici. Naturalment: tampoc té, pel que es veu, consciència de la seva dignitat.

Per bé que les explicacions del marquès d'Alhucemas (mai un títol nobiliari ha estat tan comprometedor) i les mateixes asseveracions de la nota oficiosa del darrer Consell hagin volgut dissipar l'opinió pública, tothom està en el secret.

Una nota política de darrera hora publicada dijous a l'Heroldo de Madrid, assabentà a tothom de la vera significació de certes apades i vingudes, conferències i entrevistes.

Posades així les coses, hi ha dos comentaris a fer, del tot desesperançats i amoinosos.

Per una part, sabem que el Govern tenia la percepció segura que l'opinió pública sabia la veritat de la seva situació, en un moment en què el seu refús d'anar a Alhucemas l'era fet simpàtic. Dones, en compte de valer-se d'aquesta força que la coincidència amb l'opinió pública, del tot assabentada, li procurava, ha defallit, ha claudicat vergonyosament, s'ha doblat a la indigna facècia d'una nova comèdia, per tal de conservar una ridícula aparença de vida, àdhuc sense vacillar a portar a Espanya un nou desgavell. (Deu pensar que ja no ve d'un).

Per altra part, què pot dir-se d'aquesta opinió pública que així assabentada de la veritat dels fets i a la qual s'és palesada tota la trama, en trobar-se amb el cínic descabellament de l'afer, en topa de nou amb la desaprensió culpable, amb la mediatització evident d'un govern sense orientació pròpia, en sentir-se abocada a un nou desastre, a noves horrors irremediabls, no aixeca les pedres dels carrers, no se sent ferida ni soliviantada?

Heu's aquí dos fets ben terribles i ben dolorosos. No cal enfondir el comentari per heur'n tot l'amargant regust.

El Dr. Paggloss, però, en podria treure una bona esperança per a l'esdevenidor, tot donant-se les mans amb el profeta d'Alà:

No caldrà que anem a Alhucemas, perquè, tal com van les coses, els d'Alhucemas vindran cap a nosaltres.

RAFAEL MARQUINA

12-VIII-23.

nicipi de Barcelona, donant-los llicència per a prendre consellers per al seu millor ordre i règim.

Tal fou l'índex del Consell de Cent, que l'any 1257 tenia vuit prohoms com a consellers del Veguer, i que, junts, elegien un Consell de 200, renovant-se per Sant Andreu els consellers que nomenaren els seus successors. La reforma tingué lloc l'any 1265, i n'esdevingué un altre l'any 1260. En aquest període el nombre de consellers fou de vuit, de sis, de quatre i, finalment, de cinc.

S'ha dit que la Casa de la Ciutat era antigament un monument format per un temple i un palau: el temple era Sant Jaume, on ara hi ha l'actual façana, i el palau tenia el frontis al carrer de la ciutat, que s'obria com una gran plaça. L'edifici, format per l'agregació d'algunes cases, es va començar l'any 1369, estant ja el govern dels consellers i del Consell de Cent, activant les obres l'any 1372, donant-lo per llest sis anys després.

La portada del Saló és de marfil, amb dues columnes jòniques sobre pedestals, ostentant en el fris el «Senatus Populus Que Barcinonensis», amb l'escut de la ciutat. Es curiós el canvi de portades, puix la de l'interior és la que corresponia a l'ora i la de dintre a l'exterior.

El saló era alt, espaiós i quasi quadrat, formant-lo un rectangle de 37 metres de llarg, per 14 d'ample, i formen tres arcs circulars que surten de fines columnes empotrades a la paret, ostentant el sostre els escuts de Barcelona i Sant Jordi. La llum natural ve de finestres rodones no mancant-hi la llum elèctrica que es despren de vuit salomons de ferro forjat.

A la paret de l'esquerra una llosa en caràcters gòtics, recorda la primera sessió allí celebrada en aquests termes: «Anno a natiuitate Domini M. CCCLXXXIII die XIV aug. gustò regnante illustrissimo Domini Petro dei gratia rege Aragonum testis fuit celebratum primum concilium centum juratorum in Domo ista que perfecta catitit anno ipso tunc existentibus consiliariis venerabilibus P. o Saruira, Lic., R. Gualbis, Jac. o Burgesii, Bernarda Ferrarii et Galcerando Carbonis».

Aquell saló, testimoni de les glòries municipals, veié arrancada la seva silleria tallada, com a castig per Felip V, el 28 d'agost de 1718.

ESPIGOLAIRE

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ. AMB UN SEGELL O UNA FIRM MA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

LES TERRES CATALANES

LLEYDA

(Conferència de les 945 de la nit)

Diverses noves

Avui la calor ha minvat força.

—S'ha reunit la Junta de Beneficència, despatxant assumptes urgents.

—Els assistits de les cases de Beneficència de la Mancomunitat de Catalunya a Lleyda, han celebrat la festa del sant de la mare superiora.

—Demà es faran exàmens de peons guardes a la "Jefatura" d'Obres públiques.

—Ahir l'equip de la Penya Salvat anà a jugar a Manresa, guanyant per 3 a 2 al manresa.

El de Joventut anà a jugar a Ossa, perdent per 3 a 1.

—Ahir acabaren les festes de Sant Llorenç a la Rambla de Catalunya, amb castell de focs, cavalcada i ball fins a la matinada.

—L'estat del ferit senyor Larrosa, després dels incidents de la sessió de l'Ajuntament, és bastant satisfactori, calculant-se en una dotzena de dies el que trigarà a estar bé.

—Per ordre del Consell de la Mancomunitat es procedeix a la rectificació del camí que passa pels terrenys en que s'edifica el nou Hospital.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Incendis de boscos

S'ha calat foc al bosc d'En Sala de Blancafort, cremant-se 200 jornals de pineda, valgués en 70.000 pessetes.

—A L'Argentera, s'ha cremat un bosc propietat de don Eduard Toda, i altres.

—Anit passada es veia un altre bosc cremant, cap al Coll de Balaguer.

Altres noves

La consagració del doctor Serra, bisbe de Canaries, no serà en setembre com diuen la major part dels diaris, sinó el dia 3 d'octubre, a Olot.

—Al Cambril del Carme, s'ha posat un magnífic tapis, regal de don Marian Puig i Valls. Demà serà benèdict.

—Prop del barri de Sant Pere, als molls de la Companyia del Nord, s'ha enlès un vagó de clor, cremant mercaderia i vagó.

—Aquesta tarda ha caigut d'una bastida al carrer de l'Arc d'En Toda, el paleta Vilens (Llondell), rebent ferides de consideració.

—El Sindicat Unió, ha publicat un manifest invitant als obrers associats o no, a una reunió general per a tractar de l'organització.

—Ha estat a Tarragona, procedent del Castell d'Escornalbou, l'eminent bibliòfil don Eudald Cabanell, director de la Biblioteca Artís.

MATARO

Insolacions

Un mosso de la jardineria del senyor Bada, mentre estava treballant, morí tot plegat, a causa de l'excessiva calor que aquests dies està fent. S'anomena Antoni Clariach i Blanchart i té 23 anys.

A la Plaça de Pi i Mangall hagué d'ésser auxiliat un jove d'uns vint anys, el qual, per la mateixa causa tingué un treball.

Se'ns ha dit també que a la carretera de França, no gaire lluny d'aquesta ciutat, havien mort d'astúxia dos cavalls.

Home mort

Al vespre del dijous fou trobat a la platja, davant de la Casa Vermella, el cadàver d'un home, vestit únicament de roba interior. Tenia un trenc bastant considerable al cap, i no presentava aspecte d'haver-se negat. Això fa suposar que en intentar banyar-se, degué topar amb alguna roca. Representa tenir uns 25 anys.

De seguida de sabuda la troballa es traslladà al lloc aquell el jutjat i el doctor Castellsegur.

Fins ara no ha pogut ésser identificat.

Urgellet

SANT VICENS. — Gran és l'animació d'enguany en l'Establiment Balneari de les aigües sulfuroses termals de Sant Vicens. Entre els estiuistes que hi sojornen aquests dies hi ha els senyors Monturol i Cruells, senyora de Coll i fills, família Verdaguier, Marsol, Carbonell, Bertran, Terré de la Bordeta (delegats de la l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català), doctor Vilomara, senyors Corvelo, Siler, Matalí, Alcántara i esposa, etc.

El servei de l'Establiment és altament confortable, amb comunicació telefònica per la línia de Ripoll, i entre els assistents impera la més franca cordialitat que contribueix a fer eucara més agradable l'estada en aquest bell indret del Cadí.

En aquest simpàtic ambient, dijous passat s'organitzà una festa, a iniciativa del senyor Cruells, en la qual cooperaren tots els estiuistes. El programa fou el següent: A les cinc de la tarda, Rosari cantat. A les sis, cant de l'Himne de la colònia. A dos quarts de vuit, vermut sulfurós d'abric, amenitzat pel Jazz-Band de la Sen d'Urgell. A les vuit, sopar. A les deu, castell de focs artificials. A dos quarts d'onze, ball a l'aire lliure, i a les onze, lunch final, el qual fou exquisidament servit.

En resum, l'estada en aquest Establiment, no solament té l'atractiu de les evidents propietats curatives de les aigües, sinó que constitueix un franc i cordial repòs per l'esperit.

Pla d'Urgell

PUIGVERT. — Totes les regles tenen excepció, però la de la calor no en té per als habitants d'aquesta comarca, on es fa sentir de debò.

—Les eres ja es veuen desertes gairebé totes per haver finit les tasques del batre. La collita, regular. L'eterna queixa dels pagesos, no es pot ésser pagès per per cap diner, i hom sap que en tots els ordres se sent tal queixa.

Arriben, un xic allunyats, altres joventutis i esperançadors d'un esdevinidor feliç per la causa de Catalunya, en aquesta població. Un estol de joves entusiastes, fa dies que remouen l'ideal patriòtic en tots els ordres: moral, ensenyament, administratiu i econòmic. Ja seria hora que comencés una etapa de transformació i educació cívica en els infants, joves i homes de govern, preparant-los per a desenvolupar un ideal i constituir persones dignes i de solvència social. Qualsevol que esbrini l'ésser d'aquest poble, i la manera de produir-se certs fenòmens, es trobarà, amb estranyesa, que una de les causes més profundes de les males que el destrueixen és la falta de coneixement de la pròpia dignitat, i la dignitat pròpia es basa en el deure social que acompanya a l'ésser. Diuen els castellans: «nobleza obliga». Doncs siguem bons catalans en tot lloc, sentint, vivint els problemes nostres, solventant-los amb mitjans nostres, que prou en tenim, sense cap necessitat d'una solució estrangera que ni entenem ni volem, ni ens solventa res.

Segons ens diuen persones de la població, no manquen a Puigvert, homes capacitats per a imposar-se i regenerar-ho. Cal treure'ns la pols i proclamar ben alt la noblesa de la causa catalanista.

BIBLIOTECA LITERÀRIA

L'Amic Fritz

Erekman Chatrian
Traducció de Joan Sijar

Preu: 2'50 Ptes.

Foc a Calaf

Comuniquen de Calaf que abans d'ahir va declarar-se un violent incendi en un vell edifici conegut pel Convent, que serveix actualment de dipòsit de farratge i menjar per a bestiar.

El foc va prendre de seguida grans proporcions, degut a la gran quantitat de l'esmentat material allí dipositat.

No hi va haver cap desgràcia personal. Les persones encara no s'han evaluat, però són de gran consideració.

Assemblea Terciària a Olot

Tindrà lloc a Olot el dia 19 una Assemblea de difusió de l'esperit franciscà.

Actes religiosos.—Mati.

Església dels PP. Caputxins.—A dos quarts de vuit, missa de Comunió general amb plàtica preparatòria pel R. P. Cefari de Granollers, director del T. O. La capella del convent interpretarà escollides peces musicals litúrgiques. Acabada la missa, s'entonarà per tots els assistents l'himne al N. S. P. Sant Francesc.

Parròquia de Sant Esteve.—A les deu, solemne ofici amb Exposició del Santíssim Sagrament, cantant-se per tots els terciaris i assembleistes la missa «Fons Bonitatis» a dos cors, alternant amb la capella i comunitat de Sant Esteve, essent celebrant el Rnd. Carles Faixat, Pvre. econòm, assistit del M. R. P. Josep de Besalú, definidor i comissari Prov. del T. O. i dels diferents directores de les OO. Terceres de la diòcesi.

El M. R. P. Frederic de Berga, ministre provincial, predicarà sobre les glòries del Tercer Orde, fundat per Sant Francesc.

Després de l'últim evangeli, es cantarà l'himne «Del cel en el viatge», música de M. Ll. Romeu, Pvre.

Homenatge a la Verge del Tura, Patrona d'Olot

Ho serà la solemne processó que immediatament després de l'ofici, sortirà de la parròquia de Sant Esteve dirigint-se a l'església de la Verge del Tura, amb assistència de tots els individus pertanyents a les Terceres Ordes Franciscanes, Associacions religioses de la ciutat i demés fidels, amb les respectives banderes i penons, tabernacles de Sant Francesc, Sant Lluís rei de França, i Santa Isabel reina d'Hongria, patrons respectius dels Germans i Germanes terciaris.

Presidirà el Rnd. econòm M. R. P. Provincial i les autoritats religioses i cíviques, acompanyades de la banda municipal de música.

La processó farà el curs següent: Sant Esteve, P. Alfons XII, carrers Bajor, Baix del Tura, Clivillers, P. de Mora, Hospital, Mulleres, Vayreda i Convent dels Caputxins.

La visita col·lectiva a la nostra venerada Patrona la Verge del Tura, es farà entrant la processó per una porta del cancell, voltant l'interior del temple i entonant successivament cada Associació la «Salve Regina», en llatí, anant seguint sempre el curs de la processó, sense parar-se, i tornant a sortir per l'altra porta del mateix cancell. Durant el curs de la processó s'entonaran variats cants litúrgics.

En fer-se una senyal amb la campana, tothom es parà per a saludar col·lectivament la Mare de Déu, Patrona dels olotins, amb les pregàries cantades: «Deu Vos salve, Reina i Mare», música de M. Ll. Romeu, prevere, i «Flors virginum» per a implorar abundor de benediccions sobre Olot. Aquests cants litúrgics seran dirigits pel Rnd. M. Francesc Sala, director del T. O. de Banyoles.

Atres quarts de dotze, entrada de la processó a l'església dels Caputxins, entonant-se pel preste el verset «Signasti, Domine, servum tuum Franciscum i oració de les Cinc llagues del Seràfic Patriarca. Després reunió dels discretores de les TT. OO.

De dotze a una excursió a la font de Sant Roc i temps lliure fins a les tres, en què tindrà lloc l'Assemblea.

Assemblea franciscana

als claustres de l'Hospital sota la presidència del M. R. P. Provincial dels Caputxins de Catalunya, A les tres de la tarda.

Primera part.—Cant del «Veni Creator», per tots els assembleistes.

I. Memòria del Tercer Orde a Olot, pel Rnd. Jeroni Gelada, secretari.

II. Al calor de l'aplec, poesia original de Miquel Bastons, secretari del T. O. de Sant Feliu de Pallarols.

III. Veritable concepte de l'esperit franciscà, discurs pel terciari Pere M. Bordo, membre de l'Institut d'Estudis Catalans de Barcelona i mestre de novicis del T. O. de Sarrià.

IV. Com realitza l'ideal franciscà el terciari de nostres temps, discurs pel Dr. Josep Pou, Pvre., director del T. O. de Girona.

V. El naixement de Sant Francesc, poesia de M. Verdaguier, recitada per la zeladora-terciària d'Olot Cecília Farrés.

VI. Les tres Regles, poesia de M. Verdaguier, recitada per la zeladora-terciària d'Olot Francisca Batlle.

VII. El Tercer Orde de Sant Francesc a Banyoles, treball històric original de senyoreta Ramona Canal, germana ministra.

VIII. Causés de la decadència de l'esperit franciscà en nostres terciaris, discurs pel germà Josep Mató, vis-ministre del T. O. d'Olot.

IX. Els joves en la vida franciscana, discurs pel Dr. Francesc Rabassa, Pvre., catedràtic del Col·legi i membre del Directori del T. O.

X. Orientacions per al pràctic ressorgiment de les Ordes Terceres, discurs pel M. R. P. Evangelista de Montagut, guardià del convent de Caputxins d'Olot.

Descans de deu minuts. En aquest intermedí es rifarà un preciós grupimatge de la Divina Pastora.

II part.—I. El terciari franciscà, poesia original de R. Juanola, secretari del T. O. de Girona.

II. Honestat de vida del terciari franciscà, treball original de la germana terciària de Banyoles Na Anna Expectante, directora de les Escoles graduades.

III. Devoció parene dels olotins a Sant Francesc, discurs pel Rnd. Martí Mir, Pvre., terciari, fundador i director de l'Agrupació Dominical d'Olot.

IV. Concert per l'Orfeó (Popular Olot) sota la intel·ligent batuta del Rnd. Felix Farró, director.

V. Credo de la Missa del Papa Marcel, per les tres seccions de l'esmentat Orfeó.

VI. Conclusió de l'Assemblea d'Ordes Terceres del bisbat de Girona, pel M. R. P. Josep de Besalú, definidor i comissari provincial del T. O. a Catalunya.

VII. Quatre paraules de comiat, per la presidència, i benedicció del P. Sant Francesc a tots els assistents.

VIII. Himne al P. Sant Francesc, música de M. Ll. Romeu, Pvre., cantat per les tres seccions de l'Orfeó i tots els assembleistes.

Pla de Barcelona

SANTA COLOMA DE GRAMANET. — Regna entusiasme entre els habitants d'aquesta vila i la colònia estiuenca per a la pròxima elecció del dia 26 de l'actual, pel districte de Granollers-Badalona. Tot fa esperar una esclatant victòria per a En Trias de Bes, en tot el districte, com en les últimes eleccions passades, per refermar una vegada més els ideals de Catalunya.

BIBLIOTECA LITERÀRIA

L'elefant blanc robat

MARK TWAIN

Traducció de JOSEP CARNER

Preu 2'50 Ptes.

GIRONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Homb mossegat per una serp

A Bodello, un home que estava dormint ha estat mossegat per una serp de tamany i forma desconeguda entre les que es venen en aquest país.

Una verna del poble han aconseguit matar-la.

L'homb mossegat està greu.

Ex-diputat mort

Ha mort l'ex-diputat a la Mancomunitat En Josep Puig Corominola.

Altres noves

Ha començat la instal·lació del telèfon, per compte de la Mancomunitat, a Navata i Castellfollit de la Roca.

—Dissabte, el tren de Flassa a Pals, prop de Vilapellac, envestí un carro de La Bisbal, ferint el conductor, el qual fou assistit pels empleats del tren.

—El jove de 19 anys Valentí Pans Vergés, de Ripoll, ha estat agafat per un auto menat pel seu propietari Ramon Ferrés, resultant amb unes contelles fracturades.

El conductor ha estat detingut.

—Anit passada entraren lladres al domicili de Consol Puig, carrer de les Ferreteries Velles, emportant-se objectes de plata i or i roba.

No han estat agafats els lladres.

—A Olot han jugat un partit de futbol la U. D. G. i el local, resultat, guanyant els gironins per 2 a 1.

—Ahir fou inaugurat un camp d'esport a Les Preses, tocant-se sardana per la Municipal Olotina.

—A Llívia començarà demà la festa major, amb diverses diversions.

—A Ràscau caigué la comuna de na casa, arrossegant una criatura, qual rebé importants contusions.

SABADELL

L'estalvi

La Caxa d'Estalvis de Sabadell ha ingressat 40.071 pessetes, procedents de 880 impositacions, essent 14 el nombre de nous imponents.

S'han tornat 47.092'65 pessetes a peticció de 99 interessats.

La Garrotxa

OLOT.—Es troba estiuenciant a Olot el senyor bisbe de Barcelona don Ramon Guillaumet, el qual és molt considerat, entre sos compatriotes de la distingida colònia barcelonina que passa l'estiu a l'alta Garrotxa.

—Dintre pocs dies arribarà a Olot el bisbe premonitzat de Canadà doctor Miquel Serra, per a passar hi la temporada d'estiu.

Aquest eminent fill d'Olot serà molt visitat per sos nombrosos amics per a testimoniar-li els seus respectes i alta consideració.

—El reverend P. Frederic Rosell, que ha estat sis anys consecutius a Olot, ha estat destinat a Cuba, el qual s'embarcarà el dia 15 del corrent. El P. Rosell, durant el temps que ha estat en el sudit col·legi, ha dirigit amb encert la primera ensenyança, havent-se conquis generalment simpaties en la població.

Ha estat molt sentida per tothom la separació dels olotins d'aquest distingit escolapi.

—Fa alguns dies que es troben a Olot els senyors Tomàs i Llongueres (fill), a l'objecte de fer una recollida de cançons populars de la comarca olotina, destinades a l'obra del Cançoner de Catalunya, confada al gloriós Orfeó Català. Tenim notícies que han recollit algunes cançons molt interessants que seran molt celebrades pels musicògrafs catalans.

Promet ésser de molta importància el concurs de sardanistes, amb importants premis, que ha organitzat el Casal Català i que tindrà lloc el dia 13 del corrent. Amenitzarà la festa de la sardana la renomada orquestra La Principal de Parellada.

SESSIÓ DE L'AJUNTAMENT

Consistori del dia 13 d'agost de 1923

La sala nova del Consistori i amb presidència de l'alcalde, senyor Marqués d'Alfala, a les sis de la tarda s'obre la sessió que és ordinària de primera convocatòria.

Es llegeix i aprova l'acta de l'anterior.

DESPATX OFICIAL

Es llegeixen les següents comunicacions:

De l'Alcaldia, assabentant els assaptes informats per la Comissió de Govern, en junta del dia 2 de l'actual, aprovats per l'alcalde.

Del tinent d'alcalde, En Josep Viladoms, sollicitant dos mesos de llicència de l'Alcaldia, assabentant que ha estat un lliurament de pessetes 383'55 per a pagar els drets reials referents a la compra d'uns terrenys de la barriada del Guinardó a En Pere Estró, per pessetes 71.821'11.

NOMENAMENTS D'ALCALDES DE BARRI

El tinent d'alcalde assabentant ha nomenat els alcaldes de barri següents:

Districte V. barri Betlem: primer, Antoni Pífol Casas; segon, Antoni Marqués. — Barri Pelayo: primer, Antoni Rafols Guitart; segon, Ramon Sol. — Barri Hospital Militar: primer, Joan Fons Mañé; segon, Josep Farr Pastor. — Barri Padró: primer, Joan Viladoms Valls; segon, Josep Pons. — Barri Sant Agustí: alcalde segon, Vicens Rubio Jaume. — Barri Sant Llàtzer: segon, N. Cassany. — Barri Teatre: segon, Lluís Ferrer. — Barri Hortes: segon, Jaume Torras Serra.

Districte VI. — Barri Ronda de Sant Antoni: primer, Lluís Esbart Segaró; segon, Lluís Bertran Muntó. — Barri Balma: primer, Joan Robert, i segon, Josep Calabert Ponsic. — Barri Sardaner: primer, Josep Prats Parelló; segon, Virgili Llargós. — Barri Argelles: primer, Joan de Bigaire. — Barri Llorell: segon, Francesc Sagrera. — Barri Clínic: primer, Joan Masferrer Molla; segon, Joan Alías. — Barri Universitat: primer, Joan Samartí Vials; segon, Antoni Guntanes.

DEL GOVERN CIVIL

El tinent d'alcalde assabentant ha concedit l'exemptió de subscricció i concurs per a comprar a En Francesc Carreras Gari, part d'una casa amb una casa, mini d'aigua i uns terrenys, per 82.739'95 pessetes, i a Na Concepció Pacheco la part d'una finca anomenada Sant Jeroni de Vall d'Hebron limitrom amb el parc municipal de Font Grogà, per 60.000 pessetes, i per a imprimir 9.762 fulles de coupons per a afegir als Títols del Municipi Interior, emissió primera de maig de 1903.

DE CEMENTIRIS

El tinent d'alcalde assabentant ha concedit a presidència de la Comissió de Cementiris, del dia 11 del corrent, l'acta de la sessió ordinària, amb l'assabentament de la Memòria, aprovada per la dita Comissió, de les despeses de totes menes que atén són dels cementiris, per a cap en els cementiris, perquè els serveis puguin prestar amb regularitat, i pressupost formulat per la secció de Cementiments sobre el cost aproximat de les obres.

JUBILACIONS

El tinent d'alcalde assabentant ha decretat jubilació forçosa per haver complert l'edat reglamentària, dels funcionaris següents: En Felícia Carreras, 60 anys, en el càrrec de delineant, amb el sou passiu anual de 3.915 pessetes; En Francesc Gispert Brull, en el càrrec d'interventor de l'Escola General, amb el sou passiu anual de 3.812'50 pessetes; N. Antoni Ferran-Farred, en el càrrec de matarí, amb el sou passiu anual de 2.099'10 pessetes; En Vicens Bolós Martín, en el càrrec de mossos de neteja d'edificadors, amb el sou passiu anual de 1.612'50 pessetes; En Josep Suñet, en el càrrec de recaptador de taxes, amb el sou passiu anual de 3.31 pessetes; En Ramon Vidal Ut, en el càrrec de porter d'Escola, amb l'haver passiu anual de 2.30 pessetes; En Felix Escrivá Vivas, en el càrrec de paleta sepulcral, amb el sou passiu anual de 3.073 pessetes;

En Josep Llobera Ingloa, en el càrrec de vigilant de Cementiris, amb el sou passiu anual de 1.873 pessetes.

La qual cosa es comunica a V. E. assabentant els expedients respectius de les dites jubilacions, per al seu coneixement i efectes conseqüents.

ELS REGIDORS MALLORQUINS AGRATS

Ofici de l'Alcaldia de Ciutat de Mallorca, del tenor següent:

«Aquest Ajuntament que accidentalment presideixo, en la sessió celebrada el dia d'ahir, acordà que constés en acta i se li testimonies la satisfacció i agraïment per les atencions tingudes amb els representants d'aquesta ciutat, els quals, de tornada de València, pasaren per aquesta forma capital. — Es pel que en compliment del transcrit acord, em cap l'honor de reiterar-me de V. affm. i s. s.»

NECROLOGIA

El senyor Rocha diu que ha mort el senyor Mola, cap de Negociat que havia estat durant molts anys. Demana que consti en acta el sentiment de la corporació. Així s'acorda.

DEL DAMUNT DE LA TAULA

S'aproven els dictàmens que fan referència:

A què el contractista de les obres d'allargament del carrer de Balma (entre la Travessera i Victor Hugo) es segueixi l'empedrament des de la Diagonal a la Travessera per 217.362'84.

Que s'aprovi el padró de l'arbitri sobre electromotors, generadors, motors a gas, ascensors, muntacarregues, muntaplats, aparells de calefacció i soldadores autògenes, sigui exposat al públic.

Al plec de condicions, pressupost i tractat de les lavadores i altres obres per al desguàs de l'estació del Nord al carrer de Nàpols, entre Ribas i Ahnagüers, i Meridiana, entre Marina i Ali-Bey.

A acceptar la cessió gratuïta dels terrenys oferts per En Josep M. de Dalmases i altres com a representants de la Comissió liquidadora de la Catalana General de Crèdit per a l'obertura del carrer de Lepant, entre els d'Auzies March i Carretera de Riles.

A acceptar la cessió gratuïta dels terrenys vials, ofrena d'En Ricard Canela i Antoni Gili, per a l'obertura del carrer de la Independència, entre Ali-Bey i Auzies March.

A augmentar la pensió a la vídua del cobrador d'Eximpla En Zacarías Castejón.

A aprovar diverses factures de la Societat d'Aigües de Barcelona per consum públic d'aigua.

A aprovar la relació del subministre de 2.000 rasilles destinades als magatzems del carrer de Pujades.

A aprovar el veredict del Tribunal del concurs per a proveir dotze places de nova creació d'escorxadors, 6 per a bestiar de llana i 6 per a cabres.

A autoritzar la col·locació d'una canonada nova a la plaça de la Bonanova que alimenta d'aigua els quatre brocs de regar i la font pública.

A aprovar el projecte de pas de la clauaguera col·lectora de la gran via de les Corts Catalanes en l'encreuament amb el ramal dels Ferrocarrils Catalans que va al port.

Denegar, per no disposar de quantitat oportuna, la subvenció a la missió exploradora de l'Àfrica Equatorial que demanava En Francesc Heran.

ASSEGURANÇA CONTRA ELS ATRACAMENTS

Un dictamen proposant que siguin aprovades les adjuntes polísses d'assegurances contra robatori i robatori amb violència, contractades amb la Companyia Anònima d'Assurances «La Previsió Nacional Branca de Robatori», per les quals l'Ajuntament s'assegura en 5.900.000 pessetes pels valors en Caixa dipositats a la Casa Consistorial o en poder dels cobradors en tot el terme municipal. En 3.400.000 pessetes pels valors dipositats en les Oficines de Bellafila, i en 140.000 pessetes pels valors dipositats a la Vaqueria del Parc, entenent-se per a les dues últimes, que la sobrepria per robatori amb violència, cobrirà només 80.000 pessetes en la pò-

lissa de l'Oficina de Bellafila, i 30.000 pessetes per a l'Oficina del Parc, facultant-se a l'alcalde per a firmar les esmentades polísses.

Es promou una llarga discussió i s'aprova amb una esmena que no el modifica essencialment.

LA MEMÒRIA SOBRE LES OBRES DELS CEMENTIRIS

Mentre es redactava aquesta esmena, l'alcalde, autoritzat per a parlar al senyor Matons, president de la Comissió de Cementiris.

Diu que en el Despatx Oficial s'ha presentat al Consistori la Memòria que la Comissió ha redactat sobre les obres que calen fer en els Cementiris, perquè els serveis es puguin fer amb la deguda regularitat, i a més hi va inclòs un pressupost sobre el cost probable de les obres.

La situació dels Cementiris és tal, que no poden abastar als enterraments ordinaris, perquè no hi ha nínxols, i no n'hi ha per diverses causes, i la principal és que les subhastes anunciades han restat desertes.

Aquesta deficiència se supleix amb el manteniment d'una brigada eventual de paletes, i com que s'han esgotat les consignacions, no podem pagar la brigada, caldrà disoldre-la i no podrem fer cap mena d'obra.

Aquí hi ha qui ens discuteix i nega sistemàticament els crèdits necessaris per a atendre les necessitats més urgents, impossibilitant-nos la nostra gestió.

Per aquest motiu jo voldria sortir d'aquesta entorbidada situació, i he esperat la presentació de la Memòria per a presentar la dimissió del càrrec de president de la Comissió perquè l'ocupi aquell o aqueixos que a cada moment ens censuren i ve-gi's si ells ho sabran fer més bé.

El senyor Maynés. Aci se'n ha presentat una Memòria detallant l'estat ruïnós de diverses cementiris dels pobles agregats i el més greu el del cementiri del Montjuich a causa dels esllavissaments de terres que hi ha en l'esmentada muntanya que obliguen a fer obres de contenció.

Manos ara que la Comissió dicti el plec que es pot aplicar per a subvenir amb urgència a aquestes necessitats.

Trobo inoportuna la decisió del senyor Matons de dimidir la presidència, perquè si bé és cert que hi ha qui es permet discutir tots els dictàmens referents a Cementiris, també sap que tots els dictàmens li han estat aprovats pel Consistori.

Per tant, li prego que retiri la dimissió.

El senyor Gabarró, vocal de la Comissió, diu que ell està conforme amb el que ha expressat el senyor Matons; ha estat testimoni de la bona voluntat amb què sempre ha actuat, i per tant, acompanya la seva dimissió a la del senyor Matons.

El senyor Romeu diu que ell sempre s'ha oposat a l'aprovació dels dictàmens i proposicions de Cementiris per la forma antireglamentària com es presentaven.

El senyor Massot diu que s'està en un debat irregular, perquè el que cal és que els regidors es capin-guin del contingut de la Memòria, i aleshores determinar el que s'hagi de fer.

Es fan diverses manifestacions i l'alcalde declara clos l'incident.

LA FESTA DE LA SENYERA A VALENCIA

El senyor Sansalvador, diu que amb altres companys de Consistori varen concórrer a la festa de la Senyera que celebrà la ciutat de València. Allí la comissió Barcelonina fou objecte de grans atencions. Arreu on ens presentaven era saludats amb aclamacions la representació de la ciutat cap-i-casal de la terra catalana i ens cal subratllar el caràcter extraordinari que tingué

aquell aplec de les representacions dels pobles que formaren un dia l'imperi català, retent homenatge a la gloriosa senyera del gran rei En Jaume I.

Per a correspondre a tanta corte-

sia jo proposo al Consistori que es trametin telegrams d'agraïment als Ajuntaments de les ciutats de València, Saragossa i Mallorca i al Casal Català de València.

Així s'acorda.

DESPATX ORDINARI

Es llegeixen els dictàmens de les diverses comissions. Els de Reforma, Hisenda, Foment estan extra-cats i escrits en català.

Entre ells hi ha el que posa a disposició de l'Alcaldia mil pessetes per a formalització del projecte de restauració dels paraments de l'antiga muralla romana, obertura d'una comunicació entre el carrer de la Muralla Romana i el de Cassador, a través del pati de l'edifici que usufructua l'Acadèmia de Bones Lletres.

Aprovant el projecte d'instal·lació d'un jardí per a nòis als terrenys enfront de l'Hospital Clínic, i posant dues mil pessetes a disposició de l'Alcaldia per a realitzar els primers treballs de formació de l'esmentat jardí.

Proposant l'empedrament de diversos carrers, i l'asfaltat d'una altra secció de la Granvia de les Corts Catalanes.

Concedint cent pessetes per a contribuir a les despeses de l'organització de l'Aplec Excursionista de Catalunya.

Nomenant sots-oficials de la guàrdia urbana als que ara són auxiliars Bartomeu Florit Vidal, Tomàs Penaroya i Josep Pérez Simó.

Concedint 2.000 pessetes a la comissió de veïns de Can Tunis, amb motiu de la festa major; 500 pessetes per a repartir «bonos» als pobres de la plaça de Sant Just, i 400 als veïns de la Plaça Nova, per les festes de Sant Roc.

Concedint a l'Escola Municipal de Música 3.000 pessetes per al concurs atorgant a un alumne una pensió per ampliar estudis a l'estranger.

Complir l'acord de 21 de setembre de 1921 de contribuir a l'educació municipal del nen Carles Enseron i que se li faci efectiva la pensió de 1.500 pessetes.

PREMI MARTORELL

Proposant se convoqui el IX concurs per a la concessió del Premi que porta el nom del benemèrit fundador Francesc Martorell i Penya, a l'autor de la millor obra sobre Arqueologia. Import del premi, 30.000 pessetes.

PROPOSICIONS

Una dels senyors Santamaria, Canals i baró de Viver, que es proposa a la Junta de veïns del carrer de Sant Vicens, banderes i gallarets en les condicions establertes per l'Ajuntament. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Domènech, Gabarró, Tomás, Anglada (E.), perquè es faciliti a la Comissió organitzadora de la festa del carrer del Sant Crist, de Sens, banderes, gallarets i altres objectes quedant a càrrec dels interessats les despeses de transport. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Blaiot, Santamaria i Rocha, que es facilita a la comissió de festes del carrer de Bonavista, de Gràcia, fustes i gallarets per a un entarimat amb motiu del ball de la barriada, anant a càrrec dels organitzadors les despeses de transport. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Olivella, Rocha i Canals, perquè es facilitin títols i altres objectes per a aixecar un empostissat als veïns del carrer d'Extremadura amb motiu de les festes que celebraran els dies 24, 25 i 26, essent de compte dels esmentats veïns les despeses de carreteig. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Nonell, Sansalvador i Tusquets perquè es facilitin plantes mitjançant condicions acostumades per a la festa dels Jocs Florals que celebrà la Societat «Artesa». (Aprovada.)

Una altra dels senyors Santamaria, Escaló, Nadal i Massot perquè es concedeixi una subvenció de 200 pessetes per a l'homenatge dedicat a don Angel Guimerà que s'ha de celebrar al camp del Júpiter, del Poble Nou. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Matons Anglada (E.) i Canals perquè s'assegure la consignació per a la quantitat de 2.500 pessetes amb destinació a su-

fragar les despeses de la Comissió que assistirà a la Fira de Mostres de Sant Sebastià. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Duran, Nadal, Canals i Degollada, que per a contribuir a les despeses que ocasioni el viatge del doctor don Antoni Carreras per a assistir al Congrés Dermatòleg de Strassburg, s'assenyali la quantitat de 1.500 pessetes. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Nadal, Santamaria, Massot i Escaló, interessant que es subvencioni amb la quantitat de 500 pessetes al Foment Marítim amb motiu del repartiment de premis als alumnes de les seves escoles. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Naves, Domènech, Massot i Canals, concedint 250 pessetes per a la festa escolar i inauguració de la Biblioteca a l'Ateneu Obrer Marítim. (Aprovada.)

LES OBRES DEL CEMENTIRI

I altra dels senyors Gabarró, Domènech, Matons i Tritus interessant sia destinada la quantitat de 45.000 pessetes destinades a la continuació dels treballs que es practiquen en tots els Cementiris a fi que no siguin d'ésser sospesos amb greu perjudici per a les obres i per a l'interès públic, per ésser totes elles tan urgents i indispensables com la reparació de nínxols ruïnats, construcció de fosses, canvi de desguàs, trasllat de despulles del Cementiri de Sant Martí, etc., etc. Aprobada.

El senyor Romeu, com ja té per costum quan es tracta de les obres dels cementiris, diu que no està conforme i que resti la proposició, damunt de la taula.

El senyor Matons, diu que la consignació per atendre les despeses de la brigada eventual dels cementiris s'acabarà el dia 18 de l'actual (dissabte) i si no es vota aquesta proposició, com que no es podrà pagar, caldrà disoldre la brigada i pagar totes les obres de reparacions dels cementiris. Per no trobar-se en aquest conflicte és que ha presentat la dimissió de la presidència.

El senyor Romeu, diu que ara no vol discutir res i que resti la proposició damunt la taula.

Es permet dir certes paraules que el senyor Matons considera ofensives, i aquest al replicar-li anava a acompanyar-les amb arguments «més persuasius» i diversos regidors s'hi interposaren evitant que s'arribés a exercitar aquelles «argumentacions».

Hi hagué la confusió que pot suposar-se. L'alcalde reclamava ordre i compostura picant fortament amb la campaneta damunt del pupitre, cridant ara al senyor Romeu, ara al senyor Matons, exhortant-los a tenir el respecte degut al Consistori. Mena a tots els regidors que anessin a ocupar llurs seients.

El senyor Domènech, diu al senyor Romeu que no és el senyor Matons, sinó que és ell el qui va dir als obrers de la brigada eventual que si aquesta havia de disoldre's era per causa de l'oposició que el senyor Romeu feia a la concessió de crèdits necessaris per a sostenir-la.

Si els obrers l'han anat a trobar i a parlar-li d'aquest afer, prengui paciència, perquè també nosaltres hem d'aguantar les escomeses llurs i altres impaciències.

El senyor Romeu diu que ell no té ni queixa ni a la Comissió, ni als obrers de la Brigada, ell s'oposa a la forma il·legal amb què són presentats aquests dictàmens i proposicions.

El senyor Massot diu que procedeix assabentant-se del que diu la Memòria; estudia si les obres tenen el caràcter d'urgència que es diu, i en cas afirmatiu, els individus de la Comissió tenen tots la nostra confiança per a fer les consignacions indispensables.

El senyor Maynés referma la indicació del senyor Massot, dient que en aquell acaba d'indicar el mateix particularment al senyor Alcalde.

En aquell moment el senyor Romeu parla amb un subjecte que hi havia a la tribuna. L'alcalde ordena al senyor Romeu que no deu comunicar-se amb ningú de la tribuna i mana a la guàrdia urbana que de seguida faci sortir a aquell amb qui parlava.

S'aprova la proposició tal com s'havia proposat els senyors Massot i Maynés, i no havent-hi altres assumptes a tractar, l'alcalde declara closa la sessió a un quart de deu del vespre.

Sabó "La Oca"

Fabricant: J. ALERMA-MATERO
qualitat superior

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 13 d'agost de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 763'0, 763'5, 763'3.

Termòmetre sec: 29'1, 34'0, 32'2.

Termòmetre humit: 23'0, 25'0, 21'6.

Humitat (centèsimes de saturació): 58, 45, 36.

Direcció del vent: O., SO., SSO.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 7, 1.

Estat del cel: Serè. Quasi serè.

Classe de núvols: K., C.Fr.K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 34'9; mínima, 24'6; mínima prop del sol: 00'0.

Oscil·lació termomètrica: 10'3.

Temperatura mitja: 29'7.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 168 km.

Observacions particulars: Calitja.

El director, E. Alcobé

Un dels empleats d'un balneari de la Barceloneta va trobar i va remolcar a terra el cadàver d'un home d'uns 25 anys, qui dula vestit de bany.

El dia abans, en un altre balneari fou trobada, a darrera hora, en un quarto la roba d'un banyista que no havia tornat del bany.

Tal vegada sigui el que es trobà diumenge.

— Fosfo-Gluc-Kola-Lectinat cura inapetència. B. Domènech, Ronda Sant Pau, 71.

Aquesta tarda ha estat conduït al dispensari d'Horta Antoni Madrid, de 24 anys, el qual, passant en el més fort del sol per la carretera de Fogàs, prop del Torrent de Sant Genís, ha caigut sense sentits, víctima d'una insolació.

Gràcies als remeis aplicats pel metge, s'ha refet i ha pogut continuar el seu camí.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Aquesta tarda s'ha declarat un incendi al moll de Barcelona, en una estiva d'espert que la Duana té allí abandonada tres anys ha.

I han acudit els bombers apagant-lo fàcilment.

El restant espert haurà de continuar allí fins qu'ees cremi.

JOIES VILANOVA Unió, 6.

La guàrdia urbana ha denunciat, entreahir i avui, els pares de divuit xicots que s'enfilaven pels tramvies que passaven per la Rambla, amb perillar allí fins qu'ees cremi.

Dos tramvies van topor al Passeig de Gràcia per haver donat l'un una empenta a l'altre que anava al davant, i la passatgera Carme Canals, de 48 anys, va sofrir una forta contusió a l'espatlla dreta.

Al Passeig de Sant Joan un auto va topor amb un munt de pedres i va resultar amb desperfectes de consideració.

- Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior
Es ven a tot arreu

Jugaven uns nois al carrer del Roselló, i un d'ells, que es va enfilar a un fanal, va caure i es va trencar l'avant braç dret. Van curar-lo al dispensari de Gràcia.

Vaixelles PORCELLANA

J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Al dispensari del carrer de Barbara va ésser curada Petra Gimeno, de 74 anys, la qual tenia l'avantbraç dret fracturat per haver caigut baixant l'escala de casa seva, carrer del Migdia.

Va ingressar a l'Hospital de la Santa Creu.

CECIL HOTEL-PARIS

7, Rue du Conservatoire, 7

Al centre de negocis i grans bulevards, aigua calenta i freda, calefacció i telèfon privat a totes les cambres. Pensió des de 35 francs. (Cambres i quarto de bany, cuina acabada des de 12). Es parla català.

A les dues de la tarda de diumenge es va iniciar un incendi al bosc

¿Que ens diuen les ratlles de la mà?

En altre temps es pretenia llegir en elles el pervenir. Avui, molt més que aqueixes ratlles, ço que ens interessa i sedueix és la suavitat, la blancor i la

fragància exquisides que el Sabó Meno de Pravia comunica a les mans que l'usen. És el predilecte de totes les persones de bon gust.

Heno de Pravia

Es un sabó pur, sense barreges ni adulteracions de cap mena. El seu inconfundible perfum es manté tan intens al final com al principi de la pastilla. Si vostè compra una capsula de tres pastilles,

observarà, en consumir la tercera, que amb el temps ha millorat en duresa i fragància. El veredict del públic és unànim en reconèixer aquestes bones qualitats.

1'50 ptes. pastilla

Demani a les perfumeries i drogueries. - Perfumeria Gal. - Madrid

de Can Llong (Horta). Hi van acudir els veïns i els bombers del quarter central i van isolar el foc, el qual va cremar uns 40 metres quadrats de brossa.

-MOBLES OFICINA, SALMERON, 75

Al carrer d'Entenza, un tal Jaume Gil, de 40 anys, va trobar a Manuel Giménez, i li va reclamar dues pesetes que li deu. El Giménez va dir que no les podia tornar. Aquesta negativa va produir una disputa, i el Gil va donar un cop de tralla al Giménez, el qual li va pendre la tralla dels dits.

Aleshores el Gil va treure una pistola i va disparar contra el Giménez, causant-li una ferida que entra pel braç dret i surt per l'avantbraç.

L'agressor va fugir, i el ferit va explicar el cas a una parella de seguretat, la qual, al cap d'una estona, va trobar el Gil i el va conduir pres al jutjat.

- Gábies i peus de metall. Grandiosos assortits en elegants models. Llorens Germans, Rambla de es Flors, 30.

Un tramvia va atropellar, a la Ronda de Sant Antoni, prop de la Riera Alta, a Dolors Poblador, de 50 anys, causant-li fortes contusions a la regió glútea i ferides contuses de pronòstic reservat en diverses parts del cos. La van curar al dispensari de Sepulveda.

Darrerament s'ha reunit en ple la Junta de Govern de la Unió de Propietaris i Industrials del districte desè al seu nou estatge social, amb assistència del regidor de l'Ajuntament N'Agustí Escaló, prenent-se importants acords de millores urbanes que s'han de realitzar en el dit districte dintre de poc. Entre les més importants hi ha: la reforma general del Passeig del Triomf, clauverguera del carrer de Puigades, claveguera i empedrat dels carrers Antic

de València i Independència i clavegueres i voreres al de Pere IV, des del carrer de Marian Aguiló al d'Espronceda.

Avui a la tarda, en el tren de Sant Joan de les Abadesses, marxà cap a Ripoll el capità general, acompanyat del seu ajudant de camp, En Rafael de la Bastida i del coronel d'infanteria En Juli Suso, encarregat accidentalment de la Comandancia general de sometents.

Paran mit a la finca de Rama, del comte de la Vall de Marles, i l'endemà, aviat, aniran a revistar el Sometent de Sant Joan de les Abadesses, des d'on aniran a Camprodón per assistir a una missa de campanya, revista d'aquell sometent i banquet, tornant a la tarda a Rama per a marxar dijous al matí a Puigcerdà, on revistarà el sometent, assistint després a un banquet.

Els senyors Suso i La Bastida tornaran a aquesta capital, i el marquès d'Estella anirà a Font Romeu, on es proposa passar tres o quatre dies.

Firmada pel president de la Federació General de Venedors de Peix s'ha publicat una carta queixant-se de que els fabricants de gel de Barcelona l'expenguin a altres pobles, malgrat haver-hi també fàbriques de gel.

Expressa els seus temors de que, de persistir l'esmentat abus, deixaria d'arribar a Barcelona el peix necessari per al seu proveïment.

La policia ha detingut 17 individus de mals antecedents, gairebé tots lladres professionals, 6 estrangers indocumentats, un profug de l'exercit i un reclamat per jutjat per amenaces.

Han ingressat a la presó. Els estrangers seran expulsats.

Jugant amb altres al carrer de la Cera, el noi Ramon Romero Bonastre, de 7 anys, va caure i es va frac-

turar el braç dret. Va ésser conduït a l'Hospital de la Santa Creu.

Per haver-se encès el sutge de la xemenela hi va haver ahir a la tarda alarma a la casa núm. 37 del carrer de Viladomat. Els bombers el van apagar en poca estona.

L'automòbil 10.0935 va atropellar a la plaça de Santa Anna a Josep M. Jansana, de 24 anys, jornalier, i li va causar un ferida al peu dret. Va ésser curat al dispensari de l'Alcaldia.

Un auto-camió núm. 8654, va atropellar al carrer de Claris el noi Jesús Bercenilla Conte, de 4 anys, d'una perteria propera, i li va causar ferides a la cara, luxació escapular humeral i commoció cerebral, de pronòstic molt greu.

Va ésser curat al dispensari de Gràcia i després portat a l'Hospital Clínic.

L'auto va fugir.

- Adobs Espinàs
Químics i orgànics

Vida religiosa

Avui: Sant Eusebi, prevere. — Demà: L'Assumpció de Nostra Senyora. Sant Arnulf, bisbe, i Santes Valèria i Colúrgia, verges i màrtirs.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Sant Josep, a Santa Mònica. Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda. — Demà, a l'església parroquial de Sant Agustí.

La missa d'avui: Vigília de l'Assumpció, color morat. — La de demà: L'Assumpció de Nostra Senyora, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona dels Dolors, a Sant Cugat. — Demà: Nostra Dona del Trànsit, o d'Agost, a Santa Maria del Mar.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Sant Rafel Arcangel, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Santa Teresa, a la mateixa capella.

— Parròquia de Jesús, de Gràcia. — Cicle de la setmana. — Avui, dimarts, vigília de la festa major, a tres quarts de set, Rosari i solemnes Completes cantades per la Verenda Comunitat i Capella de música de la parròquia.

Demà, dimecres, Festa major de la Parroquia de Gràcia. — Les misses com els dies menes. A les vuit, missa de Comunió general de totes les Associacions i Confraries de la parròquia, amb plàtica preparat pel reverend senyor Rector. A les deu, després del cant de Tèrtia, es cantarà la missa «Cum jubilo» per la Capella parroquial.

Escolania, amb assistència de la Junta d'obra, dels tinent d'alcalde i regidors del districte. Predicarà el doctor Llobera, monje de la Seu de Barcelona.

Tarda, a dos quarts de set, Rosari, estació i últim dia de la Novena.

Dijous, festa de sant Roc, a les nou, ofici a les deu, aniversari dels difunts de la parròquia. A dos quarts de vuit, visita a la Verge de Carme, durant la missa.

— Església de Sant Joaquim, dels Minims. Assumpció de la Mare de Déu. A les set, Absolució general als terciaris. Missa de comunió. A les nou, Missa de l'Imme. A la tarda, a dos quarts de set, rosari, trisagi marit cantat, sermó i benedicció Papal.

Després s'exposarà S. D. M. i es farà la solemne renovació de la Consagració de la nostra Orde al Sagrat Cor de Jesús, acabant-se amb a benedicció eucarística.

— Parròquia de Santa Maria del Pi. — Avui, dimarts, començaran els solemnes cultes que la Reial Pia Unió de Devots del Santíssim Rosari dedica a sa titular i a la trona l'Assumpció de Maria Santíssima amb els següents actes:

A les quatre de la tarda, Matines solemnes. Rosari, amb explicació dels misteris, a dos quarts de set del vespre, pel reverend Pare Predicador de l'Octavari.

Demà, dimecres, festivitat de l'Assumpció, missa de comunió, a les vuit, Ofici solemne a les deu, Nona, amb el Santíssim exposat després de l'ofici.

Dies 15 a 22, Octavari. Rosari, exercici de dia i sermó, a dos quarts de set del vespre. Processó l'últim dia, seguint el curs de costum. Parà l'explicació del Misteri i els sermons de l'Octavari el R. P. Josep Maria Joan, S. J.

Dia 23, pels confreres difunts, Aniversari i absolto, a les nou.

Tots els fidels que visitin aquesta capella del Pi des de migdia del 24 i fins al dia 25 d'agost, poden guanyar una indulgència plenària, amb les condicions de costum, (confessió, comunió i oració del Pare), aplicable als difunts.

Els Pomells de Joventut

El Pomell de Joventut «Corona de Molins de Rei», ha ingressat a la Casa de Pensiones de Barcelona 232 pessetes de 100 pessetes de l'Ajuntament i 30 pessetes del Foment Agrícola Industrial.

Tenim notícies que altres Ajuntaments estan quantitats per aquesta obra del vell de Nens, i que tots els Pomells ballen activament per aquesta subscrició.

Sardanes

Avui, dimarts, dia 14, nit

Carrers València-Aribau. Grup Sardanes «Nou» Esclat. Cobla La Principal Barcelona.

Gràcia. — Esmeralda, 27. Orles Gràcia. Cobla Cathalonia.

Agrupació ardanista de Barcelona. Cobla Barcino.

Terd. — Centre Català. Cobla Barcelona.

MARES
tindreu

MOLTA LLET
prenent

Rob-Vida Mire

No és més que una orxata del sud de plantes lleteres que pasturen intensivament els mamífers quan tenen necessitat d'alletar.

Durant l'embaràs: Rob-Vida combat l'albúmina, dolors i molèsties propis de l'estat, desenrolla i tonifica el nou ésser, tonifica la mare i predispone per a un part fàcil i abundant.

En la lactància: Rob-Vida minua augmenta la quantitat de llet, fa queix en caselles i mantega, evita la mare de la desnutrició causada per l'alletament.

En farmàcies. Autor, doctor Mire. Plaça Comercial, 9, Barcelona.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

MOVIMENT DEL PORT

Dilluns, dia 13.

ARRIBES ENTRATS:
 Vapor francès «Anatolia», de Mogador, amb càrrega general i fòssat.
 Vapor espanyol «Cabo Nao», de Santander, amb càrrega general i 9 passatgers.
 Vapor espanyol «Rey Jaime II», de Mahó, amb càrrega general i 106 passatgers.
 Vapor espanyol «Inocencio Figaredo», de Mahó, amb carbó.
 Vapor italià «Italia», de Propriano, amb càrrega general.
 Vapor italià «Orient», de Gènova, amb càrrega general.
 Vapor francès «Rebelle», de Kintira, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Cabañal», de Gijón, amb càrrega general i 446 passatgers.
 Vapor espanyol «Deva», de Cardiff, amb càrrega general.
 Vapor holandès «Leonora», de Maltia, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Almaraz», de Castelló, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Jativa», de Gènova, amb càrrega general i 3 passatgers.
 Vapor danès «Hekla», de Swansea, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Rey Jaime I», de Palma, amb càrrega general i 94 passatgers.
 Vapor espanyol «Vicente Ferrer», de Palma, amb càrrega general.

ARRIBES DESPATXATS:
 Vapor italià «Ugo», en llast, cap a Marina Carrara.
 Vapor francès «Anatolia», de transit, cap a Mahó.

ARRIBES SORTITS:
 Vapor espanyol «Tintoret», amb càrrega general, cap a Melilla i scales.
 Vapor espanyol «Cullera», amb càrrega general, cap a Gandia i scales.
 Vapor espanyol «Canalejas», amb càrrega general, cap a València.
 Vapor espanyol «Pérez Puñal», amb càrrega general, cap a Alacant i scales.
 Vapor italià «Orient», amb càrrega general, cap a Oporto i scales.
 Vapor anglès «Pizarro», de transit, cap a Alacant i scales.
 Vapor espanyol «Monte Torro», amb càrrega general, cap a Mahó.
 Vapor espanyol «Campro», en llast, cap a Mahó.
 Vapor espanyol «Rey Jaime II», amb càrrega general, cap a Palma.

MERCAT DE BARCELONA

Dia 11 d'agost de 1923.

Cotització oficial dels preus corrents de cereals i altres articles fàbrica per la Junta Sindical del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa de la Plaça de Barcelona.
 Blat candell de Castella, de 45 a 46 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.
 Blat de la Manxa xaixa de 44 a 45 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponibile	14.57	00.00	14.97	00.00		00.00
Futura:						
Octubre	13.15	13.40	13.40	00.00		13.62
Novembre	12.82	13.07	13.04	00.00		13.28
Diciembre	12.70	12.95	12.90	00.00		13.14
Janer	12.56	12.80	12.77	00.00		13.00
Febrer	12.41	N.	12.61	00.00		12.82

Alexandria	Agost	Octubre	Junhel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futura Ashmouni	29.38	27.48	Nbre	15.50	00.00	00.00
Sakellaris	32.37	32.75	Gener	15.70	00.00	00.00

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponibile	25.25	00.00	00.00	00.00
Futura:				
Octubre	24.00	24.30	24.36	00.00
Novembre	24.00	24.23	24.35	00.00
Diciembre	23.82	23.92	24.07	00.00
Janer	23.57	24.00	24.16	00.00
Febrer	23.67	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponibile	24.00	00.00	00.00	00.00
Futura:				
Octubre	23.43	00.00	00.00	00.00
Novembre	23.46	00.00	00.00	00.00
Diciembre	23.42	00.00	00.00	00.00
Janer	23.45	00.00	00.00	00.00
Febrer	23.39	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 13 d'agost de 1923

BORSA DE BARCELONA

13 d'agost de 1923

COTITZACIÓ ÚNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIURE DE VALORS
VALORS A TERME. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: S'opera de Nords a 68'35, Alacants a 68'00, i obligacions Càceres a 35'80.
 A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords a 68'40, Alacants a 67'95 i a 67'90, obligacions Càceres a 35'85, i Plates a 43'65.
Darrera sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: S'ha fet de Nords a 68'25, i Alacants a 67'85.

DIFERÈNCIES DE LES OPERACIONS A TERME

De la tanca de dissabte al matí a la d'aquest matí, es baixa 0'10 de Nords i 0'05 d'Alacants.
 De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es baixa 0'10 de Nords i 0'15 d'Alacants.

COTITZACIÓ DE MONEDES ESTRANGERES

Francs, 41'20; suïssos, 134'00; belgues, 33'60; lliures, 33'88; líres, 31'15; dòlars, 7'405; marcs, 0'0003, i coronas 0'0125.

AL COMPTAT. COTITZACIÓ DE VALORS NO INSCRITS ENCARA EN EL BUTLLETÍ OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7'10, «1921», a 100'85.
 Barcelona Traction and Light Power 7'10, pref., a 112'00.
 Ferrocarrils de Catalunya 6'10, a 101'25.
 Companyia Espanyola de Colonització 6'10, a 94'50.
 F. C. Cremallera de Montserrat 6'10, a 101'50.
 Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 98'55.
 S. A. Colònia Güell 6'10, a 94'25.
 Societat Gallega d'Electricitat 6'10, a 94'75.

Grans Molins Bascos 6'10, a 94'00.
 Mines de Potassa de Soria 7'10, a 99'50.
 Gran Metropolita 6'10, a 98'50.
 General Tramvies de Barcelona 6'10, a 100'65.
 Hotel Ritz 7'10, a 91'00.
 Ajuntament de Sevilla 6'10, a 94'75.
 Productes Pirelli 6'10, a 96'00.

(Reproducció del Butlletí Oficial)

Deutes Estal

Interior

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

AA

AB

AC

AD

AE

AF

AG

AH

AI

AJ

AK

AL

AM

AN

AO

AP

AQ

AR

AS

AT

AU

AV

AW

AX

AY

AZ

BA

BB

BC

BD

BE

BF

BG

BH

BI

BJ

BK

BL

BM

BN

BO

BP

BQ

BR

Ajuntaments i Diputacions

Municipi semestre

1906 B.

1907 D.

1910 D.

1912 E.

1913 F.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

1913 B.

Alacant 1.ª hipoteca

2.ª

3.ª

4.ª

5.ª

6.ª

7.ª

8.ª

9.ª

10.ª

11.ª

12.ª

13.ª

14.ª

15.ª

16.ª

17.ª

18.ª

19.ª

20.ª

21.ª

22.ª

23.ª

24.ª

25.ª

26.ª

27.ª

28.ª

29.ª

30.ª

31.ª

32.ª

33.ª

34.ª

35.ª

36.ª

37.ª

38.ª

39.ª

40.ª

41.ª

42.ª

43.ª

44.ª

45.ª

46.ª

47.ª

48.ª

49.ª

50.ª

51.ª

52.ª

53.ª

54.ª

55.ª

56.ª

57.ª

58.ª

59.ª

60.ª

61.ª

62.ª

63.ª

64.ª

65.ª

66.ª

67.ª

68.ª

69.ª

70.ª

71.ª

72.ª

Energia Eléctrica 5'10

6'10

7'10

8'10

9'10

10'10

11'10

12'10

13'10

14'10

15'10

16'10

17'10

Pur de plom en barrils de 100 quilos net. 135
Par de plom en barrils de 200 quilos net. 135
quilos 1 250 quilos net. 160
Estany. 350

HORTALISSES I FRUITES

Dià 11 d'agost de 1923.

(Informació Matutana)

Alls de primera, de 38 a 44 pessetes el dotzena de forcs; de segona, de 30 a 35.

Cebes de Figueres, de 14 a 16 pessetes els 10 quilos; idem de Múrcia, de 10 a 13.

Patates del bufé, de 14 a 16 pessetes els 100 quilos; idem de bolado, de 18 a 20.

Raim de València, de 10 a 14 pessetes els 10 quilos.

Mongetes tendres, de 4 a 7 pessetes els 10 quilos.

Tomàtocs del país, de 7 a 9 pessetes els 10 quilos.

Peres d'Aragó, de 9 a 11 pessetes els 10 quilos.

Pomes del país, de 5 a 7 pessetes els 10 quilos.

Prèssecs, de 2 a 13 pessetes els 10 quilos.

Cols de València, de 1'50 a 2'50 pessetes els 100 quilos.

Aubergines, de 2'50 a 3 pessetes els 100 quilos.

Llimones, de 5 a 7 pessetes el centenar.

Enstams, de 0'50 a 0'75 pessetes la dotzena.

Escaroles, de 0'50 a 0'75 pessetes la dotzena.

Platans, de 1'30 a 1'60 pessetes la dotzena.

Melons de València, de 12 a 15 pessetes la dotzena.

MERCAT VINICOLA DE BARCELONA

Dià 11 d'agost de 1923.

(Informació facilitada per l'Associació de Magatzemistes i Exportadors de vins de Barcelona.)

Preus per grau i hectolitre i mercaderia posada al celler del col·lir:

Penedès: blanc, a 150 pessetes; negre, a 140 pessetes.

Camp de Tarragona: blanc, a 175 pessetes; negre, a 150 pessetes.

Conca de Barberà: blanc, a 140 pessetes; negre, a 125 pessetes.

Priorat: negre, a 175 pessetes.

Viticultura i Gelon: negre, a 140 pessetes.

Igualada: negre, a 130 pessetes.

Montornès: blanc, a 175 pessetes.

Manresa: blanc, a 135 pessetes.

Alacant: negre, a 2 pessetes.

Mistela blanca, a 2'50 pessetes.

Mistela negra, a 2'40 pessetes.

Moncatell, a 3'60 pessetes.

(Prohibida la reproducció si no s'esmenta la procedència.)

BADALLA

Dià 11 d'agost de 1923.

Han estat descarregats al vapor d'Alpoin, amb 215 tones, el vapor Vargó, amb 361 tones i el vapor Churruar, amb 400 tondells de 50 quilos de bacallà d'Islandia.

Per al consum es cotitzen els següents preus:

Bacallà Faroe, de 78 a 80 pessetes els 40 quilos.

Bacallà llibre superior, a 78 pessetes els 40 quilos.

Bacallà llibre de primera, de 72 a 74 pessetes els 40 quilos.

Bacallà llibre de segona, a 62 pessetes els 40 quilos.

Patropalo, a 78 pessetes els 40 quilos.

Tripes de bacallà, a 300 pessetes els 40 quilos.

ADOBS

Dià 11 d'agost de 1923.

(Informació de la casa J. Espinós, de Barcelona.)

Superfosfat d'os de 18/20 d'àcid fòsforic i mig de nitrogen, a 15 pessetes els 100 quilos.

Superfosfat de calç de 18/20 per 100 d'àcid fòsforic soluble, a 12'50 pessetes els 100 quilos.

Superfosfat de calç de 16/18 per 100 d'àcid fòsforic soluble, a 12 pessetes els 100 quilos.

Superfosfat de calç de 13/15 per 100 d'àcid fòsforic soluble, a 9'50 pessetes els 100 quilos.

Sulfat d'amoniac de 20/21 per 100 de nitrogen, a 63 pessetes els 100 quilos.

Nitrat de sosa de 15/16 per 100 de nitrogen, a 43'50 pessetes els 100 quilos.

Sulfat de potassa de 90/92 per 100, equivalent a 49/50 potassa pura, a 33 pessetes els 100 quilos.

Clorur de potassa de 80/85 per 100, equivalent a 50/51 de potassa pura, a 31 pessetes els 100 quilos.

Materia orgànica còrdua natural de 10/11 per 100 d'entrògen i 2/3 d'àcid fòsforic, a 40 pessetes els 100 quilos.

Nitrogena Sant Jordi 8/10 per 100 de nitrogen, a 35 pessetes els 100 quilos.

Producte fosfatat Sant Jordi, a 60 pessetes els 100 quilos.

Sofres

Sofre Sant Jordi 98/100 per 100, a 12'50 pessetes els 40 quilos.

Sofre Sant Jordi extra fi 98/100 per 100, a 14 pessetes el sac de 40 quilos.

Sofre precipitat (gris), a 7 pessetes el sac de 40 quilos.

Sofre sublimat (flor), a 17 pessetes el sac de 50 quilos.

Sofre de tarros, a 27 pessetes els 100 quilos.

Sofre en canó, a 45 pessetes els 100 quilos.

MINI D'ALUMINI

Dià 11 d'agost de 1923.

En pols de color natural, a 148 pessetes els 100 quilos, despatxat en el magatzem de Barcelona.

En pasta de color gris, a 345 pessetes els 100 quilos, despatxat en el magatzem de Barcelona.

MERCAT D'OLIS

Dià 11 d'agost de 1923.

(Associació Gremial de Negociants d'Olí de Barcelona)

Corrent bo (45 duros carga), a 195'65 pessetes els 100 quilos.

Corrent superior (46 duros carga), a 200 pessetes els 100 quilos.

Classe fina (53 duros carga), a 230'43 pessetes els 100 quilos.

Classe fina extra (61 duros carga), a 265'21 pessetes els 100 quilos.

Preus sostinguts amb mercat encalmat.

Oli de pinyola

De color verd de primera, de 104'24 a 108'69 pessetes els 100 quilos.

Groc de primera, de 119'04 a 117'39 pessetes els 100 quilos.

Groc de segona, de 108'69 a 113'04 pessetes els 100 quilos.

(Sense envasos.)

Mercat ferm.

Oli de coco

Blanc (amb envàs), a 150 pessetes els 100 quilos.

Cochin, a 200 pessetes els 100 quilos.

Palma, a 190 pessetes els 100 quilos.

Sense variació en els preus.

Oli de llinosa

Cru, a 185 pessetes els 100 quilos.

Cuit, a 193 pessetes els 100 quilos.

Incolor, a 215 pessetes els 100 quilos.

En caixes, vuit pessetes més els 100 quilos.

Mercat animat.

Oli de cacauet

Corrent industrial (amb envàs), a 165 pessetes els 100 quilos.

Refinat comestible (sense envàs), a 185 pessetes els 100 quilos.

Mercat encalmat.

Atribució de la setmana

Han arribat a l'estació del Morrot 7 vagons d'oli andalus i 16 d'oli del país.

Han quedat a l'estació cinc vagons d'oli andalus.

Per mar han arribat 50 vagons d'oli andalus.

DACAUS

Dià 11 d'agost de 1923.

Durant la setmana passada el mercat ha continuat molt ferm i amb alça, vist que la pesseta es desnivella tant de les monedes sanes. Fora d'aquest motiu, l'article en si, no presenta cap característica de pujada.

A l'estranger, sempre flúixos: sols a Guatquil, a última hora, sembla no acceptar els preus baixos que se li posaren des d'aquí, per alguns lots.

Cotitzem amb gran fermesa als següents preus:

Fernando Poo extra, de 315 a 320 pessetes el quilo.

Fernando Poo superior, de 305 a 310 pessetes el quilo.

Fernando Poo corrent bo, de 3 a 3'05 pessetes el quilo.

Fernando Poo corrent baix, a 2'75 pessetes el quilo.

Guatquil Anna superior d'epoca, a 3'90 pessetes el quilo.

Guatquil Balao, a 3'60 pessetes el quilo.

Caracas extra pintat Sant Felip, a 5'25 pessetes el quilo.

Caracas natural, a 4'25 pessetes el quilo.

Aquests preus s'entenen per quilo net i dret de Duana pagat.

MERCAT DE FIGUERES

Dià 11 d'agost de 1923.

Blat de primera de 32'50 a 33'75

Ordi, de 16'25 a 17'50 pessetes l'hectolitre.

Civada, de 11'25 a 12'50 pessetes l'hectolitre.

Moreno, de 28'75 a 30 pessetes l'hectolitre.

Mongetes, de 62'50 a 68'75 pessetes l'hectolitre.

Ferres, de 26'35 a 27'50 pessetes l'hectolitre.

Favons, de 28'75 a 30 pessetes l'hectolitre.

Veces, de 33'75 a 35 pessetes l'hectolitre.

Patates, a 17'50 pessetes el quintal mètric.

Ussada, de 6'50 a 7'50 pessetes el quintal.

Civada granada, de 5'75 a 7'50 pessetes el quintal.

Palla, de 4'25 a 4'50 pessetes el quintal.

Alls, de 1 a 2 pessetes el forç.

De cerves s'estan esperant les noves.

Olls, de 177'40 a 185'50 pessetes l'hectolitre.

Aviram. — Gallines, de 14 a 16 pessetes el parell; pollastres, de 10 a 12 pessetes el parell; conills, de 8 a 10 pessetes el parell; anecs, de 10 a 12 pessetes el parell; oques, de 8 a 12 pessetes una; ous, a 2'50 pessetes la dotzena; 30 dotzenes d'ous, a 76 pessetes.

Fruites. — Mercat assortit, però cares.

Verdures i hortalisses. — Bones piles, i segons classes, cares.

Planteh. — Abundant i en baixa.

Malgrat la calor, molta concurrència en totes les seccions, i extraordinària en la d'aviram.

MERCAT DE GIRONA

Girona, 11 d'agost de 1923.

Blat, a 46 pessetes els 100 quilos.

Mestall, a 33 pessetes els 100 quilos.

Ordi, a 34 pessetes els 100 quilos.

Civada, a 35 pessetes els 100 quilos.

Moreno, a 36 pessetes els 100 quilos.

Fesols, a 110 pessetes els 100 quilos; fesols menuts, a 110 pessetes.

Fruites, a 86 pessetes els 100 quilos.

Faves, a 40 pessetes els 100 quilos.

Cigrons, a 105 pessetes els 100 quilos.

Farina de blat, a 65 pessetes els 100 quilos.

Llana blanca, a 230 pessetes els 100 quilos; llana negra, a 115.

Arros, a 150 pessetes els 100 quilos.

Garrofers, a 22 pessetes els 100 quilos.

Palla, a 14 pessetes els 100 quilos.

Patates, a 21 pessetes els 100 quilos.

Olls, a 240 pessetes els 100 quilos.

Vins, a 45 pessetes els 100 quilos.

Formatges, a 10 pessetes el quilo.

Carbo vegetal, de 270 pessetes els 100 quilos.

Sucre, a 2 pessetes el quilo.

Mel, a 50 pessetes els 100 quilos.

Paris, a 55 pessetes els 100 quilos.

Bestiar. — Vaques, a 800 pessetes una; bou, a 300 pessetes un.

Aviram. — Gallines, a 17 pessetes; pollastres, a 7'50 pessetes; conills, a 5'50 pessetes; ous, a 2'50 pessetes la dotzena.

OR

Alfons 35'00

Unces 34'50

Isabel 33'00

Quarts 34'50

Petit 34'50

Dòlars 7'10

Lliures esterlines 34'00

Francs 34'50

BITLLETS

Francs 40'80

Lires 30'85

Lliures esterlines 33'65

Marcas 0'0008

Corones 0'01

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

BORSA DE MADRID

4 per 100 interior, comptat 71'40

" fimes 00'00

" fi pròxim 00'00

Amortitzable 5 per 100 (1920).. 97'31

Banc d'Espanya 588'00

Arrendatària de Tabacs 243'00

Stat. Gral. Sucr. Obligacions 00'00

" Ac. preferides 33'75

" ordinàries 00'00

Francs 00'00

Lliures 00'00

Banc Espanyol Rio Plata 244'00

Cedules hipotecàries 90'00

BORSA DE PARIS

4 per 100 Interior Espanyol 000'00
" 100 Exterior 210'00
Accions Nord d'Espanya 000'00
Alacant 000'00
Andalusos 0'0000
Renda russa 5 per 100 00'00
" 4 1/2 per 100 000'00
Brasil 4 per 100 000'00
Banc Espanyol Rio Plata 000'00
Renda francesa 3 per 100 56'85
Accions Rio Tinto 2.850

PREMI DE L'OR (Preus de compra)

Alfons 132'50 percent
Isabel 135'00
Unces i mitges unces 132'00
Quart d'unça 132'00
1/16 d'unça 132'00
Francs 132'00
Dòlars 6'85
Lliures 33'25

Canvis facilitats per la Casa Soler i Torra G.

PREUS DE COMPRA

Bitllets: Francescos, 41'00
" Anglesos, 33'70
" Italians, 30'75
" Belgues, 33'20
" Suïssos, 133'25
" Portuguesos, 0'22
" Alemanys, 0'002
" Austriacs, 0'0125
" Holandesos, 2'73
" Russos, 0'00
" Grecs, 00'0
" Suecs, 1'50
" Noruecs, 1'05
" Dinamarques, 1'20
" Romanes, 3'20
" Turquia, 3'50
" Estats Units, 7'30
" Canadà, 7'15
" Argentins, 2'34
" Uruguais, 5'10
" Xilens, 0'75
" Brasilers, 0'55
" Bolivians, 1'75
" Peruanos, 25'00
" Paraguais, 0'10
" Venezuelans, 00'00
" Japonesos, 2'40
" Algerins, 40'00
" Egipte, 33'70
" Filipines, 2'90

AUTORITZEU LES NOTES DE LES
QUALS ENS PREQUEN LA PUBLICA
CIO, AMB UN SEGELL O UNA FIR
MA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Espectacles

ELDORADO

Company

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Inspecció

Aquesta nit passada, el capità general, acompanyat d'alguns caporals, ha recorregut alguns districtes de la ciutat, inspeccionant el servei que presten els individus del Sometent.

PENINSULA

LA DIMISSIÓ DEL GENERAL MARTÍNEZ ANIDO

Madrid, 14, 12'30 matinalada. A última hora de la tarda el ministre de la Guerra ha rebut un telegrama del comandant general de Melilla, general Martínez Anido, dient que per diverses raons i molts motius, no podia accedir als desigs del Govern de retirar la seva dimissió, perquè la decisió adoptada era irrevocable.

En el mateix telegrama recomanava al ministre el general Martínez Anido, que veuria amb satisfacció que fos substituït com més aviat millor.

El general Aizpuru s'ha traslladat immediatament a la Presidència per a donar compte al marqués d'Alhucemas del text d'aquest telegrama.

El Govern — ha dit el marqués d'Alhucemas — lamenta la irreducible decisió del general Martínez Anido, el qual ha realitzat al front de la Comandància general de Melilla una tasca molt lluitada, restablint la disciplina en tots els ordres, i demostrant les seves excel·lents condicions de comandament.

En el Consell de demà, es tractarà d'aquest assumpte i es proposarà el nom del substitut del general Martínez Anido, del qual assumpte no se n'ha tractat avui per res.

Aquesta nit li ha estat comunicada la notícia a l'Alt Comissari, senyor Silvela, el qual marxarà dimecres cap a Màlaga, per a embarcar-se a bord del «Lauria» que el conduirà directament cap a Rio Martín.

MANIFESTACIONS DE L'ALT COMISSARI

Un redactor de «La Voz» ha tingut una llarga conversa amb l'Alt Comissari, senyor Silvela, qui li ha fet les següents manifestacions:

— En efecte; com ha dit el general Martínez Anido, la iniciativa per a anar a Alhucemas és meua.

En pendre possessió del càrrec d'Alt Comissari vaig començar a estudiar sobre el terreny totes les fórmules possibles per a acabar el magnífic problema del Marroc, i com se suposa, perquè així donava satisfacció no solament a la política del Govern que m'havia nomenat Alt Comissari, sinó perquè també aquest era el meu criteri, vaig començar a estudiar solucions que poguessin emanar d'un pla polític saviament i seriosament realitzat, pla de penetració pacífica en virtut d'una tasca d'atracció i persuasió, pel prestigi que podríem assolir mitjançant una obra de progrés i d'humanitat.

Al cap de poc vaig advertir que d'aquesta política s'obtenien els fruits previstos i que aquelles cabiles que ja coneixien els efectes d'aquesta política estaven lleialment sotmeses a Espanya i no eren motiu de cap inquietud.

Vaig advertir també que els efectes d'aquesta tasca s'estenien a altres cabiles que si no es sotmetien era perquè fora de l'acció defensiva de les nostres armes estaven presoners del foc rebel que suposa Beniurriaguel amb el seu cabdill.

Aquesta situació del Rif m'afirmava que no era equivocada el criteri del Govern, que era el meu, d'establir un sistema de domini per l'acció política; però en estudiar les solucions que podria tenir el problema, si bé acceptada per mi la que resultés d'una acció política, com la que em proposava desenvolupar, no vaig voler pecar d'imprevisor i per al cas que aquest fracqués en un moment determinat, o hi hagués llocs de la nostra zona on l'acció política fos ineficaz, vaig pensar que havia d'estudiar una acció militar, per si el Govern cregués un dia que era arribat el moment d'imposar-nos per la força.

Vaig voler tenir preparat quelcom seriós.

Obeint a aquest pensament, vaig demanar a l'aleshores comandant general de Melilla, general Vives, un pla sobre Alhucemas.

En demanar-li aquest pla, consignava que era, no per a realitzar-lo en curt ni en llarg termini, o tal vegada per a no realitzar-lo mai.

Encarregava que aquest pla havia de formular-se tenint en compte que Espanya no estava en condicions de fer més sacrificis d'homens ni de diners, i que per tant hauria de fer-se a base dels elements de la Comandància.

Cessà en el càrrec el general Vives i en arribar el general Martínez Anido es troba, com és lògic, amb la meua petició, que immediatament començà a estudiar i desenvolupar-la.

A mitjà de juliol vaig rebre el pla i amb ell un ofici en el qual se'm deia: «Jo he vingut aquí per a donar satisfacció a l'exèrcit d'Àfrica, que vol tornar pel seu honor i el seu prestigi; i entenguin l'Alt Comissari i el Govern que, d'ésser rebutjat aquest pla, hauran d'anar pensant en qui haurà d'ésser el meu substitut, perquè jo no podré seguir aquí».

Això a mi no m'afectava, ja que jo no anava a decidir; però, no obstant jo no ho vaig fer meu, perquè no havia entrat en els meus propòsits l'anar sobre Alhucemas. Ho vaig demanar, repetit, per previsió.

Vaig sotmetre el pla al coneixement del meu Govern militar, o sigui dels qui jo m'assessoro en aquestes qüestions militars; i el gabinet militar entengué que, tècnicament estava bé, perquè no podia realitzar-se, perquè en donar intervenció a la Marina era precisa una sèrie de sacrificis i adquirir elements que no posseïem. En adquirir-los es trigarien alguns mesos.

Total: que si s'acordava l'operació el pla del general retrassava la seva realització fins al mes d'octubre i en aquella època de l'any no es pot pensar en realitzar un desembarcament seriós, perquè es corre el perill que una vegada iniciat salti un furios llivert i s'hagin de deixar en la costa els elements desembarcats sense protecció de ningú.

Per altra part, jo sabia que ho feia irrealitzable el que s'hagués d'augmentar els contingents militars, cosa a la qual jo sé que no està disposada Espanya.

Però jo complia amb el meu deure. Era una solució, era un element de judici, que jo no podia sotmetre al Govern, i vaig guardar el pla del general Martínez Anido perquè el Govern el conegués.

Al mateix temps jo formava el meu pla polític-militar sobre opinions meves i sobre judicis personals del general Castro Girona, del coronel Despujol, pla polític-militar que amb els citats judicis dels dos senyors jo vaig transmetre al Govern. Sobre aquests extrems ha deliberat aquest.

El pla del general Martínez Anido ha estat rebutjat per l'Estat Major Central i pel Govern, i abans ho havia estat per mi.

Jo no sóc bel·licós, no crec que l'acció militar ens doni resolució al problema, però era aquesta una solució que el Govern podia voler en un moment determinat.

L'Alt Comissari tenia el deure d'estar preparat i demanà el pla a qui corresponia formular-lo, al comandant general de Melilla.

Hem parlat després de les orientacions a seguir segons les instruccions que el Govern havia rebut el senyor Silvela.

L'Alt Comissari, el general Castro Girona i el coronel Despujol se'n van dimetre.

Les instruccions que porta l'Alt Comissari el satisfan per complet. Afirmar que ja està tractat el pla la realització del qual ens resoldrà el magnífic problema africà.

L'Estat Major Central fixarà en un termini de 20 dies la línia que hauran de guardar les nostres tropes. Aquesta línia la podrà determinar l'Estat Major davant i darrera de la línia actual, allí on les posicions es considerin més defensables.

Determinada aquesta línia, les tropes avançaran o es replegaran vers ella i una vegada guarnida es formaran alcassabes on no sols les columnes puguin estar a l'emparedat de tota classe de setges sinó en les quals els soldats viuran amb relativa comoditat, això és, que se'ls donarà tota la solidesa d'una obra permanent.

Realitzat això, la zona de Melilla

es considerarà dividida en dues parts, a avantguarda i a reraguarda d'aquesta línia.

A les cabiles de reraguarda es continuarà la tasca d'implantació del protectorat civil; a les cabiles d'avantguarda es realitzarà una tasca de captació per anar reduint els indígenes.

D'aquesta línia que fixi l'Estat Major no avançarà cap soldat, ni quan la tasca política hagi donat per resultat que una cabilla vol sotmetre's. Com que ha d'ésser ella la que ho demani, nosaltres li posarem condicions i la primera serà el desarmament total de la cabilla i en aquest sentit el Magzhen amb les seves forces serà suficient per a prendre'n possessió.

He observat — diu el senyor Silvela — que les cabiles conquistades no es sotmeten mai. Per això, en aquells territoris on hem entrat per la força de les armes, a inquietud és constant i les agressions diàries. En canvi, allí on anarem requerits pels indígenes la pau és duradora i fructífera.

D'aquesta forma anirem realitzant l'avang sense guerra, sense que intervingui en aquesta tasca l'exèrcit.

En relació amb Alhucemas, l'Alt Comissari ha formulat el seu programa d'aquesta manera:

Espanya no ha d'anar a Alhucemas; Espanya ha de posar en joc tots els elements amb què compta perquè Alhucemas vingui a ella.

Això s'aconseguirà — diu el senyor Silvela — mitjançant una tasca d'isolament i de setge.

La tasca d'isolament, mitjançant la captació de les cabiles que si avui obeeixen a Abd-el-Krim, és perquè estan emperades pels elements amb què compta el cabdill rebel, tirania, amb la qual volen rompre, segons testimonis que posseïm.

La tasca de setge, que s'aconseguirà establint vigilància a les costes i situant avançades en aquells passos per on és possible el contraban a Beniurriaguel.

Al mateix temps farem intervenir a l'aviació fins a demostrar a Abd-el-Krim que és millor estar bé amb Espanya que contra Espanya.

Aquesta tasca és de més lent desenvolupament, però per a Espanya de més positiu resultat, i, com és natural, menys sensible, ja que una vegada fixada i dotada tota la línia i orientada la política en el sentit que dic, es reduiran immediatament els contingents militars.

Quan a l'altra zona, l'Alt Comissari es mostra satisfet del resultat obtingut.

El Raisuni està lleialment sotmès.

El Raisuni ha fet a l'Alt Comissari proposicions de marxar a l'Orient, proposició que l'Alt Comissari ha acceptat en principi, del desenvolupament de la qual cosa se n'ocuparà a la seva tornada de Tetuán.

Si el Raisuni abandona aquesta zona, deixarà als seus fills com a salvaguarda i lliurarà un poder al delegat de Finances perquè aquest, en nom d'Espanya, sigui el que li administri les seves finances, el producte de les quals rebrà en el lloc on resideixi, que sembla que serà a El Cairo.

Però, encara que el Raisuni canvi de pensar i desistís d'anar a Orient, la seva presència a la zona no produeix a l'Alt Comissari cap inquietud.

ACCIDENTS AUTOMOBILISTES

A conseqüència d'un accident automobilista ha resultat ferit a Sant Sebastià el duc de Pastrana.

Per notícies que es reben de França, se sap que l'automòbil del comte de Romanones, a conseqüència d'una avaria en el dipòsit de gasolina, s'estrellà, quedant fet malbé.

Afegeixen les notícies que en l'auto no viatjava, afortunadament, el comte de Romanones.

FOCS

Al carrer de Núñez d'Arce es troba instal·lat un taller d'automòbils Hispano-Belga, propietat de don Josep La Güellere.

Aquesta tarda s'incendià una de les naus.

El servei d'incendis acudí ràpidament, localitzant el foc.

Les pèrdues són de gran importància, puix s'han cremat tres cotxes.

Ahí es tingueren notícies que en una muntanya del Guadarrama s'ha vist catat foc.

El cos de bombers sortí cap al lloc del sinistre.

L'ENTERRAMENT D'EN SOROLLA

València. — El Círcol de Belles Arts ha dirigit un telegrama al cap del Govern demanant-li que es concedís al cadàver d'En Sorolla honors oficials.

Es creu que En Sorolla deixa una fortuna de deu milions de pessetes. En el Círcol de Belles Arts se celebra una reunió a la qual assistiren el pintor Cecili Pío, l'escultor Benlliure i altres artistes, per acordar la forma com havia de verificarse l'enterrament.

A les nou del matí arriba el tren exprés conduint el cadàver d'En Sorolla.

El Govern li concedeix honors de capità general.

A l'estació esperaven l'arribada totes les autoritats valencianes, círcols, agrupacions artístiques i enorme gentada.

A l'arribada l'Ajuntament s'incautà del cadàver.

Les tropes formaren la carrera. Rendi honors una companyia amb bandera i música.

En arribar davant l'estació es col·locà el fèretre sobre un armó d'artilleria.

Els artistes valencians demanaren que se'ls concedís l'honor de portar-lo a pes de braços.

Així es féu fins al carrer de la Sang, on fou col·locat a l'armó.

Es formaren dues presidències. La comitiva recorregué diversos carrers.

Després es traslladà el fèretre, acompanyat de les representacions, al Cementiri general, on fou enterrat en un nínxol provisional.

La manifestació de dol ha estat enorme, podent dir-se que tot València ha ocutit a l'acte.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — De Drius, ha marxat aquesta matinalada, una columna, efectuant un reconeixement en avantguarda en el sector de Murad.

El reconeixement durà deu hores.

Després d'aquest temps, empenygué la columna el retorn sense novetat.

L'enemic hostilitzà la posició de Tizzi Azza, essent rebutjat per la guarnició amb bombes de mà.

Se li feren baixes vistes.

La bateria emplaçada a Tizzi Azza, féu foc sobre els guàrdies rebels. Es creu que amb resultat.

Ha arribat a Tetuán l'interpret Ortuño; també aviat retornarà a Melilla, Drius i Rif i l'inventor Villalta.

Aquests empenydran noves negociacions amb Abd-el-Krim.

OFEGAT

Sant Sebastià. — A la platja de Colomb ha mort ofegat el telegrafista Enric Ufarriz, el qual estava banyant-se.

CAIGUDA

Sevilla. — Quan es passejava pels voltants de la caserna d'artilleria el pintor sevillà, Pinedo, va caure dintre d'un pou.

Es causà lesions d'importància, les quals foren qualificades de pronòstic reservat.

EXPOSIO

Ronda. — El dissabte es produí una explosió en el taller de pirotècnica del carrer de Vicente, resultant quatre ferits greus.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROO

Despatx oficial de guerra:

«El comandant general de Melilla diu que els canons de la posició de Tàgersit feren foc sobre les obres de fortificació de l'enemic, causant-los destroces».

La nit passada fou tallada la línia telefònica que enllaça les posicions de Tizi Azza amb el campament de Tàgersit, havent estat arrabassades les gavarres, i adoptant-se les precaucions necessàries perquè el fet no es repetís.

VAGA

Sant Lúcar. — S'ha agravat la vaga de pescadors.

El nombre de vaguistes és de 3.000. L'alcalde busca la fórmula d'arranjament.

EN BENAVENTE

Sant Sebastià. — Ha arribat don Jacint Benavente.

Fou rebut per diverses comissions d'artistes.

ARRIBADA

Madrid, 14 2 matinalada. Cadiz. — Ha arribat de Melilla, el coronel senyor Coronel, cap de la mehalla.

DE GOVERNACIO

El ministre de la Governació no ha facilitat aquesta matinalada cap notícia.

L'AIGUA A MADRID

Al Teatre Espanyol s'ha celebrat aquesta tarda, a última hora, el miting organitzat per l'Ajuntament per tractar del problema del proveïment d'aigua a Madrid.

Ha presidit el senyor Nicoli, com a alcalde interí, el qual ha explicat l'objecte de la reunió.

Després han parlat els regidors senyors Alberca, Peregrin, Alvarez Arranz i Colom Cardany, els quals han exposat la peremptòria necessitat de dotar d'aigua a Madrid, i que l'Ajuntament resolgui per si mateix aquest conflicte, donant-li per a això els mitjans necessaris.

INCENDIS

Huelva. — Al vedat Roolana un formidable incendi destruí part de la muntanya baixa.

La guàrdia civil ha distingut a Francesc Tella, qui s'ha confessat autor del fet.

Les pèrdues són considerable.

Sevilla. — Comuniquen del poble de Dos Hermanas que un incendi ha destruït un taller de bocois, propietat de Ferran Baso.

Les pèrdues es calculen en 22.000 pessetes.

ESTRANGER

Carbó anglès

Bolín, 13. — Estan arribant a aquesta població, quantitats d'alguna importància de carbons anglesos — Havas.

Llibre groc francès

Paris, 13. — El Govern francès publicarà d'aquí poc dies, un «Llibre Groc», en el qual aniran recollides totes les comunicacions i correspondència canviades entre els Comandants francesos i anglesos, respecte a la col·lecta de la nota alemanya.

En aquest llibre no hi figurarà l'última nota anglesa. — Havas.

Finances franceses

Paris, 13. — En un discurs pronunciat a Correze el ministre de Finances, senyor De Lasteyre declarà que si, com tot ho fa preveure, la plus valia dels impostos, que s'eleva a mil cinquanta vuit milions en el primer semestre es manté durant el segon, haurà aconseguit França, per primera vegada des de 1914, equilibrar el seu Pressupost ordinari, i, cosa l'annualitat de tres mil vuit cents milions pagada per compte d'Almanya.

La qüestió financiera podria per tant considerar-se resolta, si Alemanya pagués les sumes que França es veié obligada a pendre a préstec i se'ls guixés prenent per a fer front a les despeses anomenades «recobrables».

Per l'enfonsament de l'Imperi, Alemanya ha amortitzat indirectament la quasi totalitat del seu deute públic, en tant que els vencedors, acaparats pel pes de les càrregues financeres, es troben amb greus dificultats industrials i sofreixen greus atollis originades per la manca de treball.

La indústria alemanya, acabada d'entendre el senyor De Lasteyre, lliure dels seus deutes pot competir victoriosament amb les indústries aliades en els mercats mundials, mercès al premeditat enfonsament de la moneda nacional.

Per això és més evident que mai que França, en reclamar les justes reparacions, degensa no solament els seus propis interessos, sinó la causa de la pau i la restauració econòmica d'Europa. — Havas.

La situació de Xina

Paris, 13. — Les potències que tenen representant a Xina han decidit organitzar gestions conjuntes per via diplomàtica, amb l'objecte d'establir la responsabilitat que incombeix a les autoritats xineses en els casos de bandidatge. Amb això es proposen al mateix temps obtenir que s'adoptin les mesures indispensables per a la seguretat dels estrangers residents a Xina.

Sembla que França projecta augmentar les seves forces navals en les aigües de jurisdicció xinesa. — Havas.